

מצעוד עשיה

להגלות
עם ישראל
ולכות
שילה סעדי
ומשפחתו
חי

יחד מפזים תורה ומקדשים שם שמיים!

- 3 נקודות של אור
- 10 התורה לכלל ישראל!
- 11 ניסיון העושר
- 27 "חושך שכטו שזנא כנו"
- 31 בררנות מיותרת

	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	16:35*	17:27	17:59
ת"א	16:32	17:23	17:55
חיפה	16:31	17:23	17:54
ב"ש	16:35	17:27	17:59

*לתיכונן בלבד - 052-8888888

המערכת

עמותת 'משכן שילה' פועלת להפצת תורה וחסד ברחבי הארץ ללא מטרת רווח. העמותה חרטת על דגלה עשייה תורנית באהבה ואמונה, בדרך ישראל סבא, לאחדות וקירוב לבבות בית ישראל לאבינו שבשמיים. העמותה מנוהלת בהכוונת גדולי ישראל ואינה מקיימת במה פוליטית או עסקית.

דרכי התקשורת

- טלפון רב קווי: 073-222-4-999
- קבלת גיליונות 'משכן שילה' להפצה הינה ע"י תרומה סמלית לעמותה. חל איסור למכור את הגיליון.
- פקס: 077-444-8-666
- אימייל לכל מטרה: a0732224999@gmail.com
- לקבלת הגיליון באימייל: mishkanshilot@gmail.com
- כתובת למשלוח דואר: ת.ד. 8038 אשדוד, מיקוד: 70800

לתרומות

- בנק לאומי (10) סניף 932 מס' חשבון: 53090068
- מס' עמיתה: 580560803
- לעמותה סעיף 46 לצורכי מס הכנסה. ניתן לתרום בכרטיס אשראי.
- לקבלת קופת צדקה של 'משכן שילה' נא ליצור קשר טלפוני.
- קוד מוסד להקמת הרשאה לחיוב חשבון בבנק: 53483
- ניתן לתרום גם דרך 'נדרים פלוס'.

לעילוי נשמת מ"ד הרה"ג רבי **משזמר צוברי זצ"ל** מרא דאתרא - גן יבנה גלב"ע ז"ר תשרי ה'תש"פ תנצב"ה

ברכת הרבנים

הרה"ג

דני אברהם גולדשטיין שליט"א
ראש ישיבת 'התפוצות' הר ציון ירושלים

אל רבני ומפיצי גיליון 'משכן שילה' הברכה והשלום!

באתי בכתובים בהכרת הטוב, אשר אני נהנה באופן אישי על הרבצת התורה. ובפרט בשילוב סיפורים עם חופן יראת שמיים, כלי מלא ברכה אשר נתון לבני התורה ולעם שבשדות כלים למלאות את כרסם בדברי תורה, וודאי למוותר להעריך את הצבע וכמו שכתוב בצוואת רבי עקיבא איגר שידיפסו את הספר באותיות מאירות עיניים, וראים וראו כולם. ונקבצו מכל שילוב וסגנונות כך שירויך בו הקורא וכל אחד ימצא איזה חידוש שנוה לשכל שלו, ולכן באתי לחזק ויצאתי מחוזק. שתמשיכו ויפוצו כל תורת ה' ותהיו שופר של משיח, שיפרו מעשיכם.

בברכת התורה ולומדיה אברהם בלאמור"ר גאון ישראל הרב מרדכי צוקלקה"ה גולדשטיין

מכתבים למערכת

שלום רב,

ברוך השם ראיתי את הפרסום של החידוש, שה' זיכה אותי לחדש בעניין התנאי של מים אחרונים בעלון של פרשת בלק.

ברצוני לומר תודה רבה לכם שפרסמתם את החידוש.

זה גרם לאנשים רבים לדעת את התנאי, ולעשות את רצון ה' בצורה טובה יותר, וזה העונג האמיתי שלי וגם שלכם!!

יהי רצון שתהיה לכם סייעתא דשמיא בכל הפעילות המבורכת שלכם.

ותמשיכו לקדש שם שמיים בכל חלקי האוכלוסייה.

בהערכה גדולה.

ש. ק.

למערכת משכן שילה היקרה!

בכל שבוע, באופן קבוע, בשולחן שבת,

כולנו מתענגים על העלון בן, וגם בת

(לא משה באיזה גיל - החל מהגיל המבוגר ועד גיל 5)

אוהבים לקרוא חידושים, סיפורים על רבנים,

וכן את מדור הילדים,

לחפש את החסר

למצוא את 10 ההבדלים

אני מאוד אוהבת לקרוא את החידון

של הרב זילברשטיין

ואת מדור "מזמור לתודה"

וכמובן את חידון הטריזויה

אז, יהי רצון שתמשיכו להפיץ תורה

בעם ישראל תודה רבה

א.מ. מהמרכז

זמני היום

הזמנים נפיי לוח 'אור התיים'

מ"שנה עתים ומזרחית את הזמנים" שעות תורף:		ירושלים		תל אביב		חיפה		באר שבע	
י"ד טבת - כ"א טבת	י"ד טבת - כ"א טבת	י"ד טבת - כ"א טבת	י"ד טבת - כ"א טבת	י"ד טבת - כ"א טבת	י"ד טבת - כ"א טבת	י"ד טבת - כ"א טבת	י"ד טבת - כ"א טבת	י"ד טבת - כ"א טבת	י"ד טבת - כ"א טבת
5:31	5:30	5:39	5:38	5:38	5:37	5:35	5:34	5:35	5:34
5:37	5:37	5:45	5:44	5:44	5:43	5:41	5:41	5:41	5:41
6:38	6:38	6:48	6:48	6:48	6:44	6:44	6:44	6:44	6:44
8:38	8:39	8:43	8:44	8:43	8:43	8:41	8:42	8:41	8:42
9:09	9:10	9:13	9:15	9:13	9:14	9:12	9:13	9:12	9:13
10:01	10:03	10:04	10:06	10:04	10:05	10:03	10:05	10:03	10:05
11:45	11:48	11:47	11:50	11:47	11:49	11:47	11:50	11:47	11:50
12:16	12:19	12:17	12:20	12:17	12:19	12:17	12:20	12:17	12:20
16:04	16:09	16:01	16:07	16:01	16:06	16:04	16:10	16:04	16:10
16:56	17:02	16:52	16:58	16:52	16:58	16:56	17:02	16:56	17:02
17:09	17:15	17:05	17:11	17:05	17:11	17:09	17:15	17:09	17:15

הבהרה: לענין זמני טלית ותפילין ראוי להמתין עד 60 דקות לפני תנן בקיץ ועד 50 דקות לפני תנן בחורף. כמזן בן, ראוי לתחמיר ולהתקיים כ-10 דקות לפני זמן חשיקתה המופיע בלוח

קידוש השם

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
א	ב	ג	ד	ה	ו	ז
ב' הראש חודש טבת ז' של חנוכה אין אומרים תחנון	ח' של חנוכה זאת חנוכה אין אומרים תחנון	י' תענית עשרה בטבת יום הקדוש והמלא סיום תענית בצאת הכוכבים	יא	יב	יג	יד
טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב
כז	כח	כט	ל	מ	מא	מב
כט	ל	מ	מא	מב	מג	מד
אין אומרים תחנון במנחה	אין אומרים תחנון במנחה	אין אומרים תחנון במנחה	אין אומרים תחנון במנחה	אין אומרים תחנון במנחה	אין אומרים תחנון במנחה	אין אומרים תחנון במנחה

ברכת המזון (ומעין שלוש) עמוד 60

קריאת שמע על המיטה עמוד 56

הבדלה למוצ"ש עמוד 8

קידוש לשבת עמוד 6

נְשִׂאֵר אָבִיר וְיִגְדֵר

לְקַט עֲצוֹת, הַדְרֹכֹת וּמִתְנַחֵם

הגאון הגדול **דברי חיים קריסבוויטש זצ"ל**
גאב"ד הקהילה החרדית "מחזיקי הדת" אנטוורפן

סגולה בדוקה להתמיד בתורה

דברי פתיחה לשיחה לפני בני ישיבה בארץ ישראל:

אגלה לכם סוד חשוב וסגולה בדוקה להתמיד בתורה: הכרתי בחור אחד שלא היה בעל כשרון מיוחד, אך בהתמדה ובסקידה הגיע לידיעה מקיפה בעל פה בכל הש"ס. כשהתעניינתי לדעת מנין נבע כח התמדתו, נודעתי לחידוש גדול בלימוד התורה! **השמחה הגדולה שהייתה לאותו בחור על כל דף ודף שלמד, היא שסייעה בידו להתמיד כל כך ולהגיע להשגות גדולות.** זוהי סגולה בדוקה ומנוסה, וראוי לפרסמה ברבים!

"מסיר אָזנוּ מִשְׁמַע תּוֹרָה גַם תְּפַלְתּוּ תוֹעֵבָה" (משלי כח, ט)
שמעתי ממרן הגאון רבי שלמה זלמן אוירבך זצ"ל:

לכאורה אינו מובן כל כך, מה הקשר בין שאינו מקשיב לדברי תורה לקיבול תפילותיו? אך ההסבר הוא פשוט: **אם מאן דהוא אינו מסוגל לשמוע דבר תורה יותר מפעם אחת, למה שהקב"ה יאזין לתפילותיו,** שגם עליהן הוא חוזר בכל יום ויום?

לכבוד שבת קודש

שאל התנא רבי יהודה הנשיא (מחבר המשניות) את רבי ישמעאל: בני בבל, בזכות מה הן חיים? אמר לו: בזכות התורה. ובני ארץ ישראל, בזכות מה? אמר לו: בזכות מעשרות. ואנשי חוצה לארץ, בזכות מה? אמר לו: **בזכות שהם מכבדים את השבתות והימים הטובים.**

אמר רבי חייא בר אבא: פעם אחת זימנני אדם אחד בלודקיא, והביא לפנינו שולחן אחד טעון בשישה עשר מוטות, ובו מכל מה שנברא בששת ימי בראשית! ותינוק אחד היה יושב באמצעו והיה מכריז ואומר: **"לֵהּ הָאָרְץ וּמְלוֹאָהּ תִּבְלַל וְיִשְׁבִּי בָהּ"** (תהילים כד, א). כל כך למה? שלא תזוח דעתו של בעל הבית עליו. אמרתי לו: בני, מהיכן זכית לכל הכבוד הזה? אמר לי: **טבח הייתי, וכל בהמה יפה שהייתי רואה כל ימות השבת, הייתי מפרשה לשבת.** אמרתי לו: לא על מגן (בחים) זכית!

המטרה שהושיבו דווקא תינוק שיכריז: **"לֵהּ הָאָרְץ וּמְלוֹאָהּ"**, הייתה

כדי להשריש אמונה מוצקה ומוחשית גם בנפש הילד כבר משחר ילדותו, "וְזָכַרְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הֵנִיחַ לְךָ פֶּחַ לְעִשׂוֹת הָיִל" (דברים ת, יח), ולהחדיר בו את **מידת הענווה והשפלות** בטרם הושפע מכל מיני רוחות רעות ועודנו כשיר לקבל בבחינת "הלומד ילד".

תינוקות של בית רבן

אמר רב יהודה אמר רב, מאי דכתיב: **"אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁחֵי וּבְנִבְיָאֵי אֵל תִּרְעוּ"** (דברי הימים א' טו, כב)? **"אל תגעו במשיחי"** - אלו תינוקות של בית רבן. ולכאורה יש להבין, מה ראו לקשור בין משיח לתינוקות של בית רבן? ברם, כשם שמשיח הוא תקוות כל הדורות - הרי כולנו יושבים ומצפים להתגלותו המהירה, ואף על פי שיתמהמה נחכה לו בכל יום שיבוא - **כך תינוקות של בית רבן, גם הם המשך כל הדורות ותקוותם,** וכולנו מצפים ומחוייבים להתפתחותם הנאותה והחיובית.

אינני רואה את פני התורם

כשאני מתרים יהודי לצדקה, אינני מסתכל על פני התורם כלל, ולא על המטבע המושט לי... **אינני רואה מטבע, אני רואה רק מעשה חסד!** אני מעמיד אל מול פניי את הנצרך שבעבורו התרמתי, ואין לי כל כוונה אחרת מלבד הרצון להקל מעל האביון את מסכנותו ומצבו!

הנותן צדקה נעשה שותף פעיל במעשה הצדקה והחסד הנעשה בכספו

עלינו לדעת, שבעת שנותנים כסף לקופת הצדקה, אין זו רק תרומה בלבד, אלא **הנותן נהיה שותף במעשה הגדול הזה!** ולהיפך, מי שאינו רוצה לתת כסף למטרות תורה או חסד, הרי שהתורה אינה רוצה בו כשותף! הוא חושב שהוא זה שאינו רוצה לתת, אך האמת היא שהתורה אינה חפצה בו כשותף. זוהי הסיבה שאיננו נותן. ומי שזוכה להיות שותף בקופה של צדקה, הרי הוא זוכה גם במעלות העצומות השמורות לכל העוסק בגמילות חסדים.

(על פי "מים חיים")

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם מְלֹאכֵי הַשָּׂרֵת, מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן, מְלֹךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
בּוֹאֲנֶכֶם לְשִׁלּוֹם מְלֹאכֵי הַשְּׁלוֹם, מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן, מְלֹךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
בְּרִכּוֹנֵי לְשִׁלּוֹם מְלֹאכֵי הַשְּׁלוֹם, מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן, מְלֹךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
בְּשִׁבְתְּנֶם לְשִׁלּוֹם מְלֹאכֵי הַשְּׁלוֹם, מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן, מְלֹךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
בְּצֹאֲרֹתְנֶם לְשִׁלּוֹם מְלֹאכֵי הַשְּׁלוֹם, מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן, מְלֹךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:

כי מלאכיו יצוה לה, לשמור בכל דרכיה: "ישמר צאתך ובוואה, מעתה ועד עולם:

סדרה ה

זְקֵיךָ וְיִאמְרוּ לְךָ

ב"ק הצדיק רבינו יעקב אביחצירא זצ"ל
אביר יעקב

תפילת רבי נחוניא

"וְאֶתְהַלְכֶה בְּרַחֲבֶהּ כִּי פִקְדֵיךָ דְרַשְׁתִּי" (תהלים קט, טו)

הכוונה, כפי מה שמצאנו, שרבי נחוניא בן הקנה היה מתפלל בכניסתו לבית המדרש וביציאתו תפילה קצרה. אמרו לו: מה מקום לתפילה זו? אמר להם: בכניסתי אני מתפלל שלא תארע תקלה על ידי, וביציאתי אני נותן הודאה על חלקי."

התפילה שהיה מתפלל, בכניסתו היה אומר: יהי רצון שלא אכשל בדבר הלכה וישמחו בי חברי, ולא אומר על טמא טהור ולא על טהור טמא וכו'. תפילה זו עושה רושם, שמאחר שמתפלל לפניו יתברך, שאין כוונתו בלימודו רק לשם שמיים, לדעת ההלכה על בורייה, הקב"ה מקבל תפילתו ומעמידו על האמת, ולא יכשל בדבר הלכה.

זהו שמבקש דוד המלך ע"ה "וְאֶתְהַלְכֶה בְּרַחֲבֶהּ" - עזרני כדי שאהיה פוסק הלכה מרווחת בלי שום שיבוש ובלי שום ספק. וזהו לשון "רחבה", דהיינו, ההלכה תהיה רחבה ומרווחת בראיות ברורות, ומסיים "כִּי פִקְדֵיךָ דְרַשְׁתִּי" - 'פיקודיך

הם התפילות, דהיינו שאני מתפלל על זה לפניך בכל עת שאני נכנס לבית המדרש, וכיוון שאני מתפלל על זה, ענני ושמע תפילתי.

שיחת התורה

"מִה אֶהְבֵּתִי תוֹרַתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחָתִי" (תהלים קט, טז)

בא לדבר על ענין אהבתו בתורה, שאינו נפרד ממנה כלל ואינו חושב בהבלי העולם כלל, אלא רק בדברי תורה.

והטעם שנקראת התפילה 'שיחה', משום שצריך המתפלל שלא יערב שום הרור שיחה אחרת בתפילתו, רק שיחת התפילה דווקא, ולכן נקראת 'שיחה', שאין בדעתו כי אם שיחה זו.

וכך גם בענין התורה, צריך האדם שלא יערב עימה שום שיחה אחרת. וזהו שאמר "מִה אֶהְבֵּתִי תוֹרַתְךָ", דהיינו, כמה גדולה בעיניי אהבת תורתך, שהרי "כָּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחָתִי", ואיני מערב עימה שום שיחה אחרת!

(אלף בינה)

הגאון הגדול רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל
ראש ישיבת "פורת יוסף"

בואו חשבון

אינני יודע אם אנו מנצלים חצי הזמן, או אפילו רבע כראוי! ברוך ה' היום הוא ארוך, ארבע עשרה שעות, חוץ משינה, אוכל ותפילה. אם כן, מי שלומד דף גמרא ליום זה מעט מאוד... שהרי אם נחלק דף לשורות ונלמד בכל שעה שלוש שורות וכך נגמור דף, ודאי שזה קצת...

פעם עשיתי חשבון, שקריאת חמישה פסוקים "שניים מקרא ואחד תרגום" אורכת דקה. ואומנם, כמובן לימוד גמרא אינו דומה לקריאת "שניים מקרא ואחד תרגום", וגם לא לימוד בקיאות, אולם למשל בחזרות, כשחוזר על תלמודו, כשהסוגיה כבר כמונחת בכיסו, בכמה דקות אפשר להספיק קטע גדול. וצריך לזה משקל אמיתי, לדעת מה רצון ה' ולעשותו. למשל, יש לחשוב: **אולי כדאי ללמוד עוד לפני שבאים לישיבה? ואפשר להספיק בזמן זה הרבה!** וכך עשינו בצעירותנו, היינו קמים לתפילה מוקדם, ובזמן הנותר עד השיעור היינו לומדים דף גמרא כל יום, וגם דף טור ובית יוסף! וכן בהפסקת הצהריים

שיש בישיבות, יש זמן גם ללמוד... ההפסקה גדולה די והותר. מובן שיאכל וינוח כמה שצריך, אבל עדיין יש זמן!

אין מטרתי בדברים אלו לקנטר חס וחלילה, וגם לא לומר שאדם ילמד עשרים דף ביום, אלא מטרתי לעורר, שאדם לא יתעצל ויאמר: למה אמהר? יש זמן... לכן יש לעשות חשבון, כי זה מביא זריזות, ועל ידי כך יבוא לנצל אפילו חצאי דקות. אומנם לא עליך המלאכה לגמור, אבל גם אין אתה בן חורין להיבטל ממנה (פרקי אבות ב, טז).

כשהייתי הולך לישיבה בעיר העתיקה עם ידידי הרה"ג רבינו עובדיה יוסף (זצ"ל), הדרך הייתה אורכת בערך עשרים וחמש דקות, והיינו חוזרים על כל הסוגיה שלמדנו אמש בדרך בעל פה!

(אור לציון - חוכמה ומוסר)

השבת

אשת חיל

אשת חיל

מי ימצא ורחק מפנינים מכרה: בטח בה לב בעלה ושלל לא יחסר: גמלתהו טוב ולא רע כל ימי חייה: דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה: היתה כאנוניות סוחר ממרחק תביא לחמה: ותקם בעוד

לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה: זממה שדה ותקחהו מפרי כפיה נטעה כרם: הגרה בעוז מתניה ותאמץ זרעותיה: טעמה פי טוב סחרה לא יכבה בלילה נרה: ידיה שלחה בפישור וכפיה תמכו פלך: כפה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון: לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבש שנים: מרבדים עשתה לה וש ארגמן לבושה: נודע בשערים בעלה בשבתו עם

זקני ארץ: סדיו עשתה ותמכר וחגור נתנה לכנעני: עז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון: פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה: צופיה הליכות ביתה ולחם עצלות לא תאכל: קמו בניה ויאשרוה בעלה ויהללה: רבות בנות עשו חיל ואת עליית על פלגה: שקר החן והבל היפי אשה יראת יי היא תתהלל: תנו לה מפרי ידיה ויהללה בשערים מעשיה:

יעקב אבינו לא מת

"וַיָּחֵי יַעֲקֹב" (פס. כה)

המילה "וַיָּחֵי" היא ראשי תיבות: יעקב חי וזרעו יחיה, והוא רמז לדברי הגמרא (תענית ה:): "יעקב אבינו לא מת [...] מה זרעו בחיים, אף הוא בחיים!"

(מעיינה של תורה)

מערת המכפלה

"וַיִּשְׁאֲתָנִי מִמִּצְרַיִם וּקְבַרְתָּנִי בְּקִבְרֵתָם" (פס. ל)

במערת המכפלה היה מקום רק לשמונה קברים, ומכיוון שכבר נקברו בה אדם וחיה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, וכן לאה, היה אפשר לקבור בה רק עוד אדם אחד, ולאחר שייקבר בה יעקב אבינו לא יהיה אפשר לקבור בה עוד. ולזה רמז יעקב אבינו ואמר: "וּקְבַרְתָּנִי בְּקִבְרֵתָם", אל תקרא "בְּקִבְרֵתָם" אלא "בְּקִבְרֵתָם", שאחר שייקבר בה יעקב אבינו ייתמו הקברים שבמערה זו.

(בן איש חי)

בזכות הצדקה

"גַּדְדוּ יַגְדָּנִי" (פס. יט)

הסביר רבי מאיר מאפסא זצ"ל: המילה "גד" היא ראשי תיבות: גומל דלים, ובשכר גמילות החסד והצדקה שעושה יזכה למחנות ולגדודי מלאכים שישמרו עליו, ולכן סיים הפסוק ואמר: "גַּדְדוּ יַגְדָּנִי" - גדודים רבים של מלאכים יתאגדו סביבו.

(במשנתם של צדיקים)

מעלת לימוד המשניות

"מֵאֲשֶׁר שְׁמַנָּה לְחֶמֶן" (פס. ט)

כתב הצדיק רבי אברהם קוריאט זצ"ל: חכמים ז"ל גילו לנו שאשר בן יעקב היה לומד ועוסק הרבה בדברי המשניות, שנאמר: "מֵאֲשֶׁר שְׁמַנָּה לְחֶמֶן" - "שמנה" אותיות "משנה", שהיא הייתה לחמו ומזונו, ועל כן הוא עומד בשערי הגהינום ומציל משם את כל מי שלמד משניות בימי חייו. ורמז לזה מה שאמר דוד המלך (תהילים ל, ד): "ה' הִעֲלִיתָ מִן שָׂאוֹל נַפְשִׁי" - ראשי תיבות "משנה", להורות שהלומד משניות יזכה שנשמתו תעלה מהגהינום והשאוּל.

השפעה על הכלל

"וַיִּבְרַךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כִּבְרָתוֹ בְּרַךְ אוֹתָם" (פס. כה)

כשסיים יעקב אבינו לברך כל אחד ואחד מבניו בברכה המיוחדת לו, למשל את יהודה במלכות ואת יששכר בעמל התורה, המשיך לברך אותם שברכת כל שבט ושבט תמשיך ותשפיע גם על יתר השבטים האחרים, ולכן נאמר בפסוק: "אִישׁ אֲשֶׁר כִּבְרָתוֹ בְּרַךְ אוֹתָם" - בלשון רבים, לרמוז שברכת האחד תשפיע על כולם.

(אור החיים)

ספרות עובדות והנהגות

בושא

בכל פעם הייתי ממשיך מאותו מקום שהפסקתי בהזדמנות הקודמת. על כן גדולה שמחתי היום במיוחד, על שהצלחתי לנצל את הרגעיים האבודים ולארוג מהם ש"ס שלם!"

(השקדנים)

סוד ההצלחה בחיים

הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל היה נוהג לספר, כי הגאון המפורסם רבי ראובן כץ זצ"ל, רבה של פתח תקווה, אמר לו כי סוד הצלחתו בחיים הוא שמעולם לא דחה ליום המחר מה שהוא יכול לעשות בו ביום, אלא תיכף ומיד עשהו!

(ניחוחה של תורה)

אורח 'חד פעמי'...

כאשר הרה"ק רבי יששכר בער מראדושיץ שהיה בלובלין, הוא היה רגיל לעורר את שכניו באכסניה והיה אומר להם: "בא אורח שמעולם לא היה כאן, ותיכף ילך ולא ישוב, הלא הוא היום הזה!"

(נפלאות הסבא קדישא)

ההבדל בין חמש דקות לשלוש דקות

מעשה ביהודי יקר מאחת מארצות הגולה, ששמע את שמעו של גדול הדור רבינו יוסף שלום אלישיב זצוק"ל וחשק מאוד ליהנות מזיו פניו. לא היה אותו יהודי עתיר ממון. זמן רב חסך מכספו כדי לצבור את הסכום הדרוש לו לשם הגשמת משאלתו. כל אותם הימים היה היהודי מהפך בדעתו ומצייר בדמיונו כיצד ייראה הביקור בארץ הקודש בכלל, והכניסה לחדר רבינו בפרט. זאת ידע האיש, שזמנו של רבינו קצוב. 'חמש דקות!' חשב לעצמו, 'חמש דקות יהיו לי, ומאותן חמש דקות עליי להפיק את המיטב! כך וכך אומר, כך וכך אשאל,

זכיה בחמישים מיליון...

הגה"צ רבי ניסים יגן אמר: תארו לעצמכם, אדם חלם בלילה על זכיה בלוטו בחמישים מיליון שקל, ולמחרת ניגש למשרדי מפעל הפיס לממש את הזכיה, תוך שהוא מסביר לפקיד המבולבל על החלום... מה נאמר עליו? הרי למושג עשרה שנה בעולם הזה, שכולו כחלום נוהגים: חיים שבעים שנה בעולם הזה, שכולו כחלום יעוף, אולם מתעקשים שזהו הדבר האמיתי... או מתייחסים לעולם הזה ברצינות תהומית ומקדישים לו את מרב תשומת הלב... האין זה שיגעון?!

(נתיבי אור)

חשיבות ניצול הזמן

פעם אמר יהודי אחד למרן הרב מבריסק שבעל ה"שפת אמת" מגור למד את הספר "מסילת ישרים" מאה פעמים. הרב מבריסק התפעל מאוד ואמר שה"שפת אמת" הספיק הרבה כיוון ששמר על זמנו בהקפדה גדולה, ותמיד החזיק שעון בידו לבל יתבזבז רגע...

(עובדות והנהגות לבית בריסק)

לימוד הש"ס מאה ואחת פעמים!

מסופר על הגאון רבי זעליג ראובן בענגיס זצ"ל, רבה של ירושלים, שבמשך ימי חייו למד את כל הש"ס מאה ואחת פעמים, ומכיוון שרגיל היה ללמוד כל דף ארבע פעמים, נמצא שלמד את הש"ס ארבע מאות וארבע פעמים.

פעם אחת הזמין את מקורביו לסעודה שערך לכבוד סיום הש"ס. שאלוהו המוזמנים: "למדנו רבינו, מה יום מיומיים? הלא פעמים רבות סיימת את הש"ס ולא הזמנת אותנו לסעודה, ומה ראת היום לחרוג ממנהגך?" "הפעם הזאת", השיב להם הרב בענגיס, "מדובר בסיום מיוחד במינו! את הש"ס הזה שאני מסיים היום למדתי בזמנים שהצלחתי לגזול משעות הפנאי, למשל כאשר נאלצתי להמתין בתור במקומות שונים, וכן בהזדמנויות דומות הייתי מנצל את הזמן ללמוד את הש"ס הזה.

קדושי ליל שבת

יום ראשון: ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל א-להים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך א-להים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא א-להים לעשות:

סברי מרנן לחיים.

ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, בורא פרי הגפן: ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו, ורצה בנו, וישבת קדשו באהבה וברצון הנחילנו, וזכרון למעשה בראשית, תחלה למקראי קדש, וזכר ליציאת מצרים. וישבת קדשך באהבה וברצון הנחלתנו: ברוך אתה יי, מקדש השבת:

ברכת הפנים

לאחר הקידוש, על הבנים לנשק ידי הוריהם, וטוב שהאב יניח ידיו על ראשם ויברכם:

לבן: ישימך א-להים כפאפרים וכמנשה:

לבת: ישימך א-להים כשרה, רבקה, רחל ולאה:

יברךך יי וישמךך:

יאר יי | פניו אליך ויחנך:

ישא יי | פניו אליך, וישם לך שלום: וישמו את שמי על בני ישראל, ואני אברכם.

סדרה

נפלאות התורה

הרה"צ
שמעון יוחאי יפרח
שלטי"א

מדוע זכה עשוי שראשו יקבר במערת המכפלה?

"וישאנו אתו בניו ארצה פנעו ויקברו אתו במערת שדה המכפלה" (ג. יג.)

מובא במסכת סוטה (יג.) ובספר פרקי דרבי אליעזר (פרק לט), שעשוי הרשע ניסה לערער על קבורתו של יעקב במערת המכפלה, ובא חושים בן דן והרגו, ונתגלגל ראשו של עשוי אל תוך מערת המכפלה ונקבר שם. וצריך להבין ולדעת, מדוע זכה עשוי הרשע שראשו ייקבר במערה יחד עם האבות הקדושים?

1. עשוי הרשע היה מכבד את הוריו בצורה יוצאת דופן, עד כדי כך שהיה לובש בגדים מיוחדים ונאים בשעה שהיה בא לשרתם, ולכן קיבל עשוי בשכרו שראשו ייקבר יחד עם האבות הקדושים (יקרה מפנינים).

2. אם ראשו של עשוי הרשע היה נותר דבוק ומחובר לגוף, לא היה סיכוי שלעשוי הרשע יהיה תיקון, אולם לאחר שראשו של עשוי התנתק מהגוף, ממילא יש לו סיכוי ותקווה שהוא יתוקן לעתיד לבוא (קונטרס ובלכתך בדרך, תשנ"ו).

3. הקב"ה גלגל ועשה שעשוי ייהרג בסמוך למערת המכפלה וראשו יתגלגל אל תוך המערה, כדי שיעקב אבינו יראה במפלתו של עשוי הרשע, ולקיים את מאמר הפסוק: "וְשִׂמְחֵם צְדִיק כִּי תִזְהַר יָקָם" (ילקוט מדרש תימן).

4. כיוון שבראשו של עשוי הרשע היו דבוקות נשמות קדושות, כגון נשמת התנא רבי עקיבא בן יוסף, וכן נשמותיהם של שמעיה ואבטליון, לכן זכה שראשו יתגלגל וייקבר יחד עם האבות הקדושים (יום הקדוש, ענף א).

5. בפיו של עשוי הרשע היו דבוקים ניצוצות של קדושה, ויצחק אבינו ראה זאת, ולכן נאמר בו: "וַיֵּאָהֵב יַצְחָק אֶת יְעֻשׁוֹ כִּי צִיד בְּפִיו", ובזכות אותם ניצוצות הקודש שהיו דבוקים בפיו זכה שראשו יתגלגל אל תוך מערת המכפלה וייקבר שם יחד עם האבות הקדושים (אהבת יהונתן להר"י אייבשיץ).

6. גופו של עשוי הרשע היה טמא ומשוקן, אולם בראשו היה עשוי בבחינת תלמיד חכם, שהרי למד תורה מפיו של יצחק אבינו וידע הרבה תורה. ולכן גופו, שהיה משוקן וטמא, לא זכה להיקבר במערה, ואילו ראשו, שהיה יודע תורה - נקבר בתוך המערה (דעת א"ש).

לאהבה ויראת ה'

צדקה

החברותא בשתי דקות, ורבינו הצביע על השעון והעיר לו בעדינות: "תסתכל מה השעה..." בגודל זהירותו על ניצול כל רגע ורגע.

(רב רבנו)

זכות ניצול הזמן

המקובל רבי אפרים כהן סיפר שבצעירותו פגש את הבן איש חי ושאלו: "איך הצלחת לרכוש ידיעות כה מקיפות בכל התורה כולה?" השיב לו הבן איש חי: "דע לך שאפילו שיעור של זמן קצר לא ביטלתי כל ימי, וניצלתי כל רגע ורגע ללימוד ולרכישת ידיעות, ובזכות יוקר הזמן שהערכתני וניצלתי בחוכמה ובתבונה הצלחתי להגיע למה שהגעתי".

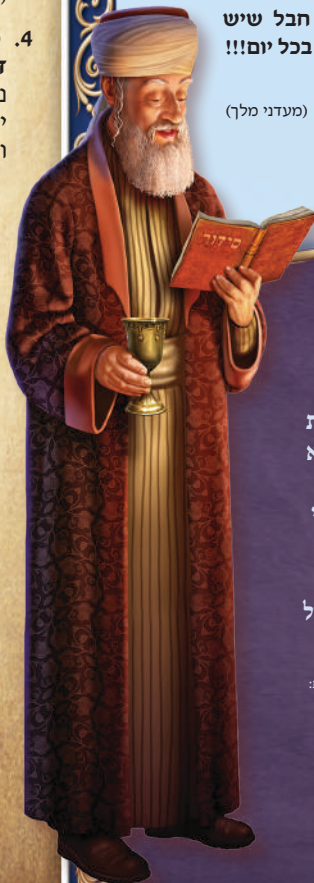
(אמרי משה)

ניצול הזמן אצל גדולי ישראל

מספרים על הגה"ק רבי אלחנן וסרמן זיע"א ה"ד, שסיפר שבהיותו בחור למד בישיבתו של רבינו החפץ חיים זיע"א, ופעם נכנס אליו ואמר לו שקיבל הודעה שאביו חולה, ולכן רצונו לנסוע לבקרו. שאלו החפץ חיים: "אתה רופא?" וכאשר ענה בשלילה אמר לו החפץ חיים שימשיך ללמוד. וכאשר נפטר אביו וקיבל הודעה לבוא לביתו, נכנס שוב לרבינו החפץ חיים. שאלו רבינו: "וכי אתה הקברן?" וכשהשיב בשלילה אמר לו שישב שבעה בישיבה, וחבל על הזמן של הנסיעות. גם כאשר עברו שנים וקיבל הודעה שגולד לו בן, נכנס ושאל את רבו אם לנסוע ומתי לנסוע, והשיבו החפץ חיים: "אתה מוהל?" וכשענה בשלילה אמר לו שימשיך ללמוד.

כך לימדו לייקר את הזמן ולנצלו עד תומו. ומה הייתה דרגתו? שכאשר שלח לו בנו נעליים כתב לו במכתב שהוא מודה לו מאוד, אך חבל שיש בנעליים שרוכים, הגוזלים ממנו דקה בכל יום!!! אשרי העם שככה לו.

(מעדני מלך)

ומלבד זאת, אבקש ברכה בעבורי ובעבור פלוני מידידי".

ויהי היום, והחלום התגשם! נרגש עד עומק נשמתו, ירד היהודי מכבש המטוס, עושה את דרכו לעבר המקום שאליו נשא את נפשו זמן כה רב. לא חלף זמן רב, והוא מצא את עצמו פוסע-צועד בצעדי ריקוד בסמטאות מאה שערים. ליבו נושא את רגליו לעבר הדירה ברחוב חנו, לראות במו עיניו את אשר איוותה נפשו זה מכבר. הגיע הזמן המיועד לקבלת הקהל. בעומדו בתור ראה אנשים נכנסים ויוצאים כעבור חצי דקה. הכול התנהל בזריזות מפליאה, השאלות נשאלות בתכלית התמציתיות והתשובות קצרות עוד יותר, נחתכות בכהרץ עין. ואם פותח השואל בהקדמות מיותרות שאינן ממין השאלה, נשמעת מפיו של רבינו השאלה: "מה השאלה?"

כשהגיע תורו, נכנס היהודי אל הקודש פנימה בחדרת קודש, כולו נרעש ונרגש, הציג עצמו בדחילו ורחימו וציין את מקום מגוריו. ממרחק רב הגיע, רבות השתוקק למפגש, ונפשו בשאלתו: "היוכל הרב להקציב לי חמש דקות מזמנו?" ענה לו רבינו: "חמש דקות לא אוכל להקציב לך, כי אין לי זמן. אפשר שלוש דקות!" אולי קיבל היהודי תשובות על שאלותיו, ייתכן שגם זכה בברכה שאליה השתוקק. אולם תשובה זו של רבינו הייתה הרכוש הגדול ביותר שנטל מהחדר, רכוש שליווה כל ימי חייו. שיעור חי ומוחשי על ערךן של שתי דקות חיים!

לימים, כששחזר את הנסיעה באוזני בני משפחתו, היה חוזר ואומר: "כדאית הייתה כל הנסיעה, כולל הממון הרב, הזמן והטרחה הכרוכים בה, כדי ללמוד פרק חשוב זה של ערך הזמן!"

(גדולה שימושה)

חשיבותו של כל רגע!

מרון הגאון רבי שמואל וואזנר זצ"ל היה רגיל להכין את שיעוריו עם חברותא. פעם איהר

השבת

קדוש יום שבת

מִזְמוֹר לְדָוִד, רְעִי לֹא אֲחֶסֶר: בְּנֵאוֹת דָּשָׁא יְרִבְעִי, עַל מֵי מַנְחוֹת וְנַחֲלֵי: נִפְשִׁי יִשׁוּבֵנִי בְּמַעְגְלֵי צְדָק לִמְעַן שְׂמוֹ: גַּם כִּי אֶלֶךְ בְּגֵיאֵי צְלָמוֹת לֹא אִירָא רַע כִּי אֶתֶּה עֲמֹדִי, שְׁבִטָךָ וּמִשְׁעֲנֵתֶךָ הִמָּה יִנְחַמְנִי: תַּעֲרֹךְ לִפְנֵי שְׁלֹחַן נֹגֵד צַרְדִּי, דִּשְׁנַת בְּשִׁמֹן רֵאשִׁי כּוֹסֵי רוּיָהּ: אֶךְ טוֹב וַחֲסֵד יִדְבַּקְנִי כֹל יְמֵי חַיִּי, וּשְׁבַתִּי בְּבֵית יי לְאַרְךָ יָמִים:

אִם תְּשִׁיב מִשְׁבֶּת רַגְלְךָ עֲשׂוֹת חֲפָצְךָ בְּיוֹם קִדְשִׁי, וְקִרְאתָ לַשְּׁבֶת עֲנֵג קִדּוּשׁ יי מְכַבֵּד, וּכְבֹדָתוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ, מִמַּצּוֹא חֲפָצְךָ וְדַבַּר דְּבַר: אִזּוֹ תִתְעַנֵּג עַל יי וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ, וְהִאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אֲבִיךָ כִּי פִי יי דַּבֵּר: וְשִׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֶת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׁבֶת לְדוֹרֵתָם בְּרִית עוֹלָם בְּחַיִּית: בְּיַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הָיָא לְעֵלָם, כִּי שִׁשַׁת יָמִים עָשָׂה יי אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפֹשׁ עַל כֵּן בֵּרַךְ יי אֶת יוֹם הַשְּׁבֶת וַיְקַדְּשֶׁהוּ:

סְבִרֵי מִדְּוָן (עֵינֵי) לַחֲיִים. בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

הפרי תורה לסעודה

מתורת ה"אור החיים" הקדוש
רבינו חיים בן עטר זיע"א

שרית כהנא מתוך החוברת 'בהלכה ובאגדה מאת:
הרה"ג דוד שלום נקי שליט"א

נחת רוח להורים!

הטובים להוסיף יקר, גדולה וכבוד לאבותיהם על ידי שימשיכו לצעוד בדרך התורה והמצוות, כי זוהי הנחת הגדולה ביותר להורים!

ומעשה היה ברבי עקיבא, שהיה הולך בדרך, והנה לפתע ראה אדם שעור גופו נראה שרוף ומלא בכוויות, והוא רץ. עצר אותו רבי עקיבא ושאלו לפרש הדבר, והלה השיב ואמר: "רבי, איני אדם חי אלא מת אני, ובחיי הייתי קצב ומכרתי לאנשים נבילות וטרפות, ועתה אני נענש בעונש מר וקשה! מלאכי החבלה והמקטרגים רודפים אחריי להענישני, ואין לי מנוחה כלל". לשמע דבריו שאלו הצדיק: "במה אוכל להקל מסבלך?" אמר האיש: "בן קטן השארתי בעולם, ואם הוא ילך בדרך הישרה ויקיים מצוות, דבר זה יציל אותי מדינה של גהינום!" הלך רבי עקיבא ומצא את הילד ולימדו תורה, ואז נגלה אביו לרבי עקיבא ואמר לו: "תנוח דעתך שגרמת לי נחת רוח!"

"המלאך הנאל אתי מכל רע יכרך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק" (כת, טז)

הקשה מרן ה'אור החיים' הקדוש זיע"א: מהי המשמעות של הברכה הזו שבירך יעקב אבינו את שני נכדיו, מנשה ואפרים, באומרם להם שיזכו שייקרא בהם שם אבותיו?

והשיב רבינו בנועם קודשו וכתב: "ויקרא - לשון יקר וגדולה... וזה יהיה באמצעות הכנתם ההגונה ודרכם הישר, עד שיגיע יקר לאבות אבותם".

ונסביר את כוונת דבריו: הנה נאמר (משלי יז, ו): "עֲטַרְתָּ זִקְנִים בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם". כלומר, הבנים והצאצאים מוסיפים עטרה וכבוד להוריהם כאשר הם הולכים בדרך טובה, שהיא דרך התורה והמצוות. ולהיפך, כאשר הילדים הולכים בדרך רעה, זהו הדבר הקשה ביותר להורים. והדברים מפורשים בגמרא (ברכות ז): "קשה תרבות רעה בביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג!"

והסביר הצדיק כי לזה נתכוון יעקב בברכו את נכדיו, שיזכו במעשיהם

נכתבו על העוגה בקרם וכדומה, מותר לחתוך את העוגה ולאכולה, ואין בזה

איסור מוחק, ובני אשכנז נהגו להחמיר באותיות שנכתבו על העוגה בקרם, שלא לשוברן בידיים, אלא בפה דרך אכילה (שבת ה.רו. סימן שמ ס"ו).

שו"ת בהלכה

שאלה: האם מותר לחתוך בשבת עוגה שכתוב עליה "מזל טוב" וכדומה?

תשובה: עוגה שכתובות עליה אותיות, בין אם האותיות עשויות מגוף העוגה, בולטות או שקועות, ובין אם האותיות

מתורת ה'בן איש חי' הקדוש
רבינו יוסף חיים זיע"א

סעודת משה!

ומעשה היה ברבינו פאר הדור, מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, שהגיע אל העיר נתיבות, וכשנודע הדבר אל הבבא סאלי, מיד ביקש שרבינו עובדיה יבוא אל ביתו. והנה, כשהגיע מרן זצ"ל אל הבבא סאלי, אמר לו הצדיק: "כבודו יתעכב מעט וישב עימנו, ונשחט כבש ונעשה סעודה גדולה יחדיו, ונביא את המשיח!" אך מרן סירב להזמנתו של הצדיק ואמר: "רבינו, הנה צריך אני לנסוע למסור שיעור תורה לרבים, וכבר אמרו חכמים שתלמוד תורה גדול ושקול כנגד כל המצוות, וגם אין מבטלין מלימוד תורה כדי לבנות את בית המקדש!" ויצא הצדיק ללמד תורה לרבים.

"ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק" (כת, טז)

הקשה רבינו ה'בן איש חי' זצ"ל בספרו "עוד יוסף חי" (דרשות): מדוע כאשר יעקב אבינו בירך את שני נכדיו, מנשה ואפרים, הזכיר וציין תחילה את עצמו ואת זכותו, ורק לאחר מכן הזכיר את אבותיו אברהם ויצחק? לכאורה מן הראוי היה שייתן זכות קדימה לאבותיו ויזכיר אותם תחילה, ורק לאחר מכן יזכיר את עצמו!

והשיב רבינו וביאר: כידוע, מידתו של אברהם אבינו הייתה מידת החסד והנדיבות, ומידתו של יצחק אבינו הייתה עבודת הקורבנות והתפילה, ומאידך - יעקב אבינו, עיקר מידתו וכוחו היה לימוד התורה, שנאמר: "ויעקב איש יָשֵׁב אֲהָלִים". משום כך הזכיר יעקב אבינו את עצמו תחילה, כדי להורות לָדורות הבאים שהתורה הקדושה קודמת לכול, והיא צריכה להיות עיקר החיים של האדם. וידוע כי ירושלים היא מרכזו של העולם, וקודש הקודשים היה מצוי במרכז ירושלים, ובתוכו היה ארון הברית, ובו היו לוחות הברית וספר התורה שכתב משה רבינו. מדבר זה למדנו שמרכז הבריאה כולה ועיקר חייו של האדם הם התורה הקדושה, וסביבה יסוב ציר חייו!

שו"ת בהלכה

שאלה: האם מותר להרוג יתושים או נמלים בשבת?

תשובה: אסור להרוג בעלי חיים. ואף ההורג זבובים, יתושים, נמלים וכדומה, עובר על איסור כאילו הורג גמל (שבת יב.ב). ולא יזלזל בזה מחמת קטנותם (שבת ה.קכב).

קוטל יתושים - מותר להשתמש בשבת בתרסיס קוטל יתושים, ובלבד שלא ירסם עליהם ממש, וישאיר חלון פתוח שיוכלו גם לצאת דרכו. ואין בתרסיס משום

מוקצה, כיוון שראוי ועומד לשימוש של היתר בשבת (שבת ד.רמב). הריגת נמלים - היו נמלים בדרכו, טוב שילך בצד, שלא ידרוך עליהן. ואם אין אפשרות כזו, הולך כדרכו אף שבוודאי ימותו, שהרי "פסיק רישיה שלא נוח לו בדרבנן" מותר (שבת ה.קכד).

הריגת חרקים אסלה - אף אם ישנם חרקים בחלל האסלה, מותר להוריד את המים (שבת ה.קכח).

סדר הה

ראשון לציון הנה הנם ולירושלים מבישר אתו: אל תשמחי אויבתי לי כי נפלת קמתי. כי אשב בחושך וי אור לי. ליהודים היתה אורה ושמחה. וששן ויקר: וכתביב: ויהי דוד לכל דרכיו משפיל. ווי עמו: פן יהיה עמנו תמיד: ונח מצא חן בעיני וי: פן נמצא חן ושכל טוב בעיני א-להים ואדם: קומי אורי פי בא אורך. וכבוד וי עליך זרח: כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל לאמים, ועליך ירח וי וכבודו עליך יראה: כוס ישועות אשא. ובשם וי אקרא:

תפלה להצלחה מרבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל, לאומרה במוצ"ש שלוש פעמים:
א-להי אברהם, א-להי יצחק וא-להי יעקב, שמר והצל את עמך ישראל אהוביך מכל רע, למען שם תהלתך, הנה שבת קדש האהובה עוברת, ויהי רצון מלפניך, שייבא עלינו השבוע הבא לאמונה שלמה, לאמונת חכמים, לאהבת חברים, לדבקות הבורא ברוך הוא, להאמין בשלשה עשר עקריו שלך, ובגאולה קרובה במהרה בימינו, ובתחיית המתים, ובנביאות משה רבנו עליו השלום:
רבוננו של עולם, אתה הנותן ליעף כח, תן גם לילדיך רחומיך היהודים, להלל שמך ולעבד אותך לבדך, והשבוע הבא, יבוא עלינו לבריאות ולמנוח, ולהצלחה ולברכה ולחסד, ולבני חיי ומזוני, לנו ולכל ישראל, ונאמר אמן:

מתורת ה'אביר יעקב'
רבינו יעקב אביחצירא זיע"א

ניצחון הקדושה!

"יששכר חמר גרם רבין בין המשפטים" (מט. ד.)

הקשה הצדיק רבי יעקב אביחצירא זיע"א: מדוע המשיל יעקב אבינו את יששכר בנו לחמור דווקא? וכי איזה מין שבח זה להשוות בן אדם לחמור? אדרבה, הרי השוואה זו משפילה ומעליבה!

אלא הסביר רבינו: יעקב אבינו לא התכוון שיששכר הוא כחמור חס ושלום, אלא ידוע שבתורת הסוד נקראים כוחות הטומאה בשם "חמור", היות שהם חומריים ומגושמים כחמור, והרי אין דבר השובר ומכניע את כוחות הטומאה בעולם יותר מעסק התורה הקדושה, שהיא התרופה והתבלין כנגד היצר הרע וחיליו. ולזה נתכוון יעקב אבינו באומרו: "יששכר חמר גרם", כלומר: היות שבני שבט יששכר עמלים בתורת ה' ביגיעה

דברי תורה לסעודות מאת:
הרה"ג שמעון יוחאי יפרח שליט"א

עצומה, על כן רק הם יכולים לשבר ולהכניע את כוחות הסיטרא אחרא, שנמשלו לחמור!
וכיצד יש בכוחם להכניע ולשבר את כוחות הטומאה? על זה השיב יעקב אבינו ואמר: "רבין בין המשפטים", המילה "המשפטים" היא אותיות: "הם שפטים", לרמוז ולהורות לנו שעל ידי שלומד את דברי התורה בשפתיו ובפיו, על ידי זה גדול כוחו כנגד היצר הרע וכוחות הסיטרא אחרא, להכניעם ולהתיש את כוחם.
ומטעם זה גילו חכמים ואמרו שאם פגע בך היצר הרע ומנסה הוא להפיל אותך לבאר שחת - מושכהו לבית המדרש! ומדוע? מפני שעל ידי לימוד התורה בבית המדרש יזכה האדם להכניעו.

שו"ת בהלכה

ועוד, משום שזה "פסיק רישיה שלא אכפת לו בדרבנן", שלדעת רבים מותר. ועוד, שלא אסרו אלא בכובע שהשוליים שלו היו כלפי מעלה, ובשבת הוריד את השוליים ועשה אוהל, אבל אם הוריד את השוליים מלפני שבת, נמצא שהיה כאן אוהל ומותר. ובצירוף דעת רש"י, שאין איסור אוהל בכובע כלל (שבת ה שכתב ה"ג שמא).

שאלה: האם יש חשש אוהל במגבעת ששוליה רחבים יותר מטפח?
תשובה: מותר לחבוש מגבעת שיש לה שוליים רחבים יותר מטפח (8 ס"ט) ונעשה מהם צל, ואין בזה משום אוהל עראי, כי לא אסרו אלא כשמתכוון להגן בו מפני החמה וכיוצא בזה, אבל כשמתכוון לכסות את ראשו מותר, שכיוון שאין כוונתו להאהיל אינו אסור, אלא כשיש מחיצות וצריך לאוויר שתחתיו.

סעודה שלשה
סעודה רביעית

מתורת החסידות
רבינו ה'בעל שם טוב' ותלמידיו זיע"א

לצעוד עם האמת!

הסבר נפלא לזה מצאנו בדברי קודשו של מרן הבעל שם טוב הקדוש, שהסביר כי כידוע מידתו של יעקב אבינו היא מידת האמת, שנאמר (מ"ב ז. ט): "יתן אמת ליעקב", ומידת האמת לא תתבטל לעולם, שנאמר (משלי יב. ט): "שפת אמת תכון לעד". ובאומרו שיעקב אבינו לא מת התכוונו חכמים ז"ל לרמוז שמידת האמת אינה בטילה, אלא דרך האמת תהיה קיימת לעד, וסופה לנצח.
ומעשה בבעל שם טוב עצמו, שבתחילת שהותו בעיירה מז'בוז' היו לו מתנגדים רבים, אך הוא המשיך בדרכו ולא נרתע, כי בליבו פנימה ידע שסוף האמת לנצח. והנה, באחד הלילות חלם אחד מראשי מתנגדיו שהוא רואה את הבעל שם טוב דורש בדברי תורה וסביבו אלפי חסידים... אז הבין אותו האיש שמשמייים רומזים לו כי דרך הבעל שם טוב היא דרך אמת וסופה לנצח, ומאז הפך האיש להיות מחסידיו המובהקים של הצדיק.
והלכה נפלא ועצום! האדם צריך לצעוד בנחישות ובדביקות באמת, ואל יחשוש מאיש, כי סוף האמת לנצח!

"ויכל יעקב לצות את בניו ויאסף רגליו אל המטה ויניע ויאסף אל עמיו" (מט. ד.)
בשעת פטירתו של יעקב אבינו לא נאמרה בו לשון מיתה ומוות, אלא לשון גויעה ואסיפה אל עמיו, ובגמרא (תענית ה) אמרו שיעקב אבינו לא מת! וברור שאין להסביר את הדברים כפשוטם, שהרי הכול ראו שיעקב אבינו נפטר מן העולם הזה ונשמתו המשכיה לעולם האמת, ואם כן, מהי כוונת חז"ל שיעקב אבינו לא מת?

שו"ת בהלכה

למרוח לו משחה סביב החניכיים כדי להרגיעו, וימרח היטב עד שתילבע בחניכיים. ואין בזה חשש איסור רפואה, כי תינוק דינו כחולה שאין בו סכנה, שצורכי רפואתו מותרים בשבת (שבת ג שפד, שפז). הנותן משחה עבה על התינוק באופן שאינו מבליעה, יזלף אותה בלי למרוח.

שאלה: האם מותר למרוח משחה בין רגליו של תינוק לאחר החלפת הטיטול?
תשובה: תינוק שהתאדם עורו בין רגליו, מותר למרוח לו משחה באופן שיבליע אותה בגופו. וכן תינוק שיש לו כאבים בחניכיים מבקיעת שיניו, מותר

סברי מרנן. (ועינים: לחיים).

ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, בורא פרי הגפן:
ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, בורא עצי (עשבי) בשמים:
ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, בורא מאורי האש:
ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, המבדיל בין קדש לחול ובין אור לחשך ובין ישראל לעמים ובין יום השביעי לששת ימי המעשה.
ברוך אתה יי, המבדיל בין קדש לחול:

אנא יי הושיעה נא (פעמיים).
אנא יי הצליחה נא (פעמיים).
הצליחנו. הצליח דרכינו. הצליח למודינו. ושלח ברכה רוחה והצלחה בכל מעשה ידינו. כדכתיב: ישא ברכה מאת יי. וצדקה מא- להי ישעו: ליהודים היתה אורה ושמחה. וששן ויקר: וכתוב: ויהי דוד לכל דרכיו משכיל. ויי עמו: כן יהיה עמנו תמיד:

הדון עיניך ויאות את מורדך

הרה"ג החמ"ס חי חויתיה חתן זצ"ל - מחמ"ס גרבה ורבה של בריכה

הרה"ג סלמאן אליהו זצ"ל מחמ"ס המקובל מג'יט סלמאן זצ"ל מחמ"ס אשכנזי

הרה"ג משה יחזקאל חנוך זצ"ל האדמו"ר מוויזניץ

הרה"ג משה מרדכי בידמן זצ"ל - בעל 'ברכת שש' האדמו"ר מלעלב

הרה"ג יוסף משולם זצ"ל רב ראשי לעדת התימנים בירושלים

הרה"ג אליהו זוד רבינוביץ תלמידים (הודו) זצ"ל חתן של הרשב"א

הרה"ג אליהו לופאן זצ"ל מחמ"ס בעלי המוסר

חמ"ס זמור

זכ"ס מספר, שבו חזקת משהו של האקרובי רבין אל"ב שליט"א

לא לדחות אבן אחר הנופל

מסופר על רבי מאיר מפרמישלאן זצ"ל, שאחד מבניו סר מדרך התורה והמצוות ויצא לתרבות רעה. אף על פי כן, הוא נהג עימו כיתר בניו, הניח לו לגור בביתו, לא הפלה בינו לבין אחיו והשתדל תמיד להראות לו חיבה ואהבה. הכול היו מתפלאים מדוע הרבי אוהב כל כך את בנו ואינו מסלקו מביתו, אף שסטה מדרך התורה והמצוות. כאשר חש רבי מאיר בתמימה טובביו, פתח ואמר: "דעו לכם כי אני משאיר את בני בביתי ומראה לו אהבה וידידות, כדי שאוכל

עולת יצחק

זכ"ס חמ"ס ודעת משהו של האקרובי 'יצחק רבאבי שליט"א

מידה כנגד מידה

מאוד למשון אדם מן הטיט, הביאו בלואי סחבות לתחוב בבית שְׁחִיזו כדי שהחבלים לא יפצעוהו ויזיקוהו. אמר ירמיהו הנביא לפני הקב"ה: "מדוע העלו אותי בחבלים כואבים ולא בסולם?" השיב לו הקב"ה: "הרי אתה מצאצאי רחב, לכן אין לך זכות לעלות בסולם אלא רק בחבל, שכן רחב זקנתך הורידה את המרגלים בחבל" (יהושע ב, טו). ממש מדהים עד היכן מודדים לאדם מידה כנגד מידה. כל פעולה קטנה של האדם נמדדת לו לדורות.

תורת רבינו יורם

זכ"ס יוסף יוסף רוד אברג'ל שליט"א

חינוך הילדים

אבינו עליו השלום זכה שהיה לו יעקב, אך היה לו גם עשוי הרשע. אולם יעקב אבינו עליו השלום, הייתה מיטתו שלימה, שלא ראה פסול ביוצאי חלציו. ובא ללמדנו שהדבר הנכון ביותר בעולם הוא כאשר האדם זוכה לחנך את ילדיו היקרים שנתן לו ה' יתברך בדרך התורה הקדושה וביראת שמיים טהורה, וגם אם הוא רואה בהתחלה קשיים בחינוך הילדים היקרים, מכל מקום ההשקעה הנפלאה שהוא משקיע בהם לא תשוב ריקם.

זמירות לשבת

יודוך רעיני וי רועי, חי ביום שבת קדש יום השביעי: יום אשר בלית בו כל מלאכה, אומר כי שרית על כל זולתך. ומעשים עשית, אין לבחוקך, אי בן אמתך חיש להרעיני: חי ביום וכו'.

שביעי כהרת ראש לכל המנונים, ואותו קדשת בשבועות ושנים. חיש אשר נשאת לגוע אמונים, ופדם מאסונים ארחי ורבעי: חי ביום וכו'.

רצה כמנותתי יום זה יום מנוחה, וביום עבודתי, המצא לי הרוחה. והכן לשבתתי, מושאת וארוחה, וששון ושמחה יהיה שעשועי: חי ביום וכו'.

אל-עולם שבא, שבת תוכנו, ונרך בחלו, שים אור בערנו. ואף משכן שילה, תשוב תעלנו, מתרח עננו, אורי וישעי: חי ביום וכו'.

שמח בני בחלקך לא תקח גם את שְׁךְ, השמחה תחידך, העולם לפניך:

הולך ברגליך, מנענע ירך, עינים צופים לך, הלב פועם בך: השמחה תחידך, העולם לפניך:

מי עשיר ומי שמת, בעולם הזה אורת. לא בחיל ולא בכת, הממון יהיה לך: השמחה תחידך, העולם לפניך:

חבט ושא עיניך, מי נתן כל-אלה לך, גם בנים לשלחך. אם תודה רק לבוראך, בן תמיד יהיה לך: השמחה תחידך, העולם לפניך:

לעילוי נשמת דוד סייילס בת סופי ז"ל נלב"ע כ"ו טבת ה'תשפ"א תנצב"ה	לעילוי נשמת שמעון יצחק בן עישה (עליה) ז"ל נלב"ע כ"ו ניסן ה'תשע"ה תנצב"ה	לעילוי נשמת מורד אסתר פמסון ז"ל בת סופי הי"ד נלב"ע ה' סיון ה'תשפ"ב תנצב"ה	לעילוי נשמת עזרא סנדורס בן שמחה ז"ל נלב"ע ה' סיון ה'תשפ"א תנצב"ה	לעילוי נשמת מטילדה סנדורס בת זדיה ז"ל נלב"ע י' טבת ה'תש"פ תנצב"ה
---	---	---	--	--

יחזק ורותם מרחי והילדים	שאנל שרה בת אתי אסתר	לידה פרץ	כתי רינת ואריה	שיון בת רחל יצחקיאן	ניכל עטרה בת רבקה	לאה בת אברהם	יוסף בן שושנה לוי	אסתר שנואל בת שולה	אפרת בת עינב ואיילה בת עינב	רתל בת מסעודה	יואל צפניה	נייכאל ויליון שחר איריס	שולמית וזאן בת איריס	ר' שי שלום מנור
-------------------------	----------------------	----------	----------------	---------------------	-------------------	--------------	-------------------	--------------------	-----------------------------	---------------	------------	-------------------------	----------------------	-----------------

שיעור תורה לשבת

הרה"ג עידן בן-אפרים שליט"א

חנייה בהלכה – א

נדבר בענייני הלכה הקשורים לחנייה. מספר הרכבים בארצנו הולך וגדל משנה לשנה, וישנה מצוקה גדולה של מקומות חנייה, ובעקבות כך מתעוררות שאלות רבות בהלכה.

חנייה על מדרכה

א. ישנם אנשים המחנים את רכבם על מדרכה בצורה המסכנת את הולכי הרגל, באופן שמאלץ אותם לרדת לכביש שנוסעות בו מכוניות, ויש לזה דין כמו **חופר בור ברשות הרבים**, שאפילו השופך מים ברשות הרבים והוחלק בהם אדם, חייב על נזקיו (ש"ע תי, א). ועוד, שאפילו ברשות האדם עצמו אסור לו לעשות דבר שיש בו סכנה, שנאמר (דברים כב, ח): "וְלֹא תִשֵּׂים דָּמַיִם בְּכִיתָף" (רמב"ם הל' שמירת נפש פ"א; ש"ע סי' תכז), שכל מכשול שיש בו סכנת נפשות, מצוות עשה להסירו ולהישירו ממנו ולהזהר בדבר יפה, שנאמר (דברים ד, ט): "הֲשִׁמֹר לָךְ וְשִׁמֹר נַפְשֶׁךָ". **ואם לא הסייר והניח המכשולות המביאים לידי סכנה, ביטל מצוות עשה ועבר ב"לא תשים דמים"** (רמב"ם שם, ד; ש"ע שם, ח) (ש"ת מנחת יצחק ה, קמח ד"ה וגם בכלל, והובא גם בש"ת מים ההלכה ב, צב; ספר משפטי התורה, ב"ק, ס"ל נג סוף הערה 2).

וכן הורה הגאון **רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל**, שאסור להעמיד רכב, סחורה וכדומה במקום שבו הם מפריעים למעבר הרבים (אשרי האיש, מועדים יט, ט), אלא שאין הרכב מוגדר כבור ברשות הרבים, כיוון שרואים אותו, אלא הוא מוגדר כמונע דריסת הליכת הרבים על המדרכה (אשרי האיש ח"מ מ, צג), כיוון שהרחוב שייך לכל העולם והוא גוזלו מהם, **ופלא**

שהעולם אינם נזהרים בזה, שהרי קשה גדל הרבים (ש"ת משנה הלכות ד, רכו ד"ה ולא, ע"פ רמ"א או"ח תרלז, ג, שאסור לעשות סוכה בקרקע שהיא של רבים), ואפילו "מיצר שהחזיקו בו רבים, אסור לקלקלו" (ב"ק כח: ש"ע סי' שתי ע"ב), גם במקום שאין צד סכנה.

ופעם כנסע הרב אלישיב ברחוב חברת ש"ס בשכונת מאה שערים בירושלים, ועמדו שם אנשים רבים לעשיית כפרות ועיכבו את התנועה, התבטא הרב: "בעוד שהם עושים כפרות, הם גוזלים את הציבור..." (שם פ"ז הערה יד).

חנייה בצפיפות / צמוד לפתח פרטי

ב. כמו כן, לפעמים מקום החנייה מצומצם, וכאשר חונה במקום מסויים הולכי הרגל אינם יכולים לעבור וצריכים לעשות עיקוף, וההולך עם עגלת קניות או עם עגלה של תינוק, בפרט של תאומים, אינו יכול לעבור, ודאי שחניה שכזו **אסורה**. וכן אסור להעמיד רכב, סחורה וכיוצא בהם במקום שהם מפריעים לכניסה לחנייה פרטית (אשרי האיש, מועדים יט, ט), **וכן אסור לתנות צמוד לכניסה פרטית באופן שחוסם את הכניסה אליה**.

חסימת חנייה בהשארת פרטים

ג. מצוי שסמוך למקום עבודה ישנו מגרש פתוח שאנשים רבים מחנים בו את רכבם. האם כשיש מחסור במקומות חנייה מותר **לחסום רכב אחר ולהניח עליו דף עם מספר פלאפון**, כך שבאופן שהרכב החוסם ירצה לצאת יגיע החוסם תוך כמה דקות ויוציא את הרכב? **התשובה היא לא**. החסימה מגבילה את בעל הרכב ומונעת ממנו את השימוש ברכבו. ייתכן שהוא ממהר מאוד למקום אחר, וכעת הוא נצרך להמתין, וייתכן גם שהחוסם

לא יהיה זמין בפלאפון באותה שעה או לא יוכל להתפנות אליו באותו זמן, והעיכוב יהיה גדול יותר, ואפשר גם שבעל הרכב החסום לא יבחין בדף כלל. **צריך למצוא חנייה חלופית או בתשלום, ואם מדובר באנשים קבועים יכול להגיע איתם להבנות**. גם מצד עבודת האדם, אם הוא שכיר צריך בירור אם בעל הבית מסכים שיצא באמצע העבודה כדי להסדיר את חניית הרכב.

גרימת נזק לרכב החונה שלא כדון

ד. ראובן ביקש לצאת עם רכבו מהחנייה שבפתח ביתו, אלא שלצערו ראה **שרכב אחר חנה בפתח חנייתו הפרטית, ששטח השייך לו**, ראובן, שמיהר לעבודתו, ניסה לצאת מהחנייה בלי לפגוע ברכב החונה, אלא שלמרות נסיונותיו **נפגעה המראה של הרכב ונשברה**. בעל הרכב שניזוק מבקש מראובן שישלם לו את הנזק, ואילו ראובן מסרב לשלם, משום שלטענתו הניזק אשם בכך שהחנה את רכבו בשטחו הפרטי. מה הדין? התשובה היא שראובן **פטור מלשלם**. פטור זה קיים גם אם נגרם מחמת חיכוך הרכבים נזק גדול יותר לרכב שחנה שלא כדון. הפטור קיים לא רק בחנייה פרטית, אלא גם במקרה שאדם החנה את רכבו במגרש חנייה ציבורי או בצידי כביש צר, במקום ובאופן שאסור היה לו להחנות כך את רכבו, ומחמת זה רכב שהיה צריך לעבור שם לא הצליח לעבור בלי לפגוע בו. כמו כן, אם הרכב החונה בפנייה לרחוב צר באופן שהחלק האחורי שלו בלט לכביש ולא הייתה שם שום תאורה, והרכב הפוגע, בהתאם לתנאי השטח והכביש, לא היה יכול להבחין בו ולסטות - בכל המקרים הללו ודומיהם פטור הנהג הפוגע מלשלם לבעל הרכב את נזקו.

1 **עצירה בכביש - וכן אסור לעצור מכוניתו בכביש אפילו לזמן קצר**, אם גורם עיכוב למכוניות שמאחוריו (פסקי הגר"ש, ח"מ, שלב ס"ו). יש כאלה שיורדים מהרכב ועושים איזו קנייה בחנות או מנהלים שיחה עם חבר ילדות שפגשו בדרך וקשה להם להיפרד ממנו...

הרה"ג יצחק אביעב זצ"ל

הרה"ג שמעון בנאי זצ"ל

הרה"ג שמואל אביעב זצ"ל

הרה"ג שלום שרעבי זצ"ל

הרה"ג ניסים מויאל זצ"ל

הרה"ג מנחם חכם זצ"ל

הרה"ג יעקב משה חר"ל זצ"ל

הרה"ג יוסף בוכריס זצ"ל

זמירות לשבת

ידירי השכחת, הנתקב בבין שדי. וְלִבְחַת מְכַרְתָּנִי, צְמִיתוֹת לְמַעֲבָדֶיךָ: ידירי השכחת: הלא אז בארץ לא זרועה, רדפתיה, ושעיר וחר פארן, וסיני וסין עדי: ידירי השכחת: ותיו לך דודי ותיו, רצונך בי, ואיך תחלק עתה. כבודי לבלעדי: ידירי השכחת:

עת דודים בלח בואי לנגני, פרתה הגפן הנזן רמוני: חלף הגשם הסתיו עבר, קומי רעיית החשק גבר. נצא השדה נליין במדבר, שם אתן דודי לך מחמד עיני: עת דודים וכו': יפית ונעמת כשליג עיניך, רבש ותלב תחת לשונך. צאי נא וראי בעקבי צאנך, שם אקריב קרבן נסכתי ימיני: עת דודים וכו': ורדתי חברה לרעות בגנים, לראות את יפוך עיניך יונים. שפתותיך פלח כמו חוט שנים, בתוך עיר ציון קומי רני: עת דודים וכו': מים רבים לא יוכלו לכבות, את אהבתך וללית לא תשבות. מיום נדודך נשאתי ריבות, אם אשבתך תשבת ימיני: עת דודים וכו':

<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>הצגות משפחת שלום ולחיות הנחן שירי בת דות אוד-יה בן דות מתן בן דות</p>	<p>להצגות, בריאות ופינס טובה נודון ואסתר אפל ובני ביתם היו</p>	<p>ההצגות ולחיות הנחן רויטל אוסי בת דלית מיטלי אוסי בת דלית</p>
--	--	--	--	---

ואלה יעמדו על הברכה:

נתן סג	יאר ורבקה יפת	יהונתן ומיכל חוות	ארו, אלון וענן ארזי	רות אלחנדי	אילן ובת שבט כחן	רענן ואריס מליתי	בר דניאל ברכה סלומון	שרון ועדי טייב	גיאור יהודה אדני ומירב אלייב	דוד ומזל גבאי	משה בן שלום ויליגדה	יניב ומיטל ברכה	אשר בן אסתר ויהודה בן רחל
--------	---------------	-------------------	---------------------	------------	------------------	------------------	----------------------	----------------	------------------------------	---------------	---------------------	-----------------	---------------------------

הגנה למעשה

עפי רדת מרן הגאון רבינו עובדיה יוסף זיע"א
והראש"ל הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א ועוד

המקור לכך הוא ההלכה כדעת רב נחמן, הסובר: **"עביד איניש דינא לנפשיה"** (עושה אדם דין לעצמו) (ב"ק כז: כח. ושו"ע ח"מ סי' ד), דהיינו, בכל מקרה שאדם הניח את חפציו שלא כדין ברשות פרטית השייכת לזולת או ברשות הרבים, ועל ידי כך הוא מפריע לאנשים שמותר להם לעבור במקום זה, אם העוברים שם יכולים בנקל וללא עמל מיוחד לעבור בצידי הדרכים בלי לגרום נזק למניחי החפצים, עליהם לעשות זאת, אף שמניחי החפצים התנהגו שלא כדין. אולם אם חפצים אלו מונעים מהם להשתמש ברשות הרבים ולעבור בה, וכל שכן ברשותם הפרטית, כגון שמניחי החפצים חסם על ידי חפציו את כל המעבר, מותר לעוברים שם לשבור את החפצים כדי ליצור להם מעבר סביר, ואינם צריכים לטרוח טרחה מרובה כדי למנוע נזק מהחפצים שהונחו שם בפשיעה (תוספות שם כח. ד"ה משבר; שו"ע שטט, ד תיב, ב).

נמצא, אם כן, שכל שכן שבנידון השאלה שלנו, היה מותר לראובן לנסות לצאת בזהירות מפתח חנייתו תוך השתדלות שלא לפגוע ברכב החונה, אף שהוא ידע מראש שייתכן שהרכב ייפגע, מכיוון שלהלכה "עביד איניש דינא לנפשיה", ובעל הרכב שניזוק פשע וגרם הפסד לעצמו בכך שהחנה את רכבו במקום שאסור לו לחנות בו, וידע שרכבו עלול להיפגע על ידי רכבות שיעברו באותו מקום בהיתר (ספר משפטי התורה, ב"ק, סי' נג אות א-ב; שו"ת חבל וחלתי כב. מב). וכן אם אדם החנה את רכבו במקום שאסור לחנות בו על פי חוק והרכב מפריע למעבר רכבים אחרים, ובאו נהגים והזיזו אותו ממקומו, ועל ידי כך ניזוק, הרי הם פטורים מלשלם (הגר"ש אלישיב זצ"ל, כמובא בספר שים שלום עמ' סז, שבסוף ספר משפט כהלכה; אשרי האישי חו"מ מ, קו).

נזק על ידי נהג חדש
ה. נוסף ונאמר עוד, שגם אם נהג מנוסה היה מצליח לתמרן ולעבור במעבר צר זה בלי לפגוע ברכב שחנה שם שלא כדין, ורק נהג חדש שאינו מנוסה בנהיגה ובתמרונים פגע ברכב שחנה שם, בכל זאת **פטור הנהג הפוגע מלשלם לניזק את נזקו**, כי **הניזק פשע כשהחנה את רכבו שם וידע מראש שבכביש נוסעים גם נהגים חדשים**. אם כן, הניזק גרם הפסד לעצמו, ואין לו כל טענה כלפי הפוגע מדוע לא נזהר, כי הפוגע נהג כראוי בהתאם לדיעותיו ולנסיגו (משפטי התורה שם, א).

נזק לרכב הפוגע
ו. אולם, אם במקרים האמורים לעיל, מחמת החיכוך בין הרכבים נגרם נזק לרכב הפוגע - **פטור בעל הרכב שחנה שלא כדין מלשלם לפוגע את נזקו**. הפטור קיים גם אם הנזק נגרם רק לרכב שנסע ולא לרכב שחנה. אך מצינו בגמרא (ב"ק כז: שו"ע תיב, ב), שאומנם אם אדם הניח את כדיו לרוחב רשות הרבים, מותר להולך שם לשבור חלק מכדיו כדי לעשות לו מעבר ברשות הרבים, אולם אם השובר ניזוק משברי הכד ששבר, פטור בעל הכד על הנזק אף על פי שפשע בהנחת הכד. הטעם לכך הוא, כי השובר הזיק לעצמו על ידי שבירת הכדים, ולא בעל הכדים הזיק לו. ויש ללמוד מכך גם לנידונו (משפטי התורה שם, ד). נוסף עוד, שלדברי האומרים שהרכב מוגדר כבור ברשות הרבים (ראה באות א), קיימת סיבה נוספת לפטור את החונה על נזקי הרכב - מכיוון שבור פטור על נזקי כלים (ב"ק ה) (שם; ע"י שו"ת משפטיק ליעקב ז, כב אות א ד"ה במאמר).

נזק שאינו הכרחי
ז. במקרה שאם בעל הרכב היוצא היה נזהר כראוי הרכב שחנה לא היה נפגע, אלא שהעדיף לנסוע ללא התחשבות ונגרם נזק לרכב שחנה

- **חייב הפוגע לשלם לניזק את נזקו**. כך נפסק להלכה לגבי שור שעלה על שור שני על מנת להזיקו, ובא בעל השור התחתון להציל את שורו. אם היה יכול לשמוט בנחת את השור התחתון והיה נגרם לשור העליון רק נזק מועט, ובמקום זה העדיף לדחוף את השור וגרם לו ליפול בעוצמה ולהיזקק יותר, חייב בעל השור התחתון על נזקי השור העליון, אף על פי שבמעשיו רצה רק להציל את ממונו, מכיוון שהיה יכול לעשות זאת באופן אחר שבו לא ייגרם נזק גדול כל כך לשור העליון. לפיכך דינו כאדם המזיק, וחייב על הנזק שנגרם מחמתו (ב"ק כח: שו"ע שפג, ב וע"י שטט, ד). ולפי זה הוא הדין בנידונו: **כל שהיה יכול להיזהר ולא נזהר, חייב בתשלום הנזק** (משפטי התורה שם, ה; ע"י אשרי האישי חו"מ מ, ס"ס קה).

למדת את השיעור?
בחן את ידיעותיך:

- מהו מקור האיסור לחנות רכב על מדרכה?
- האם מותר לעצור רכב באמצע הכביש באופן שהוא מפריע לתנועה?
- האם מותר לחנות במקום מצומצם באופן שהרכב מפריע למעבר אנשים או צמוד לפתח פרטי?
- האם מותר לחסום רכב חונה ולהשאיר מספר פלאפון למקרה שירצה לצאת מהחניה?
- ראובן שהחנה את רכבו במקום אסור, ומחמת כך בעל רכב שהיה מוכרח לצאת פגע בו, האם הפוגע צריך לשלם תמורת הנזק?
- מה הדין אם הנהג שפגע הוא נהג חדש, ואילו נהג מנוסה היה מצליח לתמרן ולעבור במעבר צר זה בלי לפגוע ברכב, האם הוא פטור?
- מה הדין אם נגרם נזק לרכב הפוגע, האם החוסם חייב לשלם עבורו?
- מה הדין אם בעל הרכב היוצא העדיף לנסוע ללא התחשבות ונגרם נזק, האם הוא חייב לשלם?

שלפניו היא או לחנות על מדרכה ולצמצם את הליוך העוברים והשבים או לעצור את התנועה בכביש, עדיף לחנות על המדרכה, שבה יש אפשרות מעבר מסויימת, ואילו לרכבים בכביש אין מעבר כלל.

היתר לעצור את רכבו על פי חוק, כגון לצורך פריקת סחורה, הורדת נוסעים וכדומה, וגם בזה ישתדל להתנהל בזריזות. אם הברירה

- החזן עיניך יוצאת את מוריך
- הרה"ק רבי שלום נח זצ"ל האדמו"ר מסלונים, בעל 'התשובות שלום'
- הרה"ק נסים יצחק זצ"ל הרב הראשי לישראל
- הרה"ק משה נדב זצ"ל מחכמי ארם צובא
- הרה"ק משה כלפון זצ"ל האדמו"ר וראש רבני גרבא מחס' שערי אשך
- הרה"ק חיים קורח זצ"ל מחכמי תימן מחס' ליקוטים לתורה ועוד
- הרה"ק אברהם ישעיה קרליץ זצ"ל החזן איש
- הרה"ק אהרן הכהן זצ"ל מחכמי תימן ד"ר וראש ישיבת 'בית שרעבי'

זמירות לשבת

חיש חיש אלופי, ישעך א-י-ה, דר מרום והפלא, חסדך א-י-ה, א-לי א-י-ה, א-נא א-י-ה חסדך א-י-ה:

הרם לעד נסי, מלא רחמים, מלא רחמים. כך שמתי מחסי, שוכן מרומים, שוכן מרומים. הפלא שוכן מעלה, חסדך א-י-ה, חיש לעם סגולה, ישעך א-י-ה: א-לי א-י-ה וכו'.

שוכן שמי שחק, נורא עליזות, נורא עליזות. ממני אל תרחק, עושה גדולות, עושה גדולות. קרב לעם נבדל, חסדך א-י-ה, ולעד לא יתבדל, ישעך א-י-ה: א-לי א-י-ה וכו'.

מלך על כל עליון, צור עושה אורה, צור עושה אורה. עמד לעם אביון, אידך אקרא, אידך אקרא. עיניו כרל שואל, חסדך א-י-ה, מקנה יום וליל, ישעך א-י-ה: א-לי א-י-ה וכו'.

יהלומה יהלומה, יהלומה יהלומה. ארצנו הנחמרת, ארצנו תקדומה: יהלומה וכו'.

א-להי דר מרומים, בנה ביתך פרמים. מתי בו דך אקריב, קרבן ראשית תרומה: יהלומה וכו'.

יחיד ואין דך שני, דלני ושמרני. ברשא תרביצני, יודע תעלומה: יהלומה וכו'.

י-ה רצה לתפלתו, בשבת מנוחתו. והקשב לשועתי, בזכות תורה תמימה: יהלומה וכו'.

שלום לבן דודי, הצה והארמון. שלום לך מאת, רקה כמו רמון: יקראת אחותך רויז, נא נא להושיעה. וצלה לבן ישי, רבת בני עמון: מה לך ופהפיה, והעוררי אהבה. ותצילי קולך, במעיל בקול פעמון: העת אשר תחפוי, אהבה אחישנה. עתה ועליו, ארד כטל רמון:

- לעילוי נשמת יען מסעד בן שלום ז"ל מלבי"ע י"ט שבט התשס"ב תנצ"ח
- לעילוי נשמת מישל דוד בן אנדרי מלכה ז"ל מלבי"ע י"ט סיון התשע"ה תנצ"ח
- לעילוי נשמת יפת חסן בן יהודה ז"ל מלבי"ע כ"ו אדר ב' התשע"ט תנצ"ח
- לעילוי נשמת שולמית סלאמה בת אברהם ז"ל מלבי"ע כ"ה אדר א' התשע"ט תנצ"ח
- לעילוי נשמת מאיר בן אירן ז"ל מלבי"ע י"א בתשס"ב תנצ"ח

ואלה יעמדו על הברכה:

אלתר ושרון ביירי	נתנאל אלפסי	אלעד ארביב	לביא בן אפרים וניתיא	מועם ראובן בן אורה יהודית	עילאי בוארון	ארבהם מלכה	רחלי לוי	עמית, עופרי, טוהר, שילת ושקד הלוי	אייל בן רחל	דוד דהן	דרור פרופר	שי דהן	אלעד אטלן	יהודה נעים
------------------	-------------	------------	----------------------	---------------------------	--------------	------------	----------	-----------------------------------	-------------	---------	------------	--------	-----------	------------

הרה"ג ישראל אליעזר זצ"ל רב העיר אשדוד

הרה"ג יעקב שרייקי זצ"ל מחכמי מרוקו

הרה"ג יוסף פתחיה זצ"ל מחכמי תימן

הרה"ג יהושע מאמאן זצ"ל זקן רבני מרוקו, מח"ס שו"ת עמק יהושע

הרה"ג רב צבי קרלשטיין זצ"ל - ראש ישיבת גורדנא באשדוד

הרה"ג דב שח זצ"ל משגיח ישיבת פני הסינים ומגדולי בעלי המוסר

מרן ראש הישיבה הרה"ג אהרן יהודה לייב שטיינמן זצ"ל בעל האילנות השו"ת

הידון ההלכה

מתוך הספרים: שולחן ערוך, חזון עובדיה, הליכות עולם, שו"ת יביע אומר, שו"ת יהודה דעת, כי בו שבתי ובי בא מועד

1. רועי רצה לבקר את ידידו, ששכב חולה בביתו, וכיוון שהמרחק ביניהם היה רב הסתפק אם יוכל לקיים את מצות ביקור חולים דרך הטלפון. מה כבודו היה מורה לו בזה?

א. תלוי במנהגי העדות.
ב. אם יש חשש לפגיעה - מקיים.
ג. אינו מקיים.
ד. מקיים.

2. אברהם ושמעון מסוכסכים שנים, ויש ביניהם שנאה גדולה מאוד. כאשר אביו של שמעון נפטר, הסתפק אברהם אם ללכת לנחם את שמעון בשבעה או לא. מה כבודו היה מורה לו?

א. אין לו ללכת לנחמו, כדי שלא יחשוב שהוא שמח לאידו.
ב. ודאי שילך, כדי להרבות אהבה ואחוה.
ג. ודאי שילך, שלא יחשוב שהוא שמח לאידו.
ד. תשובות ב' וג' נכונות.

3. שאלה שהגיעה לרב בית הכנסת "יד לשבים" מאת בנו של חולה הנמצא במצב מסוכן מאוד: האם לעשות לו החלפת השם? מה כבודו היה משיבו?

א. אסור להחליף שם, אלא רק להוסיף שם.
ב. יחליף שם ולא יוסיף שם.
ג. אסור להוסיף שם אלא רק להחליף שם.
ד. בשעת הדחק אפשר להחליף שם.

8. הגבאי של בית הכנסת "ישועה ורחמים" הסתפק אם כאשר הוא מברך חולה יש לו להזכיר את שמו או עדיף לברכו בלי להזכיר את שמו. מה כבודו היה משיבו?

א. לא יזכיר את שמו.
ב. יזכיר את שמו.
ג. אם החולה בפניו יזכיר את שמו, ואם אינו בפניו לא יזכיר את שמו.
ד. אם החולה בפניו לא יזכיר שמו, ואם אינו בפניו יזכיר את שמו.

9. דודי חשב שאין עליו חובה לקיים מצות ביקור חולים ולבקר את חברו גידי, כיוון שהוא שוכב בבית חולים שבו מטפלים בחולים בצורה מיוחדת, ותמיד נמצאים איתו אנשים, ומה העניין שיטרח לבוא לבקרו? אך לא ידע אם שיקול דעת זה נכון. מה כבודו היה משיבו?

א. ראוי ללכת לבקרו.
ב. רק אם יש חשש שגידי ייפגע - ילך לבקרו.
ג. נכון הדבר.
ד. אין זה נכון, ומצווה עליו ללכת לבקרו.

10. בבית הכנסת "גילה ורינה" היה ספק אם מותר לעשות הוספת השם בשבת או רק ביום חול. מה כבודו היה משיבם?

א. אסור.
ב. מותר.
ג. יש לעשות כן רק בשבת.
ד. תלוי במנהגי העדות.

4. נתי שמע בשיעור שאם אדם בא לבקר חולה ולא ביקש מהקב"ה רחמים על החולה, לא קיים מצות ביקור חולים. לא ידע נתי אם דבר זה הוא הלכה למעשה או לא. מה כבודו היה פוסק לו?

א. אלו דברי אגדה, ולא הלכה למעשה.
ב. נכון הדבר הלכה למעשה.
ג. מחלוקת.
ד. ראוי לבקש, אבל אינו מעכב.

5. שני חבריו של ישראל חלו ושכבו במיטה, אחד מהם עני ואחד מהם עשיר. ישראל היה יכול לבקר רק אחד מהם, ולא ידע מי מהם קודם לחבירו. מה כבודו היה מורה לו?

א. העני קודם.
ב. העשיר קודם.
ג. לא משנה.
ד. תלוי במנהגי העדות.

6. גברת שמעוני רצתה לקרוא תהלים בלילה לרפואת חברתה החולה, ולא ידעה אם הדבר מותר או אסור. מה כבודו היה מורה לה?

א. אסור בשום מצב.
ב. מותר רק בקבוצה ולא ביחיד.
ג. מותר רק לאחר חצות הלילה.
ד. מותר אף לפני חצות הלילה.

7. יולדת שמתקרב זמן לידתה בשעה טובה שואלת אם עליה להיות בשבת קרוב לבית החולים, כדי למנוע חילול שבת. מה כבודו היה מורה לה בזה?

א. אין בזה שום עניין, אף אם יכולה לעשות כן בקלות.
ב. חייבת.
ג. אינה צריכה, ורק אם יכולה לעשות כן בקלות.
ד. ללא שום טרחה - עדיף. הלידה, יש להקל.

תשובות:

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

זמירות לשבת

בתי צאי מבית כְּלָא, זמן קרוב עם קדשך יעלה:

א-5 מקורו המל עֵלֶה, שם קין וסוף לְצִדְוֹתֶיךָ. רחם המל א-5 עוֹשֶׂיךָ, והשיב לך את שְׂבוֹתֶיךָ. תבקי אם נאמנה את כל כְּנָךְ, מְדַלְגִים מִכָּל פְּנֵה, שְׁבִים אֲלֶיךָ: בתי צאי וכו'.

בואי כְּלָה אֵל דְּבִירֶךָ, וישיב לִימי נְעוּרֶךָ. וישמע בחוצות עירֶךָ, קול צְהִלֹת הַפֹּהַת בְּחוּרֶךָ. תְּבִישִׁי רַעִיָה עֲרִינָה את לְוִיֶךָ, פִּיהֶם מִלֵּא שְׁחוֹק רַנָּה, שְׁרִים שִׁירֶיךָ: בתי צאי וכו'.

מקלהות עם פרכו א-5, הרימו קול כה וא-5. יגל יעקב, וישמח ישראל. ביום שמתחכם, שיר המלל א-5. הללוהו גדלוהו כי ברוך הוא נאמן, לְכָבוֹד הַתֵּתֵן בְּחוּר מַעֲסֵם יַעֲקֹב אִישׁ תֵּם: הַלְלוּהוּ...

רוממו א-5 מאיר אורה, גבר חסדו אשר ברא. הֵתֵן וְכִלְהָה הָיָא לוֹ לְעֹרְהָ, יִשְׂרָאֵל אִו אֵת הַשִּׁירָה: הַלְלוּהוּ...

דָּרְשׁוּ א-5 תי לעולמים, הללוהו במרומים. יוֹסֵף עֲלִיכֶם אֵלֶיךָ עַמִּים, עֲשֵׂר וְכָבוֹד וְאֶרֶךְ יָמִים: הַלְלוּהוּ...

מימי צאתכם ממצרים, בעו בעדי עדיים. עין בעין תראו פי שנים, בירושלים בְּלֶבְבֶם תִּים: הַלְלוּהוּ.

- לעילוי נשמת פורטונה בן - שמחון בת פורטונה די' רינה אסני בת מימו די' יחזקאל אבה בת שמחה די' הנצ"ח
- לעילוי נשמת אליהו בן - שמחון בן פורטונה די' אבלין בן - שמחון בת פורטונה די' הנצ"ח
- לעילוי נשמת יהודה לאון קקון בן מרים די' גלבי' ב' שבט התש"ע הנצ"ח
- לעילוי נשמת מרסל קקון בת אסתר די' גלבי' ב' אול' התש"ע הנצ"ח
- לעילוי נשמת מרים וגרני בת סעדה ויוסף די' גלבי' ב' ט"ו אדר א' התש"ב הנצ"ח
- לעילוי נשמת פורטונה בן - שמחון בת פורטונה די' רינה אסני בת מימו די' יחזקאל אבה בת שמחה די' הנצ"ח

ואלה יעמדו על הברכות:

- תן מיטון
- עדי אריק ואביגיל עמר
- ניסן ושרין מרוזק
- פיליפ ואיילה זרחולניסקי
- יוסי והדרה גואטה
- איתי ורויטל דנין
- רענן ואושרית ידעי'
- הרב איתי מעודה
- דוד נח
- שמעון בן שרה ופינה בת נרים
- אליגור ווקר בת סימה
- עדה ויאיר גבדיל
- מאיר שילואן
- אמנון שילואן
- כרמי שילואן

חֲקִיב' יִבְרַךְ אוֹתָם וְאֵת מִשְׁפַּחָתָם וְיַמְלִא כָל מִשְׁאֲלוֹת לִבָּם לְשִׁבוּת וּלְבִרְכָה, בְּכָל מַכָּל כֶּל, יִזְכּוּ לְעוֹשֵׂי וְאוֹשֵׁר וְכָל טוֹב סֵלַח, מִתּוֹךְ בְּרִיאוֹת אֵיתָנָה וְנִחְוָרָה מִכָּל יָד.

האדמו"ר רבי שלמה הלברשטאם מאבאבוב זצ"ל

הרה"ג שמוחה מרדכי זסקינד (סמחה יוסל) ברוידא זצ"ל רב תחן חבר מועצת

הרה"ג שלום יצחק הלוי זצ"ל מחכמי תימן, מרבי ישיבת בית אל (שדעב)

הרה"ג סעדיה שריאן זצ"ל מחכמי תימן, רב ז"י שלום ברושלים

הרה"ג יעקב חי בירדוגו זצ"ל מחכמי מרוקו

הרה"ג יחיא אהאון זצ"ל מחכמי מרוקו

הרה"ג יוסף ביטון זצ"ל מחכמי מרוקו

טריזיה משפחתית

שאלות כלליות ביהדות מיני שולחן השבת

מתוך "יחידות" מאת: הרה"ג ציון מלכה שלישי"א ועוד...

- באיזו ארץ מלך עוג?
א. בארץ כנען.
ב. בארץ הגלעד.
ג. בארץ בני עמון.
ד. בארץ הבשן.
- מה מקורו של הנהר "פישון"?
א. מהפשרת השלג בחרמון.
ב. מגן העדן.
ג. מהרי ההימלאיה.
ד. מהגהינום, שנועד לקרר אותו קצת.
- מי אמרה למי: "הָבָה לִי בָּנִים וְאִם אֵין מִתָּה אֶנְכִּי"?
א. שרה לאברהם אבינו.
ב. רבקה ליצחק אבינו.
ג. רחל ליעקב אבינו.
ד. לאה ליעקב אבינו.
- מי כונה "חתן דמים"?
א. משה רבינו.
ב. אהרון הכהן.
ג. דוד המלך.
ד. שאול המלך.
- היכן הומטרו אש וגופרית?
א. במצרים.
ב. בסדום.
ג. בבבל.
ד. בארץ שִׁנְעָר.
- "וַתִּתְצַב אַחֲתוֹ מִרְחֵק" - מי זאת?
א. רבקה אחות לבן.
ב. תמונע אחות לוטן.
ג. מרים אחות משה.
ד. בְּשִׁמַּת אחות נְבִיאוֹת.

- מה קרה ברפידים?
א. מלחמת עמלק.
ב. רפו ידיהם מן התורה.
ג. מלחמת מדיין.
ד. תשובות א' וב' נכונות.
- מהו המשך המשפט: "גדול המלכין שיניים לחבירו יותר ממשקהו..."?
א. יין.
ב. מים.
ג. חלב.
ד. שיכר.
- מי זכה שמלאכי השרת היו צולים לו בשר ומסנגים לו יין?
א. אדם הראשון.
ב. אליהו הנביא.
ג. יעקב אבינו.
ד. חנוך בן ירד.
- מי היה שלמה?
א. בנו הרביעי של בנימין.
ב. בנו השלישי של יהודה.
ג. בנו הבכור של גד.
ד. בנו השני של יששכר.
- מי אמר "סִבְלַת" במקום "שִׁבְלַת"?
א. שבט אפרים.
ב. שבט מנשה.
ג. שבט זבולון.
ד. שבט נפתלי.
- מי ניבא: "מִהָרְסִיף וּמִחֲרִיבֵיךָ מִמֶּנָּה יֵצְאוּ"?
א. צפניה.
ב. ירמיהו.
ג. ישעיהו.
ד. חבקוק.
- מה מסופר על הנחל היורד מהר סיני?
א. מימיו היו צלולים ביותר.
ב. לעיתים היה יורד, ולעיתים היה עולה שלא כדרך הטבע.
ג. עם ישראל טבל בו לפני מתן תורה.
ד. משה רבינו פיזר במימיו את האפר של עגל הזהב.
- על איזה חבל בעבר הירדן היו שישים ערים?
א. חבל ארנון.
ב. חבל אֶרְגֹב.
ג. חבל יַעְזֹר.
ד. חבל חשבון.
- מה שם אביו של עמרם, אבי משה רבינו?
א. קהת.
ב. יצהר.
ג. גרשון.
ד. מררי.
- מה מסופר על הנחל היורד מהר סיני?
א. מימיו היו צלולים ביותר.
ב. לעיתים היה יורד, ולעיתים היה עולה שלא כדרך הטבע.
ג. עם ישראל טבל בו לפני מתן תורה.
ד. משה רבינו פיזר במימיו את האפר של עגל הזהב.

תשובות:
1. א. 2. א. 3. א. 4. א. 5. א. 6. א. 7. א. 8. א. 9. א. 10. א. 11. א. 12. א. 13. א. 14. א. 15. א. 16. א. 17. א. 18. א.

זמירות לשבת

כל שומר שבת כרת מחללו, הן הכשר חבת קדש גורלו, ואם יצא חובת היום אשרי לו, אל א-ל ארון מחוללו, מנתת היא שלוחתה: השומר וכו'.

המדת הימים קראו א-ל צור, ואשרי לתמימים אם יהיה נצור. כתר הלומים על ראשם יצור, צור העולמים, רוחו כם נתת: השומר וכו'.

זכור את יום השבת לקדשו, קרנו כי נבחה נור על ראשו. על כן יתן האדם לנפשו, ענג וגם שמחה בהם למשחתה: השומר וכו'.

קדש היא לכם שבת המלכה, אל תוך פתיכם להגית ברכת. בכל מושבותיכם לא תעשו מלאכה, בניכם ובנותיכם עבד וגם שפחה: השומר וכו'.

ברוך א-ל עליון, אשר נתן מנתתה, לנפשנו פדיון משאת ואנחתה. והוא ידרש לציון, עיר הנבחה, עד אנה תוגיון נפש נאנחתה: השומר שבת הכן עם הבת, לא-ל ירצו כמנתה על מחבת:

רוכב בערבות מלך עולמים, את עמו לשבת, און בנעימים. במאכלי ערבות במיני מטעמים, במלבושי כבוד זבת משפחה: השומר וכו'.

ואשרי כל חוכה לתשלומי כפל, מאת כל סוכה שוכן בערפל. נתלה לו זוכה בחר ובשפף, נתלה ומנתתה, בשמש לו ירחתה: השומר וכו'.

לעילוי נשמת יחיא בן יחיא כרמי ז"ל מזל בת חנה סופר ז"ל הנצב"ה	לעילוי נשמת יפה בת ריחנה כרמי ז"ל שלמה בן יחיא כרמי ז"ל הנצב"ה	לעילוי נשמת יצחק יוסף בן ציפורה ז"ל נלבי"ע כ"ח כסלו התשע"ו הנצב"ה	לעילוי נשמת אליעזר אוסקר בן רחל ז"ל נלבי"ע י"ו אייר התשע"ה הנצב"ה	לעילוי נשמת מרים ציאלה כבודאשווילי בת שרה ויוסף ז"ל נלבי"ע ל' תשרי התשפ"ב הנצב"ה

אריאל דנין	נירה צדוק	איתי ובתאל חוברה	אורן, דגניה, איתמר וטליה בורסקר	אסף וכנרת גמרי	אוריאל חקיקאן	משפחת דדון	משפחת מנן	אוראל וזאביטל טייטל	שלמה טסה ואוד, אסף ורואי שמעוני	יחזקאל וטל בסון	ישראל ושושנה גרשון תכנן	שולה בלסטקר	ארו גרץ

עדה

אוצר סיפורים ומאמרים מערות

והשבוע: יהוד

שלא ליהנות מהזולת

פעם התדרדר מצבו הכלכלי של הרבי ונעשה ב'כי רע'. קרא הרבי לאחד מהעשירים שבגור, וסח בפניו את מצבו הדחוק. האיש נרעש, ונענה מיד: "אל ידאג הרבי כלל! שלוש אלף רובל יש לי, ייקח נא ממני מחצית מהסכום, כי בשבילי די לי במחצית הנותרת".

שמע הרבי את הצעתו, חיך ואמר לו: "האומנם עלתה על דעתך כי אקח מכספך מאומה? אני קיימתי בכך רק את הפסוק 'וְאֵינָהּ בְלִבְ אִישׁ יִשְׁחָנָה' (משלי יב, כה), ואמרו חז"ל 'ישיחנה לאחרים'. מצאתי אותך איש נאמן להשיח בפניך את דאגתי, ולכן קראתי לספר לך את הדברים. אבל ליטול מכספך פרוטה? לא ולא! הן מצווים אנו על לא תחמוד!"

"השפת אמת" נהג שלא ליטול כל הנאת כסף מהחסידים. הוא התפרנס מחנוות למכר טבק, שהרבנית התעסקה בה, ואילו הוא היה מסייע בהנהלת החשבונות.

פעם אחת חלה אחד מבניו של הרבי, עד שהגיע לסכנת נפשות. נכנסה הרבנית בבכייה: "לכולם אתה עוזר בתפילתך ואילו לבננו אינך יכול לעזור?" השיב לה הרבי: "הבה ונבדוק את עצמינו באם לא נהנינו במשהו מן הזולת..."

הודתה הרבנית, כי פעם אחת הייתה בדוחק גדול וקיבלה עזרה של חמישה רובל מאת אחד החסידים. אמר לה: "החזירי תיכף את אותם רובלים, ותקבלי עליך מהיום והלאה לא ליהנות מאף אחד מן החסידים, ושוב לא יהיה לנו צער גידול בנינו!"

איש ער העדה

כ"ק רבינו יהודה אריה לייב אלתר מגור זצ"ל בעל ה"שפת אמת"

לימוד מוסר

סיפר החסיד רבי ישראל'ק ארטין ז"ל שבצעירותו שמע כי פעם נפלט מפי רבינו בעל **השפת אמת** ז"ע שיעור בשנים שקודם הנהגתו (כלומר עד גיל י"ט) למד את הספר **מסילת ישרים** למעלה משלושים פעמים! זכור אזכור כי בתחילת החורף משנת ה'תרמ"א, בבואי בפעם הראשונה לחצרות קודש האדמו"ר בעל **שפת אמת** זצ"ל מגור, היה אז המנהג כי האברכים היו נכנסים לקודש פנימה בכל יום לפני תפילת מנחה, כל אחר ואחד בפני עצמו, לשמוע מאת רבינו הקדוש הדרכה בחסידות ועבודת השי"ת, ולכל אחד ואחד אמר בין דברי קודשו, כי ילמדו יום יום פרק מוסר.

היו אברכים אשר ציווה אותם שילמדו ספר **חובות הלבבות**, והיו שציווה אותם ללמוד בספר **אורחות צדיקים**. גם אנכי הייתי מן הנכנסים, ואותי ציווה ללמוד חובות הלבבות, ולהתחיל מ"שער הבחינה" ואילך, וכן קיימנו תודה להשם יתברך שמו, ונהגנו אז כל האברכים המאות ולא לפים לשיר את חובות הלבבות" או "אורחות צדיקים", במטפחת הטלית והתפילין, כדי ללמוד שיעור מוסר בכל יום בשעת תפילת שחרית.

(הג"ר צבי יחזקאל מכלואהן מפלנסק)

הסגולה היחידה

אל הרבי ה'שפת אמת' באו אנשים רבים. פעם כשבאו

מפני כל המחלות. לכן הקדוש ברוך הוא הביא עליו מחלה שלא היתה עד היום, ומעולם הוא לא התפלל עליה, וממילא הוא לא היה בגדר של 'הוא נענה תחילה'.

ואומנם 'בהדי כבשי דרחמנא למה לך', אני לא נכנס להתערב, אין אנו מבינים בדברים אלו.

על כל פנים, יום אחד הוא קיבל מכתב מחסיד אחד שהיה בחזית. במכתב הזה שכתב החסיד הוא לא התלונן על המצב, ולא דיבר מכלום, לא מגשמיות ולא מרוחניות.

שום דבר לא. כל המכתב מתחילתו ועד סופו, רק בדברי תורה. וזה החיה את נפשו.

הוא כתב להם מכתב: '**העידתי בככם היום את השמים ואת הארץ**' (דברים י, כו), 'העידות' מלשון 'עדי' תכשיט 'העידות'... הקדוש ברוך הוא אומר לבחורים ללומדי התורה האלה שלא שמים לב לשום דבר, לא למצוקות הזמן, ולא כל דבר אחר, רק תורה... 'נטו' תורה...

העידותי בכם... אני מקטש בכם היום את השמיים ואת הארץ. כל הקישוט של השמיים והארץ זה הלוטמי תורה.

'בראשית ברא אלוקים את השמיים ואת הארץ', בשביל התורה שנקראת ראשית... וברוך ה' כל מי שלומד תורה הוא 'עדי', הוא לא סתם לומד תורה... הוא **עדי**... הוא הפאר והקישוט של כל הבריאה.

הוא כתב להם מכתב: '**העידתי בככם היום את השמים ואת הארץ**' (דברים י, כו), 'העידות' מלשון 'עדי' תכשיט 'העידות'... הקדוש ברוך הוא אומר לבחורים ללומדי התורה האלה שלא שמים לב לשום דבר, לא למצוקות הזמן, ולא כל דבר אחר, רק תורה... 'נטו' תורה...

העידותי בכם... אני מקטש בכם היום את השמיים ואת הארץ. כל הקישוט של השמיים והארץ זה הלוטמי תורה.

'בראשית ברא אלוקים את השמיים ואת הארץ', בשביל התורה שנקראת ראשית... וברוך ה' כל מי שלומד תורה הוא 'עדי', הוא לא סתם לומד תורה... הוא **עדי**... הוא הפאר והקישוט של כל הבריאה.

(חשקת התורה - הג"ר משה מרדכי שלזינגר)

זמירות לשבת

יום זה מקבד מכל ימים, כי בו שבת צור עולמים:

ששת ימים תעשה מלאכתך, ויום השביעי לא-ל-היך. שבת לא תעשה בו מלאכה, כי כל עשה ששת ימים: יום זה וכו'.

ראשון הוא למקראי קדש, יום שבתון יום שבת קדש. על כן כל איש ביינו קדש, על שתי ימים ובעצו תמימים: יום זה וכו'.

אכל משמנים שבת ממתקים, כי א-ל-יתן לכל בו דבקים. בנך לרשב לחם חקים, בשר ודגים וכל מטעמים: יום זה וכו'.

לא תחסר כל בו ואכלת ושבעת, וברכת את י-י א-ל-היך. אשר אהבת, כי בפרך מכל העמים: יום זה וכו'.

השמים מספרים כבודו, וגם הארץ מלאה חסדו. ראו כי כל אלה עשתה ידו, כי הוא הצור פעלו תמים: יום זה וכו'.

יום שבתון אין לשבת, וזרו בריח הניחה. יונה מצאה בו מנוח, ושם ינוהו ויגיעי כח: היום נכבד לבני אמונים, וזורים לשמרו אבות ובעים. תקוק בשני לחות אבנים, מרב אונים ואמיין כח: יונה וכו'.

ובאו כלם בברית יחד, נעשה ונשמע אמרו כאחד. ופתחו וענו יי אהר, ברוך הנותן לעם כח: יונה וכו'.

דבר בקדשו א-ל-היך המר, יום השביעי זכור ושמור. וכל פקודיו יחד לגמר, תקוק מתנים ואמיין כח: יונה וכו'.

העם אשר נע מצאון תעה, וזכר לפקדו בברית ושבועה. לכל יעבר כם מקרה רעה, כאשר נשבע על מי נח: יונה וכו'.

לעילוי נשמת שירה רינה בת מיסה ז"ל נלביע ל' השון התשפ"ג תנצב"ה

לעילוי נשמת פנינה קמורליק בת רבקה ז"ל נלביע ל' השון התשפ"א תנצב"ה

לעילוי נשמת אבינאל יעקב בת שרה ז"ל נלביע ל' אדר התשפ"א תנצב"ה

לעילוי נשמת לאוניד קניאזוב בן דחל ז"ל יעיש אלמקיים בן סולטנה ז"ל תנצב"ה

לעילוי נשמת אמיל דהאן בן פאני ז"ל מסודי בת עיישה ז"ל תנצב"ה

ואלה יעמדו על הברכות:

- זיאל
- שושנה בת
- חני וליין
- יעקב בן
- יפית בת
- רועי בן
- גיר וברמית
- יונתן ושרה
- דגנית אוהד
- מוריה
- מיקי מוקיס
- אליגור
- דניאל רפאל
- זיאל
- שושנה בת
- חני וליין
- יעקב בן
- יפית בת
- רועי בן
- גיר וברמית
- יונתן ושרה
- דגנית אוהד
- מוריה
- מיקי מוקיס
- אליגור
- דניאל רפאל
- זיאל
- שושנה בת
- חני וליין
- יעקב בן
- יפית בת
- רועי בן
- גיר וברמית
- יונתן ושרה
- דגנית אוהד
- מוריה
- מיקי מוקיס
- אליגור
- דניאל רפאל

חקב"ח יבדך אותם ואת משפחתם וימלא כל משאלות לבם לטובה ולברכה, בכל מכל כל, יזכו לנעושי ואושר וכל טוב סלה, מתוך בריאות איתנה ומורא מפלגיא.

ישראל

גדות וקהילות ישראל לדורותיהן
יהדות פולין

"למשפחתם לבית אמתם"

הרבי הקדוש רבי יעקב דוד מאמשינוב, היה בנו של האדמו"ר הראשון לבית 'ווארק' - רבי יצחק, ושימש גם כרב ב'פשיסחא' וב'גור', ולאחר מכן ב'אמשינוב'. באוהל קברו, טמון גם גיסו רבי אהרן מנדרזין, שהיה חתנו של רבי יצחק. פעם אחת לא עלה בחכתו הדייגים אף דג, ושולחנו של הרבי נותר ללא דגים. לאחר מכן כשהביאו את הבשר, סירב הרבי לאוכלו, ואמר להורידו מהשולחן. התפלאו בני הבית, בדקו את הבשר ואכן גילו, כי ככשרות הבשר היתה בעיה.

כשראה הרבי את השתאות כולם ברוח קודשו, הסיח את דעתם באמירה מליצית ואמר להם: 'אין זה אות או מופת, פשוט ראיתי שהדגים מסרבים לעלות על השולחן, לכן הבנתי שבוודאי משהו אינו כשורה... (בנתיבותייך פולין)

כ"ק רבינו בעל ה"שפת אמת" זצ"ל הארמ"ר מנור

הכתרים בשבת

חז"ל קבעו לקרוא את פרשת שקלים ב"שבת שקלים". מסתמא יש לזה שייכות לשבת נאמר שבשבת קודש מחויר משה רבינו עליו השלום לבני ישראל את הכתרים של הקדמת "נעשה" ל"נשמע". נראה, שלא לקלקל החטא בשבת וכן נאמר על חטא אדם הראשון, שלא לקלקל בבחינת שבת. אף כל החטאים לא יוכלו כנראה לקלקל בחינת השבת, כמו שנאמר, שהשבת קבועה וקיימת.

כיוון שלא לקלקל בשבת, בוודאי אף בית המקדש כאילו קיים בשבת, שהרי לא חרב בית המקדש אלא מפני החטאים. ואף שאין קורבנות בפועל, הרי תכלית הקורבנות היא רק הפעולה שלהם בעולם העליון, וזו יכולה להיעשות גם בלי ההקרבה מממש. בשבת נעשה הכול בלי גשמיות, כי היא למעלה מן הגשמיות. לכן בשבת נראה כאילו אין חיסרון מפאת החורבן, וכאילו בית המקדש קיים. לכן, על ידי הנדיבות, שבני ישראל מוכנים לתת מחצית השקל בכל לב, הם מעוררים נחת רוח למעלה, כענין שהיה על ידי הקורבנות.

(שפת אמת)

פנינים

השכמת ערבית

סיפר כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה"פני מנחם" זצ"ל: זכורני שבילדותי שאלני כ"ק אבי מורי ז"ל (בעל האמרי אמת), הנך אומר כל יום בתפילה בבוקר "והשכמת בית המדרש שחרית וערבית", ניחא השכמת שחרית אך מהי השכמת ערבית? והשבתי שהכוונה שמוסיפים בלימוד התורה בלילה עד זמן מאוחר.

שאלני: "הרי אין זה השכמה?" ואמר בשם אביו השפת אמת ז"ל: "השכמת ערבית היינו שמקדימים לישיון בכדי להשכים בשחרית!" ומובא בגמרא (ברכות טו) "ונשכים ונמצא יחול לבבנו ליראה את שמך". וכוננת הדברים היא: כי בכל הדברים שבקדושה היום הולך אחר הלילה. שבת יום טוב, בר מצווה ויומא דהילולא, וכן השכמת הבוקר תלויה בזמן השינה. ויש להתחזק בעניין השכמת הבוקר ללימוד התורה ולאחר מכן תפילה בזמנה כפי שהקפידו, וכן כל דבר לעשותו בעתו ובזמנו, מיד ובזירות כדרכו של השפת אמת ז"ל.

עבודת ה' מתוך שמחה

בנעורי שמעתי שהזריזות והשמחה שראו אצל ה'שפת אמת' ז"ל בכל דבר שבקדושה היה באופן היוצא מגדר הרגיל, כל היום היו פניו מאירות משמחה, וביותר בשעת הלימוד והתפילה, ובעשיית דבר מצווה. עבדו את ה' בשמחה!

הברי אמה

סיפור נראה על מודל קדושתו של רבי יעקב דוד שאמשינוב זצ"ל

כשנולד רבי נחמיה בנו של השפת אמת, שלח השפת אמת שליח לרבי יעקב דוד, להזמין להכתב בסנדקאות. הרבי מאמשינוב קיבל את ההזמנה, והבטיח לבוא בהגיע מועד הברית, היה הכל מוכן אולם הסנדק טרם הגיע. שעות רבות המתינו כולם לבואו. לאחר שהגיע אמר שהיה עסוק עד עתה במצות 'פדיון שבויים' ועדיין לא התפלל! אך יתפלל כמו ב'קאצק', ואכן תוך זמן קצר סיים את תפילתו והברית התקיימה.

בסעודת הברית כיבד השפת אמת את ר' יעקב דוד לומר דבר מה. פתח הרבי מאמשינוב ואמר דבר תורה בשם אביו רבי יצחק - הרבי הזקן מווארק.

דגם של צעירי החסידים החל לרתוח בקרבם. היו לא תהיה, לא דו שעייכא את הברית כל כך הרבה זמן, עד שאמר דבר תורה...

קמו שלושה אברכים ונגישו אל הרבי מאמשינוב, וביקשו ממנו בזלוול 'שמא יש לרבי סיגר עבורנו...' הביט בהם ר' יעקב דוד והוציא מכיסו תפיסת סיגרים, משל לא כיוונו לפגוע בו. נתן סיגר לשני האברכים הראשונים, וכמעט שכבר נתן גם לשלישי, לפתע הבחינו האברכים כי מאחוריהם ניצב השפת אמת! הם נחרדו מאוד מפני מעשיהם. פנה השפת אמת אל האברך השלישי שעדיין לא 'יכה' בסיגר, ואמר לו 'אני אתך לך סיגר טוב יותר...' אותו אברך שטרם קיבל את הסיגר נס משם במהירות, כל עוד רוחו בו!

אמרו: שני האברכים שקיבלו את הסיגר מהרבי מאמשינוב, לא הוציאו את שנתם, ונפטרו מפני שביו את כבודו, ואילו אותו אברך שטרם קיבל את הסיגר ונמלט משם, נשאר בחיים!

(בנתיבותייך פולין)

זמירות לשבת

ישמח חתני בקהל אמוני, ושא ברכה מאת ה': ש-די וימלא תאוות לבו מן וצנה יתיה סביבו, ויאר אותו וישר נתיבו לגמור ולשמור דרכי ה': ישמח חתני בקהל אמוני, ושא ברכה מאת ה': לראשו וצנה ברכות עצומות ויסע ככל עת קנהר שלומו, בא ובה כרנה נושא אלומוט וזכה ויראה ישועת ה': ישמח חתני בקהל אמוני, ושא ברכה מאת ה':

אגדף א-לתי כל נשמה, ואודך רב פחד ואימה: בעמדי תוך קהלך צור לרום, לך אכרע ואבון ראש וקומה: רקיעי רום הלא נטה כמכטא, ותארין וסדה על בלימה: הויכב איש תקור את סוד ויצרו, ומי הוא זה ככל קדמה וימה: מרום הוא עלי כל פה ולשוני, אשר הפליא ועשה כל בחכמה: ויתגדל בגוי קדוש ועליוני, ויתקדש שמה רבא בעלמא:

צור משלנו אכלנו, ברכו אמוני, שכענו והותרנו כדבר ה': הן את עולמו, רוענו אבינו, אכלנו מלחמו, ומינו שתינו. על כן נודה לשמו, ונהללו כפינו, אמרנו וענינו, אין קדוש בני: צור משלנו וכו': כשיר וקול תודה, נברך לא-לתינו, על ארין תודה טובה שהנחיל לאבותינו. מוזן וצירה השביעי לנפשנו, חסדו נבר עלינו, ואמת ה': צור משלנו וכו': רחם בתפלה על עמך צורנו, על ציון משכן כבודך, וכול בית תפלתנו. וכן דוד עבדך ובה ונאלנו, רוח אפינו מיטית ה': צור משלנו וכו': ויבנה המקדש, עיר ציון המלא, וישם נשיר שיר חדש, וברננה נעלה, תרחמן הנקדש ותברך ותעלה, על כום הן מלא, כברכת ה': צור משלנו וכו':

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת אסתר חוה בת עדיזה ע"ה נלב"ע יח ניסן תשפ"ב תצנב"ה

לעילוי נשמת יעקב בן אסתר ז"ל דוד בן מרדכי ז"ל בתיה בת שאול ז"ל בתיה בת דבורה ז"ל תצנב"ה

לעילוי נשמת אריה סלאי ז"ל בן טודן הי"ד נלב"ע ר' תמוז התשע"ח תצנב"ה

לעילוי נשמת יהודה מרן בן שמחה ז"ל נלב"ע כ' תשרי התשפ"ג תצנב"ה

- יחזק בן רחל
- גד בן גבריאלה
- בוריס בן תנה
- בנימין בן בללה ששפת
- יובל בן בללה ששפת
- שרונה
- נועה בת ציפורה אכתייק
- שירה בת לאה תיה
- מיסל יהודה בת שושנה
- אוסנת בת סעידה
- גלית איילה מיכאלי
- אלעד יעקב בשארי בן זחבה
- יוסף יצחק ירמון בן אירית
- רויאל בן יונכי יפת
- מרדכי
- אביחי בן זוחית בן דוד יוסף דהרי הלוי
- ובני ביתו

ואלה יעמדו על הברכה:

הגאון הגדול רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל
 רבה של אופקים (המשך)

המהרהר אחר רבותיו

את חובת התלמידים לקבל את מרותו של הרב ראה רבינו כתנאי בל יעבור לגדול ולצמות. בהיכל הישיבה ישבו פעם שני בחורים שהחלו לדון בינם לבין עצמם בעניין דרכי הלימוד, אם הדרך הנהוגה כיום אומנם ראויה היא, ומה עדיף על מה, לימוד זה או אחר, רבותיו? הרי מלכתחילה הייתי יכול לבחור לי מלמד אחר, וכלי לכלת למקום אחר, ששם לומדים אחרת... השיב רבינו: "אם הקב"ה הביא אותך לפה, הרי זה מה שהקב"ה רוצה שתעשה!"

בסיס לצמיחה

וכך אמר פעם לפני בני ישיבות שהתקבצו ללמוד במסגרת "ישיבת בין הזמנים": "נער הייתי גם זקנתי, ואני אומר לכם: הבחורים שהקשיבו היטב לשיעורים ורשמו אותם, התעלו ויצאו לבסוף מצויינים, אבל כל אלו שהיו להם כל מיני 'תוכניות' אחרות חשובות יותר, בסופו של דבר לא זכו להצלחה בלימודם!"

(השמש בגבורתו)

אבני דוד

חידו עזיזו אלמדת שלשיא

פרקי הכוונה והדרכה מעשית בחינוך הילדים

כבוד בזמן נפילה (המשך)

תקציר:

לעיתים נדמה כי אם הילד אינו ממושמע או עבר על משהו שמחייב ענישה, בזמן כזה כביכול אין צורך לשמור על כבודו. זוהי טעות. על כבודו של הילד יש לשמור בכל עת.

לפעמים מחמת כבודו של הילד עדיף להתעלם ממעשיו. לעשות את עצמו כלא רואים. תפיסה על חם היא פגיעה חמורה!

אומנם, במעשה מסוכן או בעוולה מתמשכת וכדומה, ישנה חובה להפסיק, אך גם במקרה כגון זה יש לדאוג שהילד יבין מעצמו שאבא בסביבה ויפסיק את מעשיו מעצמו, בלי להגיע לאי נעימות.

הוצאת ילד ממקום שהוא מפריע בו

כאשר הילד נמצא בקרבת מקום אליכם, והוא באמת מפריע וצריך להרחיקו משם, ישנה דרך נאותה לעשות זאת, ולא בצורה מזלזלת. אם הגעת למצב שבו אתה חייב להשתמש בידיים על מנת להוציאו משם, זה כבר כשל חינוכי! אבל אם אתה במצב כזה, עדיין ישנה דרך נאותה לכך: לא תופסים אותו בקצה החולצה, לא באוזן ולא בציציות, לא מושכים אותו מהפאות ולא דוחפים אותו, לא מנערים אותו בצורה מזלזלת, לא אומרים לו: "תסתלק מפה" או "תעוף מפה", אלא תופסים אותו באחיזה קצת נוקשה ומסתכלים עליו במבט נוקשה, אך לא מזלזלים בו.

אל תיתן למציאות המדומה, כביכול, של לחץ, לגרום לך לפלוט מילים ומשפטים שתתחרט עליהם בעתיד. תחשוב דבר אחד: תחשוב שרוב מסתכל עליך בשעה שאתה מדבר עם הילד. תחשוב שהבית שקוף ויש רמקולים בבית. זהו, עכשיו תדבר... כפי מה שאתה מרשה לעצמך לדבר בפני אנשים, תדבר לילד. רוב העולם מתנהגים מחוץ לבית יותר בנימוס, יותר בדרך ארץ, כובשים את טבעם מפני הרואים ומפני כבודם.

גם במצב של ענישה יש לשמור על כבודו של הילד

הענשת הילד בפני רבים, למשל בפני אורחים, בפני המתפללים בבית הכנסת או בפני בני המשפחה, היא הענשה ללא תועלת וללא תכלית, משום שהילד פגוע ואינו מקשיב לך. אין בזה שום רווח חינוכי.

פרקי חינוך ומוסר מתובלים בספורי צדיקים פנינים ואמרות קודש

זמירות לשבת

ישמח משה, במתנת חלקו, ומה נתת לו כתר בראשו נתת לו: ישמח משה, במתנת חלקו, ומה קראת לו, עקב נאמן קראת לו, קראת לו: ישמח משה, במתנת חלקו, ומה הוריד בידו, שני לוחות הברית הוריד בידו, הוריד בידו:

עיני צופיה לך חונן, בקול נעים שיר ארנן. עיר קרשך כהר בונן, ו-ה צורי שוכן עליה. לעושה שמנים - עיני צופיה, לרוקע הארץ - עיני צופיה: עיני צופיה לך אהוב, הבטתני כי שוב תשוב. על יד נביאך בן כתוב, קים נבואות ושעיה: לעושה שמנים וכו': עיני צופיה לך אבי, אורך צורי ככל רבי. ש-די אתה צור משגבי, בנה קרית ופהפיה: לעושה שמנים וכו':

גואל יבוא רב עליך, גואל יבוא עם אליה, יבוא גואל יבוא: דמעה בשמחה היום נוולת, ונפשי לך מיתלת. בראות דגלי מרים, לבן ותכלית. יבוא יגון עם הגואל: גואל יבוא וכו': ו-ה א-ל רם שלח גואלו, כימי קדם בניסן נגאלו. כי שערי דמעה לא נגעלו, במתרה שלח גואל יבוא: גואל יבוא וכו': והשב לנו עיר תפארתך, תורת ותאיר עלינו שמשך. ואז נגיל ונשיר, ברכת קרשך יגון עם הגואל: גואל יבוא וכו':

לעילוי נשמת נתן שלום בן סאלם ד"ל נלב"ע כ"ט אדר ב' התשפ"ב תנצב"ה	לעילוי נשמת מאיר זיתון בן רחל ד"ל נלב"ע ד' תמוז התשמ"ד תנצב"ה	לעילוי נשמת רוזה (שרונה) זיתון בת דינה ד"ל נלב"ע ד' תמוז התשע"ח תנצב"ה	לעילוי נשמת דוד אלהפרי הכהן ד"ל בן חלה ע"ה נלב"ע ב' סיון התשע"ז תנצב"ה	לעילוי נשמת מרים אוסקר בת ציפורה ד"ל נלב"ע כ"ד אלול התשע"ח תנצב"ה

ישראל חיינו ובני ביתנו	מחבלי ומחוללי חוליו ובני ביתנו	ישראל חיינו ובני ביתנו	מחבלי ומחוללי חוליו ובני ביתנו	ישראל חיינו ובני ביתנו	מחבלי ומחוללי חוליו ובני ביתנו	ישראל חיינו ובני ביתנו	מחבלי ומחוללי חוליו ובני ביתנו	ישראל חיינו ובני ביתנו	מחבלי ומחוללי חוליו ובני ביתנו	ישראל חיינו ובני ביתנו	מחבלי ומחוללי חוליו ובני ביתנו
------------------------	--------------------------------	------------------------	--------------------------------	------------------------	--------------------------------	------------------------	--------------------------------	------------------------	--------------------------------	------------------------	--------------------------------

חכמות נשים בגדרה ביתה

עבודת הדת והגות יקרות מחייכם של גדולי ישראל תשים צדקה

למותר לציין שעל כל אחד לדעת דרגתו ומקומו. להחזיק במה שמתאים לדרגתו ולהגיד את מה שעדיין אינו מתאים למעבד. אין ללמוד מהסיפורים שום פסק הלכה.

הרבנית הצדקנית מרת שרה שניידר ע"ה - מייסדת "בית יעקב"

אם הכנות שמחה

שרה שניידר הייתה מאושרת, חלומה הלך והתגשם לנגד עיניה. בית הספר התפתח מיום ליום. כל הקשיים של ההתחלה נפתרו בזה אחר זה, ועבודתה עם הילדות הלכה והעמיקה. עין בעין ראתה את התגשמות ברכתו של הרבי. היא נוכחה לדעת, כי צדקה ברצותה ללמד את הילדות הקטנות. היא השקיעה בהן את כל כוחה ומרצה והייתה כה עסוקה וטרודה בעבודתה, עד כי דבר אחר לא היה קיים בשבילה.

שרה שניידר הייתה שרה גם למצבן הכלכלי של תלמידותיה. תלמידות רבות באו מבתי עניים וממשפחות שלא היה להן לשלם שכר לימוד. "היזהרו בבני עניים, שמהם תצא תורה", טענה בלהט. לפיכך, הייתה מכתת נפשה ואיבריה. פעם אחת חלתה אחת מתלמידותיה, ומחלתה הייתה מסוכנת. היא כינסה מיד את כל

אשת היל

הלכות, התהוות וסיפורים מחזקים לאישה ולבת ישראל

"מבשורי אֶחָזָה אֶ-לוֹהִי"

תקציר:

תארו לעצמכם, שגיל ארמסטרונג חוזר מהירח ואומר: "חברה, תשמעו, נראה שגם למעלה יש פיצוצים רציניים, אבל שם זה יוצר מכוניות סובארו משוכללות". הוא מספר שמצא שם מכונית סובארו שמתא המטען שלה קופצת פתאום 'סובארית' קטנה, ובאותו רגע יוצאת משאבת דלק מהסובארו הגדולה ומתדלקת את ה'סובארית'... מה היו עושים איתו?

לכל הפחות, היו שולחים אותו לבדיקה פסיכיאטרית! אם סובארו על גלגלים - בסך הכול חתיכת פח - אנחנו מבינים שבכל פשוט והגיזני שלא ייתכן שהיא נוצרה מפיצוץ, מה נאמר על עט פרקר...? מי האדם שיוצר פרקר? עט פרקר יכול להיווצר במקרה? אם לא יצא לוקח כוס וזורק אותה לרצפה, מה הסיכוי שמהשברים שלה יצא מגן דוד??? האם ראיתם פעם סדר בלי מסדר??? האם ראיתם פעם יצור או מוצר בלי שמישהו יצר אותו???

איוב צועק ואומר: "וּמִבְשָׁרֵי אֶחָזָה אֶ-לוֹהִי" (איוב יט, כו). מתוך הגוף שלך, יהודי יקר, אתה רואה את בורא העולם. לא מהרצאות, לא משקופיות, לא מרבינים טובים ומדהימים שיש בארץ ישראל, שיוכיחו לך שיש בורא עולם - אלא מבשרך.

מהמח שורך תכיר את בורא העולם! המדענים עדיין לא יודעים לחקור את המח! בקושי מצליחים למפות אותו - להגיד אילו חלקים יש בו. במח שלך, יהודי יקר, יש עשרה מיליארד קישוריות של תאים שאחד מתחבר לחבירו. אם תא אחד מתחבר בטעות לתא אחר - במקום להרים את יד שמאל אתה מרים את יד ימין! האם איננו רואים פה יצירת מופת? מי ברא אלה? מי ברא אותך, יהודי יקר? מי ברא את היצירה המדהימה הנקראת "גוף האדם"?

היום יש מצלמת HD, תלת-מימד. ומי יצר את העיניים שלך, המצלמות המקצועיות ביותר בעולם? לא רק שרואים בהן בתלת-מימד, אלא הן גם קולטות מכל הזוויות! וכאשר טס משהו לתוך העיניים, הן נסגרות באופן אוטומטי!

"מי ברא אלה???"

אישה שילדת היא יצירת מופת הצועקת: "תראה את בורא העולם!!! תראה את הגאונות!!! תסתכל ותבין איזה גאון בורא העולם, ישתבח ויתעלה שמו". ממש כמו אותה סובארו שמוציאה 'סובארית' קטנה, ואחרי שהסובארית הקטנה יוצאת - חמש דקות בדיוק! - מגיע הדלק.

כל כך הרבה מעבדות לייצור חלב ישנן בעולם, וישבים שם מדענים המחוייבים לכתוב: "לתשומת לב: חלב אם הוא המזון הטוב ביותר לתינוק!" אני שואל את המדענים: "אתם יושבים באוניברסיטאות הטובות ביותר בעולם ומנסים לייצר פורמולה פשוטה כמו חלב האם, ולא מצליחים! מדוע אינכם עוצרים לרגע לחשוב: מי עשה את החלב הזה? כיצד הוא מגיע בדיוק בזמן?!"

זמירות לשבת

לא הכירו רב טוביו. לא נהגו בו כקמרא: קרן הודם בכסף. ירד פי הל תקנף. איש רגלו לא יאסף. לבר מהוא אֶתְרָא: אמוין יושב אהלים. פרו קדש הלוילים. כנטיעים מגדלים. שִׁבְכָר זֶקֶן הוֹרֵה: הן הן גבורותיו. נרבי נפלאותיו. שמענו מבקרויותיו. אין די לכתב ולקמרה:

אֶעֱרָךְ מִהָלָל נִבִי. לֹא-ל גִּדּוֹל וְנֹרָא. לְכַבּוֹד הַקְּדוֹשׁ רַבִּי. יַעֲקֹב אֲבִיחַצִּירָא: נָקִי מִחֹר כַּפִּים. כַּבֵּעַל כַּנְפִים. קְדֻשָׁהוּ שָׁמַיִם. רַגְנָן כְּכָל אֶתְרָא: יִשְׂרָאֵל הַלֵּךְ בְּהַמּוֹ. כְּמַעֲשֵׂיוּ בְּמַקּוֹמוֹ. כְּנִרְתָּן בְּן יוֹמָו. זֶה הוּא דְרַךְ יִשְׂרָאֵל: יַעֲקֹב תָּם אֶהְיִים. יוֹשֵׁב וְכֹל פֶּה בּוֹלֵם. מִזֵּם עֲמָקִים יִדְלָם. כִּי אִם לְבִינָת תִּקְרָא: כִּתְּכַמֵּת תִּקְבְּלֶהָ. גִּבֹר לָשֵׁם וְהִלְלֶהָ. תִּרְדִּיב הַעֲמִיק שְׁאֵלָה. אֲבִיר יַעֲקֹב נֹרָא: נִפְתַּר וְדָבַח בְּפִיחֹו. זֶה א-לֵי וְאֶנְהוֹ. אִישׁ א-לֵיחִים קְדוֹשׁ הוּא. וְנִגְה לֹו כְּאֹרְהָ:

- להצלת עידו ויערה חדר היו חילודים ירוטנו, עלמה, נעה ואדל היו
- להצלת זיו לוי בן אסתר ומשפחתו היו והרפואת אסתר לוי בת ביה כלימה שחר
- להצלת פנחס אברהם ואבישג אולאי ומשפחת היו
- להצלת איתמר בן אלעזר היו אבינוים בן אלעזר היו ברוחניות ובגשמיות
- לרפואת שושנה בת יוסף, ויהואל בן יוסף היו וליוונ הען וההצלת מויכל בת יהואל היו

ואלה יעמדו על הכרית:

הדור שלי **שלמה אריז** **עצות מעשיות לחיים**
 ספר תנ"ך א"כ על חיים

אמת

האמת שלך היא הנקודה האלוקית שבקרבך.
 לחיות את האמת, פירושו: לדעת שכל מה שיש לי, הכול כולל הכול, זה חסד מה!
 האמת והאמונה הן העיקר והיסוד של החיים היפים והטובים.
 התורה היא האמת לאמיתה.
 אין כזה דבר "האמת שלי", כי אם כן, אין שום אמת, כי "כל אחד והאמת שלו".
 כשאדם אומר: "זאת האמת שלי", הוא מתכוון לומר: "זה מה שמתאים לי ונוח לי".

הדור שלי **שלמה אריז** **פרק שירה**

שירת השיבולים

שאר השיבולים אומרות: "לָבְשׁוּ כְרִים הַצֵּאן וְעֲמִיקִים יַעֲטֹפוּ כַר יִתְרוּעְעוּ אַף יִשְׂרָאֵל (תהלים סה, יד) הקב"ה ברא את השיבולים כשהן מלאות בקש שלהן, וכשהרוח נושבת הן נוקשות זו בזו, ונשמע כאילו הן משוררות, וזהו להראות שמשבחות את הקב"ה על חסדו וטובתו שמשפיע על האדם (טעמא דקרא).
 ובמסכת ראש השנה (ה) דרשו חכמינו שזמן שירת השיבולים הוא בחודש ניסן, אז מגיע זמן הקציר והתבואה נמצאת בתוך הקשים שלה.

שיח המרווה

מרווה
 עלי המרווה משמשים כתבלין, ומצויה בהם נגיעות מרובה, כגון של כנימות עלה, אקריות, זחלים של פרפרים שונים ועוד.

אופן הבדיקה והשימוש:
 יש לקחת כמות מועטה של גבעולים ולהשרותם במים עם חומר השרייה למשך כחמש דקות. לקחת גבעולים אחדים, לשפשפם באמצעות ספוג רך טובל בחומר ולשוטפם היטב בזרם מים חזק.

אקריות אדומות על עלי מרווה

לאחר מכן לקחת כל עלה ולהתבונן מול מקור אור, לראות שלא נותרו חרקים ואין סימני מנהרות שנוצרו על ידי הזחל של זבוב המנהרות. אם נמצא עלה נגוע יש להסירו.

לאחר מכן יש להפריד את העלים מהגבעולים ולהשתמש בעלים הבדוקים בלבד.

כיוון שבדיקה זו קשה ביותר, מומלץ לנהוג בדרכים אחרות הנזכרות לקמן:

- להשתמש בתמצית מי מרווה. כלומר, לאחר שטיפה טובה של העלים במים, לבשלם במים כמות שהם, לסנון את התבשיל במסננת דקה עם צמר גפן ולהשתמש במי התמצית המסוננים.
- כמו כן, לאחר שטיפה טובה אפשר לעטוף את העלים בבד ולקושרו היטב, ולהכניסם לתבשיל עם הבד.
- כמו כן, אפשר לטחון את העלים דק מאוד בבלנדר לאחר שטיפה ראויה כמבואר לעיל, ולהשתמש בחומר טחון.

מרווה מגידול מיוחד

אם הגידול נעשה תחת פיקוח המומחה בגידולים אלו, עלי המרווה בחזקת נקיים אולם אינם נקיים בוודאות. לכן יש להשרות את העלים בחומר השרייה ולשוטפם היטב בזרם מים חזק.

זמירות לשבת

אשיר שירה וזמרה. לכבוד ראש ועשרת. רבי דוד אביחיצירא:
 נאה לו לשבת. בשייר ולקמננת. אשה רית ניהוח:
 ורד לעומקי דתא. הוא ואחיו בתלתא. גלו כל מסתרתא:
 דרש כל תנסרות. ראשונות אחרונות. תלה לו מאבות:
 והוציא את מפעלם. לישראל הנחלים. ישמחו בגורלם:
 דבריו הנעימים. מזהב ומפנינים. גם הפז לא יערכם:
 חי עולם נטע בו. תבמותו בתוך קרבו. אשרי מי שאהבו:
 זכותו תנן עלינו. בביאת משיחנו. קרב קין פדותנו:
 בקין ישראל עמך. ויאכלו בלחמו. כל בני רחומיך:

אשירה נא. לכבוד קרנא, הוא התנא, רבי יעקב
 נפשו בכך קה, דבקה וחשקה, רז לו גלה, לשם ולתהלה,
 שם לו לחקת, רבי יעקב: מאד נעלה,
 אשירה נא... רבי יעקב. אלו רב מורה,
 אבי יהומים, וגם אביונים, תרב הארי, תנא וקרי,
 חונן עניים, רבי יעקב. רבי יעקב: אשירה נא...
 חכם ומצוין, הוא רב ורין, חבורים הוציא, על תורת
 בקיא בכל ענין, רבי יעקב: משה, שם לו למחקה, רבי
 אשירה נא... יעקב.
 צדיק וענו, כל ימי שניו, זכות תורתו, צוה לעדתו,
 שכינה לפניו, רבי יעקב. ולבני ביתו, רבי יעקב.
 יומם ולילה, עושה פעולה, קרוש בקדשה, אבן הראשה,
 בסוד התפילה, רבי יעקב: וכל טוב עשה, רבי יעקב:
 אשירה נא... אשירה נא...

לעילוי נשמת **אריה צדוק בן שרה ויעיש יל** נלב"ע י"ח תמוז התשע"ה תנצ"ב

לעילוי נשמת **יעקב לוי (טריק) בן חזנה יל** נלב"ע י"ד שבט התשע"ד תנצ"ב

לעילוי נשמת **אריה צדוק בן שרה ויעיש יל** נלב"ע י"ח תמוז התשע"ה תנצ"ב

לעילוי נשמת

שלמה בן יוסף עדואן	לאה אריה בת שמעה	שרה זרה בת שלום ולולה	שושנה (אובג) קדוש בת מסעודה	מאיר פדלון בן שרינה	אליה מזרחי בן תנה	אברהם סרף בן רחל	משה גיבור בן פני	אגם אביגיל בת נועה	בדרה בת דוד אהרון	רחל בת תנה מטעודה	משה בן מטעודה	מנשה עובדיה בן רחל	יוסף מדהלה בן אהרון זכרה	מרים מדהלה בת זכרה
--------------------	------------------	-----------------------	-----------------------------	---------------------	-------------------	------------------	------------------	--------------------	-------------------	-------------------	---------------	--------------------	--------------------------	--------------------

סיפור לשבת

דלקת בזמן

במהלך סעודת מצווה באחת הבריתות שערך, סיפר המוהל הרב יהודה גרינשטיין סיפור מופלא שהתרחש עימו, סיפור שאפשר להגדיר כמעשה מופת ממש. וכך סיפר: לפני כמה שנים הזמינו אותי לעשות ברית מילה באחד היישובים בשבת קודש. במשך כל השנים הרבות שבהן זכיתי לשמש מוהל, לא נמנעתי מלהטריח את עצמי יחד עם בני משפחתי לכל מקום שאליו הוזמנו לערוך ברית בשבת. זה לא דבר קל ופשוט, ובדרך כלל אנחנו צריכים להתארגן עם כל האוכל. כפי שאני נוהג תמיד, גם הפעם נסעתי במיוחד ביום רביעי לאותו יישוב מרוחק, כדי לבדוק את התינוק ולוודא שהכול כשורה. בדקתי אותו והכול היה בסדר.

בערב שבת הגעתי ליישוב והתחלנו להתארגן לקראת השבת. לפני הדלקת הנרות הלכתי שוב לבדוק את התינוק כדי לוודא שהכול מוכן ומוזמן לעריכת הברית, שהייתה צריכה להתקיים למחרת. לאחר התפילה, כשראיתי את התינוק, הבחנתי לפתע באדמומית חזקה שניכנה מהעין. שאלתי את האמא מתי זה התחיל, והיא סיפרה לי שהאדמומית התחילה כבר כמה שעות לפני כן. כפי שנהוג ומקובל, ניסיתי להניח על העין בעדינות שקית תה, דבר הידוע כמועיל מאוד, ותוך דקה התמלאה העין במוגלה דלקתית. מיד ניקיתי את המוגלה, אבל אחרי זמן קצר שוב פרצה המוגלה וכיסתה את האישון. הנחתי רטייה על העין ומיד פניתי להורים והודעתי להם כי לצערי הרב לא אוכל לערוך את הברית למחרת. זו ההלכה ואינני יכול לסטות ממנה כמלוא הנימה. האבא, שהיה המום מההודעה שלי, התחיל לרטון ולכעוס. "הגיעו לכאן הרבה אורחים לכבוד השמחה, הזמנו אולם מיוחד וקייטרינג למאה אורחים, וזה עלה לנו הרבה מאוד כסף. מה נעשה עכשיו עם כל האורחים ועם כל האוכל?" אמרתי

לו בצורה נעימה אבל גם נחרצת מאוד, שאין כל אפשרות וסיכוי לערוך את הברית. אמרתי להם שהכול בידי שמיים וצריך לקבל את המצב הזה בהבנה. כבר היו לי מקרים ומצבים כאלו, אבל הפעם הופתעתי והתפלאתי מאוד על עוצמת ההתנגדות שלהם לקבל את הדחייה. קיוויתי שבסופו של דבר הם יפנימו את הדברים והכול יעבור בשלום.

למחרת לאחר התפילה התמלא בית הכנסת באנשים רבים. הבחנתי שאחד מבני המשפחה מסביר במבוכה שאולי הברית לא תתקיים בסוף, והשמועה הזו התחילה לעבור מפה לאוזן. כולם נהיו שם "מומחים גדולים" והציעו פתרונות, כשהם מתקשים להשלים עם הידיעה שהסעודה שאליה הוזמנו לא תהיה סעודת ברית מילה.

הנחתי רטייה על העין ועיד פניתי להורים והודעתי להם כי לצערי הרב לא אוכל לערוך את הברית למחרת, זו ההלכה ואינני יכול לסטות מענה כמלוא הנימה. האבא, שהיה המום מההודעה שלי, התחיל לרטון ולכעוס.

בעודי עומד וחושב החלו המוזמנים לאכול. כפי שהבטיחו לי מראש, הכול התנהל עד אותו רגע כמו שצריך, בכשרות ובצניעות. פתאום נדהמתי לשמוע את אם התינוק מתחילה לשאת דברי ברכה קצרים, ומיד כאשר סיימה לדבר פצחה בשירה שסחפה את כל הנוכחים. מיד קמתי ממקומי והתחלתי לצאת מהמקום, אבל המנגינה שהשמיעה צרמתי לי מאוד. את הצלילים המשוקצים האלו הכרתי בתקופת צעירותי, כאשר התגוררנו בחו"ל. אותם צלילים נשמעו מהכנסייה הסמוכה לבית הוריי בחו"ל... משהו כאן היה מוזר לי מאוד. מה פשר השירה הנוצרית הזו?

פתאום הבזיקה בראשי מחשבה. פניתי לאחד המוזמנים שעמד בחוץ ושאלתי אותו: "תגיד לי, אולי אתה יודע מהיכן האם של התינוק? מה מוצאה?" האיש השיב לי כי היא נולדה בחו"ל, ושם היא גם התחתנה עם אבי התינוק אחרי שעברה הליכי גיור. המשכתי ושאלתי: "היכן היא התגיירה? מי גייר אותה?" בן שיחי השיב לי: "אם אינני טועה, היא עברה גיור רפורמי..."

המחשבה הזו, שהייתי נכשל חס וחלילה לעשות ברית בשבת לילד גוי, ועזעה אותי ממש עד עמקי נשמת. במוצאי השבת, לפני שעזבתי את היישוב, נכנסתי בדברים עם האב, והוא באמת אישר לי את הדבר. הסברתי לו את חומרת הדברים, שאם האם לא עברה גיור כהלכה משמעות הדבר שהילד אינו יהודי, אבל הוא לא רצה לשמוע. אז התברר לי איך הקב"ה הציל אותי מלעבור על איסורים דאורייתא של חילול שבת בזכות אותה דלקת פתאומית, שהיא דבר נדיר מאוד, אבל היא זו שהצילה אותי מהמכשול.

(בנימין ל' רבינוביץ)

זמירות לשבת

קו תפוד קנה. רבי יהודה תנה. והעולם בו בנה. עושה שלום כמרומו: בנה הוא ראש קרשה. רק לא בא אל שלשה. אך נקבד מן השישה. היתה משרה על שכמו: איש גבור בסוד תורה. רבי יצחק הארי. מדרתו היא גבורה. צפיהו בדבש טעמו: כפיהו אמת נכתם. רבי יוסי בר יעקב תם. עין תתיים בו נחתם. היא תפארת עמו: וישר רבי חזקיהו. כנצח נפשו תיה. גם הוד בו כלול נהיה. המשל ופחד עמו: תברו רבי יוסא. הוד והדר בו נמצא. מדה טובה בה ישא. לראש סבת שלומי:

נבאות בה נצמדים. שניהם יחד דודים. הם ווי העמודים. ישר יהוה פנימו: יסוד קרבי תיא. כאן נמצא וכאן תיה. משם יוצאה תושיה. אמרתיו כי נעמו: רבי יוסי לו זכות. הוא זכה אל המלכות. כל-תשע הם מלכות. שם כבוד ממקומו: אשריהו לבר יוחאי. שהוא עד עת בוא משיחו. קום הוא נפש כל-חי. הפות יאכלו בלחמו: חזקו עדה כלולה. תרבו שמחה וגילה. ביום זה יום הלולא. דודים לכו לחמו:

אשר לכבוד חברים. ובראשם מלכם ארים. בר יוחאי עוקר תרים. ודורש טוב לעמו: נחתם בכתר תורה. כלולים בו עשרה. ראו נא בעשרה. שעשרה לו אמו: כביר בנו אחריו. רבי אלעזר אשריו. נכנס בא בתדריו. של המלך שלמה: יקור עם זכות אבות. השוג מעלות רבות. נגלו לו ל"ב נתיבות. בהם רבים יחמו: ידיד בעו התאוד. רב רבי אבא תור. הוא ורבי אלעזר. אהוים ב"ה שמו: עלה לעיר גבורים. בה חמשים שערים. משם יוצאים נהרים. ויהלכו למי:

לחפאות והצלחת
יעקב רבי בן פלוה הי"ו
עמנואל רחל בת דונה הי"ו

לחפאות והצלחת
לחפאות והצלחת
לחפאות והצלחת

לחפאות והצלחת
לחפאות והצלחת
לחפאות והצלחת

לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת	לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת לחפאות והצלחת
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

כ"ק האדמו"ר מנדבורנא
רבי חיים מרדכי רוזנבוים זצ"ל
ה"דבר חיים"

חודרים ומפליחי כליות. אולם הבחורים שלא נמנו עם המצויינים, הם לא שמעו מהרבי שפה זו. אליהם תמיד דיבר בדברים נעימים, ועל פי רוב נהג כלפיהם בימין מקרבת ובאמירה רכה.

פעם נכנסתי לבית המדרש תוך ויכוח עם בחור אחר, והקולות עלו יותר מהמידה. שמע זאת הרבי ופנה אליי מיד: "וכי כך מתנהג בן תורה? מתווכח בקולי קולות? הרי דברי חכמים בנחת נשמעים, בעדינות ובדרך ארץ". **לבחור שלצידי לא אמר מילה**, משל לא היה לו חלק בוויכוח כלל. בתחילה הציקה לי המחשבה הזאת, אך לאחר התבוננות הבנתי היטב כי **במכוון עושה הרבי כך, שכן אם יגער בבחור פלוני - למחר הוא עוזב את הישיבה, ומי יודע לאן ילך...** לימים הוכח שהנהגתו המחוכמת הייתה סוד הצלחתם של בני הישיבה, שעלו כל אחד על פי דרכו על המסילה העולה בית א-ל.

כוס של ברכה

סיפורי מופת רבים נראו עין בעין בעת עריכת השולחנות. שבת אחת מזג הרבי משקה אל הכוסות שהיו סדורות לפניו, ולאחר שמילא שורה אחת אמר **שכל מי שיקבל כוס משורה זו יזכה לבן זכר!** היה שם יהודי שהתגורר בשיכון וז'ניץ והקפיד לבוא בכל שבוע לטיש מהקצה השני של העיר. אותו יהודי השתוקק מאוד שיהיה לו בן. כיוון ששמע את דברי הרבי, מיד קם לקבל כוס מהשורה ההיא, ואכן הצליח. לתקופת השנה נולד לו בן, והוא בנו יחידו! **ובדקו אז ומצאו שכל מי שיקבל מהשורה ההיא אכן זכה לבן לאחר תקופה!**

סוכה בספינה

על חוף הים עמדו נוסעים רבים ומיטלטליהם בידיהם, בדרכם להפלגה לארץ הקודש. ההפלגה תוכננה להסתיים ימים ספורים לפני חג הסוכות, כך שאת החג יחוגו בארץ ישראל. בשערי הספינה עמדו רב החובל וצוותו, בוחנים בקפדנות את כרטיסי הנסיעה ובודקים היטב את משקל המטען. **תא המטען מוגבל קיבולת, ורב החובל הודיע שיאפשר לכל נוסע לקחת עימו רק שתי מזוודות.** את כל יתר המטען על הנוסעים להשאיר מאחור, ולקבלו - מי יודע אם ומתי... כל הנוסעים החלו מחלקים וממיינים את הדחוף יותר ופחות. חפצים אישיים בודדים וזכרונות יקרים מצאו את דרכם לתוככי צמד המזוודות המאושרות, וכל

תולדותיו של הרבי

רבי חיים מרדכי, המכונה **"דבר חיים"**, היה האדמו"ר השביעי מנדבורנא והשני בישראל. הרבי נולד בשנת ה'תרס"ג ל**רבי איתמר רוזנבוים - האדמו"ר הזקן מנדבורנא**. הוא גדל בטשרנוביץ, ובגיל חמש עשרה נשא את בת דודו אחי אביו - **רבי אליעזר זאב מקרעטשניף**. בזמן השואה האיזומה הוגלתה משפחתו מעיר לעיר בתנאים קשים. בהיותו בגטו דז'ורין, כיהן בבית דין מיוחד להתרת עגונות.

לאחר פטירת אביו מילא הרבי את מקומו. הוא החל לשמש באדמו"רות בשנת ה'תרפ"ג. לארץ ישראל עלה בשנת ה'תש"ז והתיישב בירושלים. במלחמת העצמאות עבר הרבי ליפו, ולאחר קום המדינה פתח שם את חצרו והקים גם את ישיבת **"מאמר מרדכי - נדבורנא"**. בשנת ה'תש"י פתח בית מדרש בירושלים ברחוב עזרא. בשנת ה'תש"כ עבר הרבי לבני ברק ופתח בית כנסת בשכונת גבעת רוקח, במערב העיר.

עם חסידיו ותלמידיו נמנים גם **האדמו"ר מזלאטשוב, הרב נתן נטע נדמן** - רבה של חולון לשעבר, **הרב צבי גלבשטיין** - רב קהילת בית וגן באלעד, ועוד רבים. רבי חיים מרדכי **הלחין כמה שירים** המושרים עד היום בחצר חסידות נדבורנא.

עם כל תלמיד - על פי דרכו

הגאון **רבי יצחק משה מוזס זצ"ל, האדמו"ר מקראלי**, היה בבחרותו מתלמידי ישיבת "מאמר מרדכי - נדבורנא", וכך סיפר: מעודי הבחנתי אצל הרבי בהנהגה מעניינת בדרך גישתו אל הבחורים. בחוכמה יתרה נהג כן, **לדרוש מכל אחד כפי כוחו ודרגתו**, על דרך שאמר שלמה המלך: **"הַנֶּהַךְ לַעֲצֵר עַל פִּי דַרְכּוֹ"**. וכך הייתה דרכו: כאשר ראה אצל אחד התלמידים המצויינים דבר שהצריך הערה ומוסר, לא חסך במילים אלא העיר בדברים

היתר נותר מאחור, הופקד בידי שליחים להובלה באוניית המטען הבאה.

בין הנוסעים נראתה דמותו המאירה של האדמו"ר בעל ה"דבר חיים", שחפץ גם הוא לעלות לארץ הקודש, והיה מצויד במיטלטלים רבים חשובים ונחוצים, אבל **להגבלת המטען התייחס בצורה שונה לחלוטין...** במזוודה אחת, שהוקדשה כולה לחג הסוכות, העמים ענפי עץ שחתך מבעוד מועד. עתה, לא נותרה לרבי אלא מזוודה אחת להכניס בה את חפציו האישיים ומיטלטליו לימי ההפלגה ולימים הראשונים בארץ. "חבל על המקום", אמרו לו יהודים מנוסעי הספינה, "הן צפויים אנו להגיע לפני חג הסוכות ולחוג את החג בשמחה על קרקע מוצקה, בארץ הקודש". אך הרבי בשלו: **קודם כול הסוכה, ורק אחר כך החפצים האישיים**. חביבותה של מצות הסוכה בעיניו אינה יודעת גבולות. אם יש צל צילו של חשש שלא יזכה לקיימה בספינה - הוא יוותר על צרכיו האישיים לטובת הסוכה היקרה מכול.

הספינה יצאה לדרכה. ימים חלפו, ועד מהרה גילו הנוסעים שקצב הנסיעה איטי מהמתוכנן, ואכן - **יגיעו ארצה רק בימי חול המועד סוכות!** הרבי אינו משתהה, בזריזות ובחביבות הוא מתיר את קשרי המזוודה, נוטל את ענפי העץ שהצטייד בהם ומחפש מקום לבניית הסוכה. **כשהבין רב החובל את חשיבות הבקשה, הסכים לאשר לו לבנות סוכה תחת גרם המדרגות המובילות מהסיפון לחדר המכונות.** היה זה קיטון צר וקטן, אך חשוף לשמיים ובעל שלוש דפנות כשרות. "כאן", אמר הרבי במאור פנים, "כאן תוקם הסוכה".

תאריך פטירתו

הרבי נלקח לבית עולמו בט"ו בטבת ה'תשל"ח. יהי רצון שנזכה לדבוק במידותיו ובעבודת ה' מתוך מסירות נפש, אמן.

באהל הנצחת בברי מעלה:
מראה כחן:

בברקים היוצאים מפי התיות:
מראה כחן:
בגדל גדילים בארבע קצוות:
מראה כחן:
בדמות הקשת בתוך הענן:
מראה כחן:
אנא עבדא דקדשא בריך הוא. דסגודנא קמה ומקפיו דיקר אוריתא בכל עין ועין:
אנהנו מאמינים בני מאמינים, ואין לנו על מי להשען, אלא על אבינו שבשמים:

אמר רבי עקיבא, אשריכם וישראל, לפני מי אתם מסתרין, ומי מטהר אתכם, אביכם שבשמים. ואומר, מקוה ישראל ה', מה מקוה מטהר את הטמאים, אף הקדוש בריך הוא מטהר את ישראל:
אמת מה נהדר תיה כהן גדול, בצאתו מבית קדשי הקדשים בשלום בלי פגע: בואת אני בושת:

א-ל ההודאות ארון השלום, מקדש השבת ומקדש שביעי, ומניח בקדשה לעם מרשני ענג, זכר למעשה בראשית: **אם אמרתי משה רגלי תסדך ה' ויסעדני, רב שרעפי בקרבי תגהימדי וישעשעו נפשי:** **אם תתנה עלי מחנה לא יירא לי, אם תקום עלי מלחמה בואת אני בושת:**

אבינו מלכנו, פתח שערי שמים להפלתנו: **אין בן דוד בא אלא בהיסח הדעת, אבל ארץ מסיחין דעת מהמשיח:** **איש את רעהו יעורו ולאחיו יאמר חוק:**

זמירות לשבת

לעילוי נשמת יקותיאל בן חיים יקודה ז"ל ראובן בן סאלם גמליאל ז"ל תנצב"ה

לעילוי נשמת שמחה בת אברהם עודד הלוי גמליאל ז"ל נלב"ע י"ז אייר ה'תשפ"ב תנצב"ה

לעילוי נשמת ינאי בנימין מועלם בן רחמה ז"ל נלב"ע י"ב אייר א' ה'תשפ"ב תנצב"ה

לעילוי נשמת צפירי מנדיש ז"ל בן עליה הי"ד נלב"ע י"ד ניסן ה'תשע"ח תנצב"ה

לעילוי נשמת הדרון הי"ד בן אברהם ושושנה לב הי"ד נלב"ע כ"א אדר א' ה'תשפ"ב תנצב"ה

מסכת סנהדרין	מסכת בבא מציעא	מסכת בבא בתרא	מסכת גיטין	מסכת חגיגה	מסכת יבמות	מסכת ירושלמי	מסכת קידושין	מסכת נדרים	מסכת נזירות	מסכת פסחים	מסכת שבת	מסכת תענית	מסכת יומא	מסכת פסחא דאשכנז
--------------	----------------	---------------	------------	------------	------------	--------------	--------------	------------	-------------	------------	----------	------------	-----------	------------------

ביאוד מזמורי תהילים

מתוך 'ביאורי משה' – תהילים
לעילוי נשמת רבי משה שלום בן מרדכי מאיר קארפ זצ"ל

פרק כז

הקדמה: דוד המלך מודה לה' על שהוא שומר ומגן עליו מכל פגע ואויב. על פן אין לו ממי לפחד, ואויביו נופלים לפניו. שאיפתו האמתית של דוד היא לעבד את ה' בבית ה', בשקט ובבטחה, ושלא יהיה עליו לצאת למלחמות ולנצח את אויביו. דוד חש בלבבו שה' קורא לו לעבדו, והוא נענה לקריאת ה' ועובדו בכל לבו. דוד מבקש שה' יאיר פניו אליו, ולא יפנה אליו פעם על העוונות שעשה. דוד מבקש שה' ישמרהו אחר שהוריו עזבוהו. דוד מבקש שה' ילמדו את הדרך הטובה לעבודת ה', שלא יכשל בה ולא יעגש על כשלונו, כי אויביו ישמחו כשיעגשו. על האדם לשים בטחונו בה' תמיד, ואף שלא נענה מה' ימשיך לבקש ולקוות.

בטחון בה' שיצילהו מאויביו

לְדוֹד - מזמור שאומר דוד: **י' שְׁבַרָא** את העולם ומנהיגו הוא **אורי** נותן לי את האור והטוב, **וישעי** ונותן לי את הישועה וההצלה, ועל פן - **ממי אירא** אין לי לירא מאף אדם הקם להיזקני. **י' בורא** העולם ומנהיגו הוא **מעוז חיי** נותן לי את החזק ואת הכח. ועל פן - **ממי אפחד** אין לי לפחד מאף אדם הזומם להמיתני: **בקרבו עלי מרעים** בעת שקרבים אלי רשעים הרוצים להרע לי **לאכיל את בשרי** ולהמיתני, **צרי ואיבי לי** והם אויבי וצוררי ממינים קודמים החפצים ברעתי, **המה כשלו ונפלו** הם יכשלו במרוצתם להיזקני ויפלו, ולא יצליחו במזמרתם הרעה, כי ה' שומרני מפניהם: **אם תחנה עלי מחנה** אם יקומו עלי גויים רבים להלחם בי **לא יירא לבי** לא ארגיש יראתה, כי ה' יצילני מהם. **אם תקום עלי מלחמה** אף בעת מלחמה **בזאת אני בוטח** אני בוטח בה' שהוא נותן לי כח וחזק, ואנצח את אויבי: **אף שאני מבקש מה'** ובוטח בו שיצילני מכל אויבי ואנצחם ממלחמה, כל זה בדיעבד, כי אין רצוני האמתית להתעסק עם אויבי ולא להלחם בהם כלל, אלא **אחת שאלתי מאת י'** שאלתי היחידה מה', **אותה אבקש** שאותה אני חוזר ומבקש תדיר, היא **שבת בבית י'** לשבת בבית שעובדים בו את ה' בתורה ובתפלה, **כל ימי חיי** וכל חיי לעבד את ה'. **לחזות בנעם י'** לחוש את הנעימות שבעבודת ה', **ולקבוק בהיכלו** ולבוא כל בקר להיכל ה' ללמד תורה: **וחוזר לבטחונו בה':** כי **יצפני בסכנו** בעת שאני לומד תורה בבית ה', שם ישמרני ה' מכל פגע. **ביום רעה** ביום שאויבים יבואו להרע לי - **יסתירני בסתר אהליו** בית ה' יהיה המסתור מפניהם, שלא יוכלו להרע לי. **בצור דוממני** וה' בחזקו יחזק אותי מאויבי ואנצחם: **ועתה** שה' מחזק ומרומם אותי יותר מכל אויבי, **ירום ראשי על איבי סביבותי** כל אויבי מסביבי ייראו ממני ויכבדוני. **ואנבחה באהליו ובחי תרועה** אקריב לה' קרבנות תודה ואריע לה' בשמחה, **אשירה ואמרה**

י' ואשיר לה' מזמורי תודה: **שמע י' קולי אקרא** תשמע ה' את קול קריאתי אליה, שאשב בבית ה' כל ימי חיי, ושם תשמרני מכל פגע ואויב. **וחנני** תחן אותי, **וענני** ותענה לכל בקשותי ותקים אותי: **לך אמר לבי בקשו פני ה'** אומר ללבי שאני אבקש את ה', על פן - **את פניך י' אבקש** אני שומע בקול ה' ומבקש: שבת בבית ה' כל ימי חיי: **אל תסתור פני מומני** שלא תמנע את הטוב ממומי, **אל תט באף עבדך** ואל תפנה לעברי את כעסך, **עזרתי היית** כי אתה ה' תמיד עזרת לי בעבר בעת צרתי. לכן אבקש שגם בהנה וגם בעתיד **אל תטשני** לזמן רב, **ואל תעזבני** אף לזמן מועט, **א-להי ישעי** ה' אלוקי, שאתה מבטחי ומושיעי תמיד: **כי אני ואמי עזבוני** אחר שהורי גמרו לגדלני, חדלו לספק מחסורי ועזבו אותי לנפשי, **וי' יאספני** ה' דאג לספק כל צרכי: **הורני י' דרךך** תלמד אותי את הדרך הנכונה שבה אתה רוצה שאלך, **ונחני בארח מישור** ותנחה אותי ללכת בדרך עבודת ה' בלי מכשולים, שלא אכשל ואחטא. **למען שוררי** כי אם הלילה אכשל בדרך ה' ואעגש על חטאי, אויבי יביטו בי וישמחו על שמעדותי ונענשתי: **אל תתנני בנפש צרי** אל תתן, ה', שאויבי יספקו את תאוותם להכות בי, **כי קמו בי עדי שקר** אויבים המעלילים עלי עלילות רעות, שהן שקר, **ויפח המס ואומרים** עלי שאני חומס ועושק את זולתי: **ולא היה לי כח לעמוד** כל חיי מול האויבים שקמו כלכותני, **לולא האמנתי בראות בטוב י' בארץ חיים** לולא האמנתי שיש עולם הבא, ובו ה' מטיב לצדיקים עד בלי די, ואין בו אויבים ושונאים: **ואומר דוד המלך** לכל אחד ואחד - **קוה אל י'** תתפלל לה' שישפך כל צרכיך, ותקוה שה' ישמע תפלתך. **חזק ויאמץ לך** את התבטח בה' ותתפלל אליו, ה' יחזק אותך ויתן לך כח. ואם בכל זאת עדין לא נתן לך ה' את צרכיך, אף על פי כן - **יקוה אל י'** אל תחדל לבטח בה' ולקוות לו שימתן לך את צרכיך:

זמירות לשבת

וידע כל פעור כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלוקי ישראל מלך: מלך מלך - ה' אלוקי ישראל מלך: מלך מלך מלך - ומלכותו בכל משלה: וידעו כי אתה שמך ה' לברך עולין על כל הארץ:

ותריקתי לכם ברכה עד בלי די: וזכנו לקבל שבתות מתוך רוב שמחה ומתוך עשר וכבוד ומתוך מעוט עונות: ושתר לבנו לעבודך באמת: ולירושלים עירך ברחמים תשוב, ותשכן בתוכה כאשר דברת. ובנה אותה בקרוב בימינו בנין עולם, וכסא דוד עבדך מתרה לתוכה תבין:

דוד מלך ישראל חי וקיים: הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא. והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם: הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד: ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתתה אל תיכל קדשך ביראתך, מה טוב אהלך יעקב משכנתך ישראל:

אשר ברא ששון ושמחה תמן וכלה. גילה רעה ריבה וחרוה אהבה ואחתה ושלווה ורעות: אתה תקום תרחם ציון כי עת להננה כי בא מועד: ביום ההוא יישר השיר הזה בארץ יהודה, עיר עז לנו וישועה ישית חומות והלל: ברוך אתה ה' א-להינו מלך העולם, שהחנינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה:

<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להפאת הילד שמעון בן לבנה הי"ו א-ל נא רפא נא לו ביתך שאר חילי ישראל</p>	<p>להזבלות נחוראי וליאוד בני שולח הי"ו שולח בת גולית הי"ו משה בן דוד הי"ו</p>	<p>להזבלות שלום ואיריס אפל הי"ו ולרפאת טילה ואבשלום קולני הי"ו</p>	<p>להזבלות פנחס ואוראל כחן הי"ו הזלדים אילאי, אליה, ואורי הי"ו</p>
--	---	---	--	--

צבית בת שרה	אשר בן ישי בן אסתר	חיים דבורה בן נעמה	פיבי בת שמונה ועקנין	יוסף אסרף בן רחל	שלמה בן בסט בן קלרה	שאלו בן רבי עשה	רובית שרעבי בת רבי ישראל	אביבה ארתון בת חיים	אביתי וקנין בן סיני הי"ו	אברהם הר ציון בן מאיר	נשה זילכה בן יוסף	יוקטל חיים בן סילביה	דב בן אילנה סבן בן אינט	אברהם מינו
-------------	--------------------	--------------------	----------------------	------------------	---------------------	-----------------	--------------------------	---------------------	--------------------------	-----------------------	-------------------	----------------------	-------------------------	------------

דוד ה' תניחם בנן עדין הם וכל בני ישראל תשובים עינם בכלל הרחמים ותסליחות. וכן יחי רצון ונאמר אמן. ת.ג.צ.ב.ת.

גם אני רוצה להיות:

פוסק יהודי

עיראי נתן

ת"ת אור לציון, נתניה

דיני הפסק בסעודה

שאלה: האם מותר לצאת באמצע סעודה?

תשובה: היושב בסעודה, לכתחילה ייזהר לא לעקור מסעודתו עד שיברך ברכת המזון, אף אם הניח מקצת חברים על השולחן. ואפילו הולך לאכול במקום אחר, לכתחילה אין לו לעקור ממקום שהתחיל לאכול שם. ואף אם בשעה שברך "המוציא" היה בדעתו להמשיך אכילתו גם במקום אחר, לכתחילה אין להתיר לעקור ממקומו (מלבד בהולכי דרכים). ואם יש הכרח לעקור ממקומו ורוצה לברך ברכת המזון, ואחר שיעקור ממקומו יחזור לסעוד בברכה, רשאי לעשות כן, ולא חשיב כגורם לברכה שאינה צריכה (מאחר שאסור לו לצאת ממקומו, שראוי שכתב לברך).

אומנם מותר לעקור ממקומו וליהלך למטבח כדי להביא עוד מנה וכדומה, וכן הנוהגים להקל לעקור ממקום הסעודה בין הקידוש לסעודה להביא איזה דבר מהמטבח וכדומה, יש להם על מה שיסמוכו. ולכן היושב בסוכה ופוסק באמצע סעודתו להביא איזה דבר מהבית, אין זה נחשב הפסק.

(ילקוט יוסף, סימן קעה, דיני הפסק בסעודה)

שבת שלום!

הצטרפות למדור זה פנו למייל: V0732224999@gmail.com

ונשגב ה' לבדו ביום ההוא. ויהיה יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר: ועתה כתבו לכם את השירה הזאת, ולקחה את בני ישראל. תורה הקרויה, התחנני בכקשה, פני הצור נערין בקרשה: ופרויו ה' יטבון ובא ציון ברנה:

וקו ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים, ורוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו: ותן פני יצר טוב, לעבדך באמת וביראה ובאהבה: זכרני נא ותזכני נא אך הפעם הזה הא-לרום: ואנקמה נקם אחת משתי עיני מפלשתיים:

תזק חזק ונתחזק, עד ביאת גואל:

חק וזמן נתן להם שלא רשנו את תפקידם, פועל אמת שפעלתו אמת, וללבנת אמר שתתחדש: יבנה המקדש, עיר ציון תמלא, ושם נשיר שיר חדש, וברנה נעלה: וחד וחד, כולם קרושה לך ושלשו:

יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם. כי השביע נפש שקקת, ונפש רעבה מלא טוב: יערב נא שירי עליך, כי נפשי תערג אליך: ורושלים אורו של עולם... ומי הוא אורה של ורושלים? הקדוש ברוך הוא: ויש עירך א-לתיך, כמשוש חתן על כלה: וישמחו השמים ותנגל הארץ, וירעם הים ומלאו:

וישראל בשבת, עזרם וקננתם הוא: כי את כל הארץ אשר אתה ראה לך אתננת ולתרעד עד עולם. לך אתן את הארץ הזאת. וברך כל מיני תבואתה לטובה ותן ברכה על פני האדמה: כי אתה הוא מלך מלכי המלכים, מלכותו נצח, נוראותיו שיהו, ספרו עוז, פארוהו זבאיו, קדשוהו, רוממותו, רון שיר ושבת, תוקף תהלות תפארתו:

לעילוי נשמת הרבית ברכה חמית בת יחיא ז"ל נלב"ע כ"ו אב ה'תשפ"ח תנצ"ח

לעילוי נשמת ייטב יום טוב בן מלכה ז"ל נלב"ע ה' אלול ה'תשע"ח תנצ"ח

לעילוי נשמת הרב חוזה בת עישה ז"ל נלב"ע כ"ג אייר תנצ"ח

לעילוי נשמת חמו בראון בת מולי ז"ל נלב"ע כ"ו תשרי ה'תשס"ב תנצ"ח

יעקב חיים ברוך בן כרמלה	שרה נוי בת מולי	יוסף בן יוסף תמני	אהובה בת יונה	אפיית שחר בן גינה	יוחי בן יוסף שילוא	יוסף בן יוסף שילוא	רוני בן יחיא שילוא	יעקב בן יעקב קמלה	מקסים ביטון	אודליה בת שרה כהן	נתן בן בתל כהן	רחל חיה בת אולנה ועננה אולאי בן זורה	פנתס במרחם בן מסעודה	סוורה בת נאורה שלום
-------------------------	-----------------	-------------------	---------------	-------------------	--------------------	--------------------	--------------------	-------------------	-------------	-------------------	----------------	--------------------------------------	----------------------	---------------------

לומדים נביא

ספר מלכים א'

פירוק: א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד טו טז טז יח יט כ כב כג כד כה כו כז כח כט ל לז לט ס סב סג סד סה סו סז סח סט סק סל סמ סנ ספ סק

אדניה המליך את עצמו על עם ישראל

למדנו שדוד המלך היה זקן והיו מכסים אותו בבגדים אף גם זה לא עזר לחמם את גופו. אדניה בנו נצל את העבדה שדוד אביו היה זקן ומערב פחות במתרחש, והתנשא מעצמו למלך על ישראל כדי לתפס את מקום אביו בבוא העת.

אדניה לא היה לבד. הוא הצליח לשכנע את יואב בן צרויה ואת אביתר הכהן ולמשך אותם לתמוך בו. ומדוע נטו יואב ואביתר אחרי אדניה?

יואב ידע שבלבו של דוד עליו אחרי שהרג את אבנר, עמשא ואבשלום, ולכן פחד שדוד יצוה את בנו שלמה שימית אותו (כפי שאכן קרה בהמשך). אז הסבה שיואב נמשך אחרי אדניה כדי להציל מדין מלכות דוד.

בספר שמואל ב' פרק טו למדנו שכאשר ברח דוד מאבשלום הוא בקש מאביתר הכהן לשאל באורים ובתמים, אך אביתר סרב, וצדוק נענה לדוד. מאותו היום הוא ירד מגדלתו, והנהנה הגדולה פסקה ממנו ועברה לצדוק. לכן חשב אביתר שאם הוא יתמוך באדניה, ואדניה ימלוך, יתכן שהוא יחזור לתפקידו.

אדניה היה מרצה מהצטרפותם של יואב ואביתר כי הוא סבר שבכוח זאת יבוא העם בהמוניו, שהרי יואב היה שר הצבא של דוד, ואחריו יבואו אנשי החיל, ואביתר היה הכהן הגדול - הדמות הרוחנית המנהיגה את עם ישראל.

לעמדתם, צדוק הכהן, בניהו בן יהוידע, נתן הנביא, שמעי ורעי (יתכן שהפניה היא לשמעי בן גרא ולחשי הארץ) נשארו נאמנים לדוד.

גם אדניה עצמו לא פנה אליהם מפני שחשש שבגלל נאמנותם לדוד הם יספרו לו על מעשיו של אדניה (כפי שלמדנו, דוד עצמו היה עסוק בחליו ולא היה מערב בנעשה בעניני המלכות, ולכן לא ידע על כך מעצמו).

אדניה ערך סעודה גדולה. הוא זבח צאן ובקר ומריא (עגל מוקסם) כדי לקרב את הלבבות וכדי שכל המשתתפים יקבלו עליהם את מלכותו.

אדניה הזמין לסעודה את כל אחיו בני המלך ואת כל אנשי יהודה. הוא דאג שהאנשים הנאמנים לדוד לא יזמנו כדי שהוא יכרז למלך על ישראל עוד לפני שיספיקו החפצים במלכות שלמה לטפס עצה פנגדו, וכך הוא יוכל

לנצל את גורם ההפתעה. לכן הוא לא קרא לנתן הנביא, לבניהו בן יהוידע ולגבורי דוד הנאמנים לו, וכמוכן שלא קרא לשלמה אחיו.

הסעודה נערכה במקום שנקרא עין רוגל (מקום שהיו מתקנים ומכסים בגדי צמר ברגלים). שם היתה "אבן הזוחלת" - נאמרו כמה פרושים בבאור ענינה:

- יש אומרים שהיתה זו אבן גדולה שהנערים היו מנסים בה את כוחם להזיזה.
- ויש אומרים שהיתה זו אבן חלקה שהיו מזיזים אותה מצד לצד.
- ויש אומרים שהיתה זו אבן שהמים היו זוחלים בסמוך לה.
- ויש אומרים שהיתה זו אבן שהיו עומדים עליה כדי לצפות למרחוק.

נתן הנביא היה זה שהתנבא לדוד ששלמה בנו ימלוך תחתינו. עתה, כשנראה את מעשיו של אדניה, הוא פנה אל בת שבע, אמו של שלמה ואמר לה: "בדאי שמעת על כך שאדניה המליך את עצמו, ולכן אין זמן להמתין וצריה לפעל בזהירות. אל תאמרי לעצמך שאת הנעשה אין להשיב, כי דוד המלך לא מודע לענין הזה, וכשהוא ידע, הוא ימליך את שלמה בנך".

נתן הנביא הוסיף ואמר לבת שבע שהיא חייבת לפעל מפני שהענין אינו נוגע רק למלכותו של שלמה, אלא חיה וחיי בנה שלמה נמצאים בסכנה מכיון שאדניה ירצה בבוא הזמן להרג אותה ואת שלמה כדי שהם לא יפרעו לו למלך.

נתן הנביא לא הסתפק בדברים אלו. היתה בפיו עצה לבת שבע.

מה היתה העצה? והאם הם הצליחו לעצור בעד אדניה? זאת נדע בעזרת ה' בפעם הבאה.

היָרֵד אֶנִי לַיָּמַר

אגרות חז"ל

את צרכי השבת ומכניסים ומוציאים מה שצריך לכבודה. ואמרי: איך איקלע לן [היה מזדמן ומגיע אלינו] רבי יוחנן, מי לא מכתפינן קמיה - האם לא היינו טורחים לשאת עבודו את חפציו? וכן גם לכבוד שבת.

העשר האמתי

נוסף על ההכנות והקניית ביום ששי לכבוד השבת, שאותן לומדים מן הפסוק: "והכינו את אשר יביאו" (שמות טו, ה), נזכר שבסיוע בבית ישנו גם כמה מצוות עשה מדאורייתא: "והלכת בדרכיו", "ואחבת לרעך כמוך" ו"כבוד את אביו ואת אמו". כמו כן, כדאי לדעת כי צווי התורה "עובד עמו" ו"לא תוכל להתעלם", אינם דוקא כשוראים ברחוב הלך זר הזקוק לעזרה, אלא את העושה העולה והחשוב ביותר צריכים אנו לעשות בתוך הבית, ובפרט שההכנות רבות והזמן קצר.

מספרת לנו הגמרא מעשה על שכר כבוד השבת:

יוסף מוקיר שבי - שבת, הנה הוא נכרי בשבכותיה - התגורר בשכונתו גוי, והנה נפיש נכסיה מוכא - שהיו לו הרבה מאד נכסים.

אותו גוי היה קמצן גדול, ואף היה לעג ליוסף על כך שהוא מוקיר ומכבד את השבת יותר מקפי יקלתו, אך יוסף כמובן לא התחשב בלצנתו של הגוי, אלא המשיך לכבד את השבת, שהיא אות בין ה' לבין ישראל.

אמרי ליה בפרדאי - אמרו לו החוזים בפוכבים: בולדו נכסי - כל נכסיה, יוסף מוקיר שבי אביל להו - יפלו לגידו של יוסף מוקיר שבת.

הלשון "כולדו נכסי" יוסף מוקיר שבי אביל להו, מתפרשת גם באופן שיוסף כבר אכל אותם, והיו שגבר הוציא לכבוד שבת.

יוסף מוקיר שבת

(שבת קט)

רב נחמן בר יצחק מכתה ועיל מכתה ונפיק. אמר: אילו מקלעין לי ר' אמי ור' אסי, מי לא מכתפינא קמיהו? ואיבא דאמרי, רבי אמי ורבי אסי מכתפי ושיילי מכתפי ונפקי. אמרי: אילו איקלע לן רבי יוחנן, מי לא מכתפינן קמיהו?!

יוסף מוקיר שבי, הנה הוא נכרי בשבכותיה והנה נפיש נכסיה מוכא. אמרי ליה בפרדאי: בולדו נכסי, יוסף מוקיר שבי אביל להו.

אז וננינהו לכולדו נכסי, וכן בהו מרגניתא, אותבה בסייניה.

בחדו דקא עבר מברא. אפרחיה זקא, שדייה במיא, בלעיה בוזרא.

אסקוה, איתוה אפניא דמעלי שבתא. אמרי: מאן זבין בי השתא?

אמרי להו: זילו אמטוהו לנבי יוסף מוקיר שבי, דרגיל דזבין.

אמטוהו ניחליה, ונביה. קרעיה, אשפח פיה מרגניתא, ונביה בתליסר עיליתא דדיגרי דדהבא.

פגע ביה ההוא סבא, אמר: מאן דיזיף שבתא, פרעיה שבתא.

תקציר:

בשבוע שעבר למדנו על צורת קבלת השבת.

רבי חנינא - מיעטף וקאי אפניא דמעלי שבתא, אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה. רבי ינאי - לביש מאניה וכו' מעלי שבתא ואמר בואי כלה בואי כלה.

דברנו על ההבדלים באופן ההנהגה בשעת ההכנות לשבת בין רבי אבהו - הנה ותיב אתהקא דשינא ומושיף נגרא, לבין רב ענן - לביש בוזרא. וטעמו: דהנא דבי רבי ישמעאל, בגדים ששבל בהן קדרה לרבו א"י ימנו בהן בום דרבו.

כמו כן, צינו את המלאכות שבהן עסקו גדולי ישראל בהכנות לשבת - רב ספרא מחרף רישא, רבא מלח שיבומא, רב הונא מרליק שרגי, רב פפא דריל פתילתא, רב ספרא פריס סילקא, רבא רב יוסף מצלחי ציבי, רב ורוא מצמת צתות.

פעת, הבה נמשיך להגות בדברי הגמרא הקדושים והמתוקים:

רב נחמן בר יצחק מכתה ועיל מכתה ונפיק - היה נושא על כתפו כלים, בגדים ומזון לכבוד שבת ומכניסים לביתו, וכן היה מוציא ומפנה חפצים שאין בהם שמוש בשבת, כאדם המארח את רבו, שחשוב לו לטרוח ולהרבות בהכנות לכבודו. אמר:

אילו מקלעין [היו מזדמנים] לי רבי אמי ורבי אסי, מי לא מכתפינא קמיהו - האם לא הייתי סוחב דברים על כתפי לכבודם?! וכן הוא לכבוד שבת.

ואיבא דאמרי - יש שאמרו שמועה זו על רבי אמי ורבי אסי, שהיו מכתפי ושיילי מכתפי ונפקי - נושאים על כתפיהם

זמירות לשבת

אבא שבשמים, אומר לנו אנכי אסתי פני ביום ההוא. אביל רבי נתמן אומר: ואפלו בהסתרה שבתו הסתרה בודאי גם שם נמצא השם יתברך. גם מאחורי הדברים הקשים העוברים עליה. אני עומר:

שר למעלות אשא עיני אל התרים מאין ומה עזרי עזרי מעם ה' עשה שמים וארץ: אל יתן למוט רגלך אל ינום שמרך: הנח לא ינום ולא יישן שומר ישראל: ה' שמרך ה' צלך על יד ומינגד: יוםם השמש לא יכפת ורחת בלילה: ה' ישמרך מכל רע ישמר את נפשך: ה' ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם:

סיון טוב ומזל טוב ותא לנו ולכל ישראל: עזר אביתו, ע' עם ישראל ה': עז ותרד לבושה ותשתק יום אחרון: ענבי הגפן בענבי הגפן, דבר נאה ומתקבל: עצו עצת ותר, דברו דבר ולא יקום, כי עמנו א-י: פתחו שערים ונכא גוי צדיק שמר אנשים: כל מי שעוסקים בצרכי צבור באמונה. הקדוש ברוך הוא ושלם שגרים: כלם אהובים, כלם כרוכים, כלם קדושים: כי מצינו תצא תורה ודבר ה' מרושלים: לנביא אומר דוד ה' ישמן לבשת עלי: מי יתן לי אבר כיונה אעופה ואשכנה: מנות גדולות להיות בשמחה תמיד:

לעילוי נשמת אליעזר כהן בן מונבאר (שרה) ע"ה מלבי"ג תש"ר והתשפ"ב תתצ"ה	להפיות רחל גיבלי הי"ד בת ימימה ז"ל אסתי ירון הי"ד בת חנה ז"ל תתצ"ה	לעילוי נשמת ישראל גיבלי בן יצחק ז"ל שאול ירון בן פסח ז"ל תתצ"ה	להצלת שפר, ורדנה, נעמה, אביה, מנאל, אוריין וירונד ב' למשפחת הלף הי"ד	להצלת שמואל ומטלי במשוללי הי"ד והילדים גרשון, יוסף ואהרון אייל הי"ד
--	--	--	--	---

לעילוי נשמת: הרב ציון רחל אילישביט בע"ה מנחם	חיה בת מלך שלום שרלי (אלול) בני נוארה	חיים עזרן בת סולטנה	מישל רות שרה	דוד דדון בן עיישה	אהבה שכן טוב בת מנחם	ניסים סימון סרוסי	רוני מצבר בן צדוק	יעקב פוני בן רחל	ניסים בוכרים	ציון שיליאן בן סלטת	חלימה בת עוואד
--	---------------------------------------	---------------------	--------------	-------------------	----------------------	-------------------	-------------------	------------------	--------------	---------------------	----------------

גמרא לבר!

ז"ר בארמית

כמו שעור נכסי הגוי, ועל זה אמר לו ההוא סבא שהשבת פורעת את חובתה (מדרש"א).

נבהל הגוי מאד וקשב מה באפשרותו לעשות כדי למנוע זאת, ועלתה בראשו תכנית. אזל ובגניהו וכוונהו נכסי - הלך ומכר את כל נכסיו, ובקסף שקבל עבדו וכן פתו מרנגיתא - קנה מרנגלית, אכן קנה עד מאד, ואותקה פסיגיה - קבע אותה בכובעו. פעת התהלך לו הגוי רגוע יותר.

השגחה פרטית

חז"ל ספרו לנו ספור זה ללמד אותנו את דרכי ההשגחה הפרטית. דוקא השתדלותו המפורזת של הנכרי לשמור על ממונו, שלא יפל ביד יוסף מוקיר שבת, היתה סבה מאת ה' שסבבה את הסבה הבאה בדרך לקיום רצון ה' - העברת ממונו ליד יוסף. ומצד שני, הנכונות של יוסף מוקיר שבת להזיל קסף רב לכבוד השבת, היא שגרה לו לזכות ברכושו של הגוי העשיר.

ומה שבכל זאת סבות העולם הזה יוצרות אשליה ואיחוז עינים, שנגרף לנו כאלו הסבה הטבעית היא הגורמת שיקרה ארוע זה או אחר, הוא כי הקב"ה מסבב את הסבות, והוא אשר מצרף אותן יחד באופן שמי שרוצה ויכל לחיות כמו עור, שאף בצעהרם חי בחשכה, ויאמר את הבדיחה המשמשת: "צרוף מקרים"... כי אינו מוכן להבין ולראות את יד ה' המצרפת את המקרים.

פתרי דקא עבר מפרא - פאשו עבר הגוי את הנדר על גבי הגשר, אפרחיה זיקא - העיפה הרוח את הכובע עם המרגלית, שרעיה במניא - והשליכה אותו למי הנהר, שם נפרס היהלום מהכובע, ובפעיה פוורא - ובלע אותו דג גדול.

ביום שישי נלכד הדג בחכתו של אחד הדיגים, וכנראה מפני גדלו נאלץ לקרא לחבריו שיסייעו לו להוציאו מן המים.

אסקנה - העלו הדיגים את הדג בכחות משתפים, אייתה - והביאו אותו

לשוק אפניא דמעלי שבתא - זמן קצר לפני כניסת השבת.

אמרי - הדיגים זה לזה: מאן זבין בי השתא - מי יקנה דג בשעה פזו לפני שבת?

אמרי דהו - אמרו להם עובדי ארז: ויליז אקטיוהו רנבי יוסף מוקיר שבי - לכו והביאנוהו ליוסף מוקיר שבת, הרגיל דרבין - שרגיל לקנות דגים לשבת.

אקטיוה ניהליה - הביאו לפניו את הדג, וניה - וקנה אותו לכבוד שבת.

פעת הדרזו יוסף להקיין את הדג. קדם כל קרעיה - קרע את הדג לנקותו, וכאשר נקה את בטן הדג אשפח ביה מרנגיתא - מצא בו את המרגלית. לאחר השבת וניה ביה יוסף עילתא דדיגרי דהקבא - מכר את המרגלית בשלש עשרה עליות [מלשון עלית בית] מלאות דיגרי זהב, כלומר: הון עתק.

פגע ביה - פגע בו ההוא סבא - אדם זקן, אמר ליוסף מוקיר שבת: מאן דיוני שבתא, פרעיה שבתא - מי שלוה לצרכי השבת ומוציא הוצאות לכבודה, השבת פורעת ומחזירה לו.

ההוא סבא - יש מפרשים שבכל מקום שכתוב "ההוא סבא", הפנה לאלהו הנביא.

הרה"ג חיי עיני
דואת את מורי

הרה"ג דוד מילר זצ"ל
דבה של ירוחם

הרה"ג יחשע שורבאנו זצ"ל
מקובל, דב שבונת בקעה

הרה"ג אורי מן ברוך זצ"ל
מגדולי חכמי אתיופיה

הרה"ג יצחק שורבאנו זצ"ל
חכמי כבל

הרה"ג משה ח' שורבאנו זצ"ל
מרבני שושנים לוד

הרה"ג רבי משה קליטוס זצ"ל
דב העיר טבריה

ממקומך מלכנו תופיע ותבליך עלינו כי מחכים אנו לך. כתי תבליך בציון. בקרוב בימינו תעלה ועד תשכון. תתגדל ותתקשר בתוך ירושלים ערך לדוד דוד ולצנח נחמיה. ועיני תראינה מלכותך וכבר תאמר בשרי עק. על ידי דוד משה צדקך:

מבני רחמים הבנינו רחמינו לפני בעל הרחמים שממעי תפלת השמיעי תפלתנו לפני שומע תפלה משמיעי צעקת השמיעי צעקתנו לפני שומע צעקת. מבני רחמינו לפני מלך דמעותינו בדמעות. מרתענו בדמעות. השתדלו ותרכבו תהנה ובקשה לפני מלך א-ל-ה ונשא:

קול ברמה נשמע נחי כבי תמרוזים רחל, מבכה על-בניה, מאנה להנחם על-בניה, כי אינו. בה אמר ה', מנעי קולך מבני ועיניך, מרמעה: כי יש שקר לפעלתך נאם ה', ושבו מארץ אויב, ויש תקוה לאחריה, נאם ה', ושבו נבנים, לנבולם: תפלה, לעני כי נעמך, ולפני ה' יושף שירו. ה', שמעה תפילתי, ושוועתי אלך תבוא. אל תסתר פניך, ממני ביום צר לי.

ישמך א-להים באפרים וכמנשה. יברך ה' וישמך, יאר ה' פניו אליך ויחנה, וישא ה' פניו אליך וישם לך שמו: א-להים צ-באות שוב נא הבט משמים וראה ופקד נגן זאת, וכנה אשר נמעה ימינך ועל בן אמצתה לך: המלאך הנאל אתי בכל רע וברך את הנערים, ויקרא בהם שמי ושמ אבותי אברהם ויצחק, וידעו לרב בקרב הארץ:

אבינו מלכנו, הננו ועננו, כי אין בנו מעשים, עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו: בשעה שמלך המשיח בא עומד על גג בית המקדש ומשמיע לירושלם ואומר: עניים הגיע זמן גאלתכם ואם אין אתם מאמינים ראו באורי שזורה:

ועתה כתבו לכם את השירה הזאת, ולמדה את בני ישראל. תורה חקרו וישו, התחננו בבקשה, פני הנזיר נערין בקרשה: צמאה לך נפשי, כמה לך כשרי, בארץ ציה ועפר בלי מים. ען בקדש תויתך לראות עך ובכודך:

לעילוי נשמת חיים יוסף משה בן יעקב ורבקה ז"ל נלב"ע י"ט כסליו ה'תשפ"ב תנצב"ה

לעילוי נשמת עליזה חרדיה בת מרים ז"ל נלב"ע כ"ג שבט ה'תשפ"ב תנצב"ה

לעילוי נשמת לובה גרופמן בת עליקה אלנה ז"ל נלב"ע י"ג אב ה'תשע"ג תנצב"ה

לעילוי נשמת רונן לוברסקי ה"ר בן אלנה הי"ד נלב"ע י"ב סיון ה'תשע"ה תנצב"ה

לעילוי נשמת הרב אביחי אברהם ז"ל בן יפה הי"ד נלב"ע כ"א אדר ב' ה'תשפ"ב תנצב"ה

אליתו מארק בן ורדה	ענת ברומת רבנית	שמעון אביטן בן פרנץ	דניס בת אסתר מרגי	יצחק יוסף בן אברהם פרנץ	דן בן ששנה	קור מנדיש בן שרה	אהרן שרעבי בן מנחם	אבות שיראל לוי בת יאיר והודית מ"ו	רפאל מלכה בן טוליקה	יעקב דרעי בן לואייה	שלום רוני מישלם	נחום דוד בן סמדר	מיטל קרואי בת מנחם	שלמה אלון בן סיני
--------------------	-----------------	---------------------	-------------------	-------------------------	------------	------------------	--------------------	-----------------------------------	---------------------	---------------------	-----------------	------------------	--------------------	-------------------

ממתק לשבת

דביר שלמה שוקרון
ת"ת דעת ותבונה
שירת הכרמל

החיים הם כמו חדר כושר

דביר הצדיק שמע שנפתח חדר כושר ליד ביתו, ומיד רץ להירשם למקום. בהגיעו למכון, הסתער מיד על המשקולות הכבדות. עצר אותו המדריך וצעק לעברו: "זהירות, עצור! זה מסוכן". דביר לא הבין, והמדריך הסביר: "אני מבין שאתה חדש כאן. הבט נא, בחדר כושר צריכים שני דברים: אימון והכוונה. אי אפשר להגיע לשירים חזקים תוך רגע אחד; צריך מאמץ טוב שידריך אותך ויבנה לך תוכנית אימון אישית. ככה, לאט לאט ובהדרגה, אתה בונה את עצמך עד שאתה מגיע למשקולת הגדולה".

בזרת ה', אמן!

שבת שלום!

להצטרפות למדור זה פנו למייל: 0732224999@gmail.com

הדון עיניך
יזאת את מורדך

הרה"צ
יהודה ארי זצ"ל
פוסק הרבנים מירושלים

הרה"צ
חיים בן זצ"ל
ראש ישיבת חכמת
הדסים מושב כרמיה

הרה"צ
חכם רפאל אלאשטויל
זצ"ל מרבני גרוחה

הרה"צ
חיים פרידלנדר זצ"ל
משגיח ושיבת פומבד
מחבר ספר 'שפת חיים'

הרה"צ
נביאל דבראשווילי
זצ"ל מרבני גרוחה

הרה"צ
מנחם מנדל טאב זצ"ל
הארמו"ר מקאליב

הרה"צ
דוד קרטישטאם זצ"ל
מרבני אשדוד

תורתך שעשועי

רוצים להשתתף בהגרלה ההדשירית?

שלחו פתרונות לאחד משעשועוני הגלדים והקנסו להגרלה. בין הפותרים יוגרלו ספרים מספרי הרב אברהם אוהיון או ספרי קומיקס מהוצאת 'גולד' והוצאת 'קומיקס' ועוד.

לתשומת לבכם! פקס או מייל שיעגיע ללא פרטים מלאים וברורים, לא יקנס להגרלה.

פתרונות יש לשלח אל:
פקס: 077-444-8-666
או למייל: a0732224999@gmail.com

שם _____
טלפון _____

צדיקי השבוע

- נחלה והלרי שנדרפי (הרשה)
- נועה, מיכל, אריה ויוסף הג' (עכו)
- אריה גמליאל (ראש העין)
- יעל והילה כהן (באר שבע)
- ליאב, מאיה ושירה שרון (ראש העין)
- איילה, מאיר, דניאל ומיכאל אפיק (קרית אתא)
- תהילה איבגי (אילת)
- מבשר פרדמן (מעלה אפרים)
- יוסף חיים אריאם (ירושלים)
- אריאל סרוסי (חצור הגלילית)
- ישי קטשה (ארגנטינה)
- אורי פזרקר (רמלה)
- הדס טרבליסי (רמת גן)
- ישי מורנו (יבנה)

מחבואים

חפשו את ששת ילדי משפחת 'משכן שילה' בכל עמודי פנות הילדים!

זמירות לשבת

שמע בני מוסר אבך, ואל תטוש תורת אבך, תתנהג תמיד לדבר כל דברך בנחת, לכל אדם ובכל עת, וקח הנציל מן הכעס, שהיא מדה רעה להטיא בני אדם: וכאשר הנציל מן הכעס, תעלה על לבך מדת הענוה, שהיא מדה טובה מכל המדות הטובות למען תצליח בכל דרכך ותזקח לעולם הבא:

והיא שעמדה לאבותינו ולנו, שלא אחד בלבד עמד עלינו לבלותנו, אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לבלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם: ה' לא נבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדלות ובגפלאות ממני: אם לא שויתי ודוממתי נפשי כגמל עלי אמו כגמל עלי נפשי:

שבחי ירושלים, את-ה', הללי א-לתיך ציון, כי-חוק, בריתי שעריך, ברוך בנך בקרבך: וזכני לעדל בנים ובני בנים חקמים ונבונים. אוהבי א-ל. וראי א-להים. אנשי אמת. ורע קרש בה' דבקים. ומאירים את העולם בתורה ובמעשים טובים ובכל מצאת עבודת הבורא: עלי אמו כגמל עלי נפשי:

אדרבה, תן בלבנו שנראה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם, ונשבר כל אחד את חברו בדרך הישר והרצוי לפניהם, ואל יעלה בלבנו שום שנאה מאחד על חברו הלילה... ותחזק אותנו באהבה אלך כאשר גלוי וידוע לפנך שיהא הכל נחת רוח אלך... אמן בן ימי רצוני: התגעגע מעפר קומי, לבשי בגדי תפארתך עמי, על ידן פן ישי בית הלחמי, קרבה אל נפשי נאליה. פאי בשלום עשרת בעלה, גם בשמחה ובצחלה, תוך אמוני עם סגלה, בואי בלה בואי בלה: אנא בכת, גדולת מינך, תתיר צרותי: קבל רצתי, עמך. שובנו, שתרגנו נורא: נא גבור, וירשי ותודך, כבבת שמרים: קרבם שתרם, רחמי צדקתך, תמיד גמלים: תסין קדוש, קרב טובך, נחל ערתי: חדוד נאה, לעמך פנה, זוכרי קדשתי: שועתנו קבל, ושמע צעקתנו, יודע תעלומות:

<p>להחליטת מיקי מקוקס בן שושנה עזרא ובני ביתו הי"ד</p>	<p>לעילוי נשמת דליה בת מארי יהיא בסיס ז"ל נלב"ע י"א תמוז ה'תשע"ח תע"ח</p>	<p>לעילוי נשמת צדוק בן סאלם ערוקובי ז"ל נלב"ע כ"ב שבט ה'תשע"ג תע"ח</p>	<p>לעילוי נשמת דוד בן יוסף מרחבי ז"ל נלב"ע ג' שבט ה'תש"פ תע"ח</p>	<p>לרפואת מרים בת הודיה מרחבי הי"ד ודק"ש בני יוסף ורחמי שוקבי וילדים הי"ד</p>
--	---	--	---	---

עופר בן נוסרת	צדוק עורקבי	אביבה בת אסתר שרעבי	נתנאל שלום בן שמוחה שח'	כפיר חן	מנחם סאלם דומן ויואב בן מנחם	יחיאל בן חוסיני	אסף בן נתמן תריז	ישראל חי בן אביגיל	שמעון ברויני בן שלום עליזה	אליהו יוסף דגיני בן עליזה	אליהו ברוני בן דינה	קלה שבי בת קדון	אברחם שבי בן ריינה	אורי דוד בן סמירה
---------------	-------------	---------------------	-------------------------	---------	------------------------------	-----------------	------------------	--------------------	----------------------------	---------------------------	---------------------	-----------------	--------------------	-------------------

רוח ה' תניחם בגן עדן הם וכל בני ישראל השוכבים עימם בכלל הרחמים והסליחות. וכן יהי רצון ונאמר אמן. ת.ג.ב.ב.

דיין משפחה

עם הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

מאת המחבר הרב ארז חזני שליט"א

הדיו עיניר יזואת את מוריד

הרה"צ לוי דיבוביץ זצ"ל מח"ס 'מערוני השולחן' ו'מכתבי ירושלים ברור האחרון'

הרה"צ עזריה בסוס זצ"ל רבני שני ראשי תנועת מחברי שו"ת 'בית המדרש'

הרה"צ יהודה שטרית זצ"ל מחכמי מדרשו ורבה של פפולה

הרה"צ חיים (וידאל) אליאשווילי זצ"ל מחכמי גרוזיה

הרה"צ אהרן בונדראשווילי זצ"ל מחכמי גרוזיה

הרה"צ נסים קרלין זצ"ל נאכ"ד בני ברק ורובי חזון איש

הרה"צ יעקב דבריאשווילי זצ"ל מחכמי גרוזיה

טרמפ לנזקלים

"ואתם חשבתם עלי רעה אלקים חשבה לטובה" (ג. ט.)

את ההתרחשויות באפן מפתא: הוא לא הצליח למכר את הרכב בעירו, ואז נשלח מן השמים לעיר הרחוקה, כדי למצא בה את הקונה! והספור עדין לא נגמר... שני הברנשים סימו את פנישתם ויצאו מהמשרד. נסים עצר אותם ותבע: "שלמו לי את דמי הנסיעה, כתעריף מוגנת ספישל!"... "תגובת השנים היתה מפתיעה: "הן בזכותנו התאפשרה מכירת הרכב, לאחר שבעריף לא הצלחת למכרו... אלו היית שומע מראש שכאן בחיפה ממתין לך הקונה - וכי לא היית נוסע לכאן? אם כן, מה אכפת לך שגם אנו הצטרפנו?"

תשובה:
הגם שנסים נסע ליעד שלא על מנת לגבות תשלום מהנוזקלים, מכל מקום, לאחר שהתברר שהשנים השתמשו בו במרמה ככנהג מוגנת, הוא זכאי לתבע מהם את דמי הנסיעה, כי נדאי שלא היה מוכן להסיע את הנוזקלים לשם כחנם, והלכה בידינו, שכל אדם הנהנה מפעלה שעשה חברו, צריך הנהנה לשלם לחברו את שכר פעלתו. (כאשר מדובר בקהל שרגילים לשלם עליה שכר), כפי שכותב הרמ"א (ח"מ סי' רסד ט"ז): "כל אדם שעושה עם חברו פעלה או טובה, לא יוכל (הנהנה מהטובה) לטעון: 'בחנם עשית עמדי, הואיל ולא צייתך', אלא צריך לתן לו שכר". העבדה שלבסוף צמחה מנסיעה זו טובה אישית גדולה לנסים אינה נוגעת לחיובם של הנוזקלים, שפבר נקבע ברגע שנעשו ברכבו במרמה עד ליעד.
לסכום: נסים זכאי לתבע את דמי הנסיעה משני הנוזקלים. (ואם אין עסקם בנזכות ונוזקליות, אולי יש מקום לתת להם סמדת חסדיות, כיון שעל דם צמחה עבורו טובה).

לעברו וקרא בלהט: "המתן! בדיק רכב כמו שלך אני מחפש!... האם נוכל להפנס למכון הסמוך כדי לבדק את הרכב?"
נסים המקפץ השיב בחיוב, והשנים נכנסו למוסך. הבדיקה הראתה שהרכב תקין לחלוטין. הקונה היה נלהב מאד, ומרב להיטותו לא התמקח על המחיר כלל ושלם בזמן את מלוא הסכום הראשוני שקבע נסים - מאה אלף שקלים!
נסים ראה במוחש את יד ההשגחה שסובבה

יהודי בשם נסים החליט למכר את הרכב שלו. הוא תלה שלטים גדולים משני צדי הרכב המודיעים על מכירתו. חלף שבוע ועוד שבוע, ונסים לא קבל אפילו טלפון אחד. למרבה הפלא, גם בשבועות הבאים לא התקבלה שום פניה בדבר רכישת הרכב.
רק כעבר חדש, בשעת בקר מקדמת, צלצל הטלפון. על הקו היו שני שתפים, והם הודיעו לנסים כי רכבו מוצא חן בעיניהם מאד, והם מעוניינים לקנותו כבר עכשיו, "אך לא לפני שנסע למכון לבדיקת הרכב, כדי לבדק אם מערכות הרכב תקינות".
נסים הציג: "כאן בסמוך ישנו מכון מצין, הבה ונסע אליו". אך השנים סרבו: "אנו סומכים אך ורק על מכון מסים בעיר חיפה", טענו, "זהו מכון אמין ומקצועי, ורק בו אנו מוכנים לבדק את רכבך..." "יש מכוניים מעלים רבים הנמצאים קרוב יותר", התפלל נסים, "למה לנו להרחיק לכת עד תל אביב? אך השנים המשיכו להתעקש, וגילית בררה נאלץ נסים להסכים לדרישתם.
שני השתפים נכנסו לרכבו של נסים, והוא פתח בנסיעה לכיוון היעד. הנסיעה נמשכה למעלה משעתיים. בסימנה יצאו השנים, סקרו שוב את הרכב, ואז אמרו לנסים משפט שמעט גרם לו עלפון: "תראה, במחשבה שניה, הרכב לא נראה לנו..." נסים עוד לא הספיק להגיב, והשנים מהרו להפנס למשרד סמוך לפגישה דחופה שנקבעה להם באותו בוקר!...
נסים הבין ששני הנוזקלים חשקו בטרמפ והשתמשו בו כ'נהג מוגנת' שהסיעם בחנם ליעד הרחוק... 'עד שסוף סוף מישוהו התענגן ברכב - התברר שזו מזמה זדונית, ועכשיו אני

זמירות לשבת

הגיא:
אמר רבי ישמעאל בן אליעזר, פעם אחת נכנסתי להקטיר קמחת לפני ולפנים, וראיתי אבתיא - ל' ו-ה' ה' -ב-באות, שהוא יושב על כסא רם ונשא, ואמר לי: ישמעאל בני, פרקני! אמרתי לו: יהי רצון מלפניך, שיכבשו רחמיך את בעסקי, ויגלו רחמיך על מרותיך, ותתנהג עם בניך במדת הרחמים, ותכנס להם לפני משורת רחמיך.
וגעתי בראשו:

זריד נפש אב תרחמן. משוך עבדך אל רצונך. ירוין עבדך כמו איל. ישפתוה אל מול הדרך. יערב לו ידיו ורועד. מנופת צוף וכל טעם: תרור נאה זו העולם. נפשי חולת אהבתך. אנא א-ל נא רפא נא ליה. בהראות לה נועם ורך. או תתחוק ותתרפא. ותיתה לה שמחת עולם: ותיק יחמו נא רחמיך. ותוסה נא עלי בן אוהבך. כי זה כמה נכסוף נכספתי. לראות בתפארת ערך. אנא א-ל רחמי רבי. תוסה נא ואל תתעלם: הנלה נא ופרוס חביבי עלי. את סבת שלומך. תאיר ארין מכוונך. נגילה ונשמחה בך. מותר אהוב כי בא מועד. והננו כימי עולם: תלתינה:

מה אשים לה, כל הנמולוהי עלי: כוס ישועות אשא, ובשם ה' אקרא: נדרי לה' אשלים, נגדה נא לך עמו: וקר בעיני ה' המנותה להסידיו: אנה ה' כי אני עבדך, אני עבדך בן אמת, פתחת למסורי: דך אובח ובה תודה, ובשם ה' אקרא: נדרי לה' אשלים, נגדה נא לך עמו: בהצרות בית ה' בתוככי ירושלים, תלתינה:

אבינו אב תרחמן, המרחם, רחם עלינו, ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל, לשמע ולעשות, ולקיים את כל דברי תלמוד התורה באהבה. והאר עינינו בתורתך, ודבק לבנו במצותיך, ויחד לרבנו לאהבה וליראה את שמך:

- לעילוי נשמת אשור אנ"ל קרופנסקי בת חוה ז"ל לאויסה פלאקוב קרופנסקי בת חוה ז"ל תנצ"ב
- לעילוי נשמת דוד אריאס צ'יטריק בת חוה ז"ל ריקלה דרייקופ צ'יטריק בת חוה ז"ל תנצ"ב
- לעילוי נשמת מרקוס קוטו ברמן בן סופיה ז"ל אלברט אברהם ברמן בן סופיה ז"ל תנצ"ב
- לעילוי נשמת טוביאל טוביה ברמן בן צייקה ז"ל סופיה בכלמן ברמן בת ריקלה ז"ל תנצ"ב
- לעילוי נשמת צייצו ספיאשווילי בת שלום הנלידה מתמרח אשת שלום ז"ל לבי"ע כ"ט תשרי ה'תשמ"ז תנצ"ב

מנחם כהן	דבורה מושיאשווילי	סימי שמוחה	ניסים דהן	אליהו מעדון בן מטעודה	תמר בת נוארה	רחל מנחלוק	יעקב קנין	שיפורה פרוח	רגין בת פלור	שמעון אדמיר	חיים בן משה יעקבי	שרה כבתי	יורם בן סולטנה	עזרא בן שוויבה לבית חורי
----------	-------------------	------------	-----------	-----------------------	--------------	------------	-----------	-------------	--------------	-------------	-------------------	----------	----------------	--------------------------

כיצד 10 תכליתים

הרה"ק שלמה קורה זצ"ל
מחבר ספרו 'המורד והמורד'
השני בני ברק

הרה"ק מרדכי פילוסוף זצ"ל
הבית של גילוי האור מרחבי

הרה"ק משה פילוסוף זצ"ל
הבית של שנות המורים

הרה"ק סעדיה אריבין זצ"ל
הבית של גילוי תורה אשדוד

הרה"ק פנחס הכהן רבין זצ"ל
אב"ד ת"א ורבה של העדה הבודית

הרה"ק שלמה חמוי זצ"ל
מחברו 'תוספתא'

הרה"ק שמעון חכם זצ"ל
מסגרתו 'העדה הבודית'

זמירות לשבת

מי האיש החפץ תיים אהב ימים
לראות טוב: נצר לשונך מרע
ושפתוך מרבר מרמה: סור מרע
ועשה טוב בקש שלום ורחמים:
אם אשכחך וירושלם, השבח
ימיני, תדבק לשוני להבי אם
לא אזכרכי, אם לא אעלה את
ירושלם על ראש שמחתתי:

רבנו של עולם, ותן חלקנו
בתורתך, וזכנו כדו שתשרה
שביתך עלינו. מלא משאלות
לבי לשובה, והפק רצוני ותן
שאלתי:
אני מאמין באמונת שלמה
בביאת המשיח, ואף על פי
שיתחמתה, עם כל זה אהבה לו
בכל יום שבו:

ואנחנו לא נדע מה נעשה, כי
עליך עינינו: ובר רחמיך ה'
ותסדרה, כי מעולם המה:
טוב להודות לה', ולומר לשמך
עליון. להגיד בבוקר חסדך,
ואמונתך בלילות:
אנה ה' כי אני עבדך, אני עבדך
בן אמתך, פתחת לי סופרי:
אלו תהי לי בת, הייתי יוצא
לשוק, תייתי מברז ואומר:
"שבת תיים לוי"

גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא
רע כי אתה עמדי:
בלבבי משכן אבנה לתור כבודו,
ובמשכן מוכח אשים לקרני
הדור. ולצר תמיד אקח לי את אש
העקרה, ולקרבן אקריב לו את
נפשי התיירה:
שפכי כמים לבך, נחם פני ה':
כשהנשמה מאירה, גם שמים עוטי
ערפל מפיקים אור נעים:
אליך ה' אקרא, ואל ה', אתחנן.
שמע ה' ותנני, ה', נדח עור לי:
נשבעתי ואקימה לשמר, משפטי
צדקך:

אחינו כל בית ישראל,
הנתונים בצרה ובשביה. העומדים
בין כים ובין ביבשה. המקום ורחם
עליהם ויוציאם מצרה לרחוקה.
ומאלפה לאורה. ומשעבוד לנאולה.
השתא בענלא ובזמן קריב:
בה אמר ה', וברתי לך חסד נעורך,
אהבת כלולותך, לכתך אחרי
במדבר, בארץ לא זרועה:
ועתה כנים שירו למך בתפארת
מפואר, ואשרי עבריו המשמיעים
בקול שבתו:
תהא השעה הזאת שעת רחמים
ועת רצון מלפניך:

לדיווג הטון
מרים בת מזל טוב הי"ו
אביבה לאה בת אריס הי"ו
מכלל בת אריס הי"ו

לדיווג הטון
אליהו בן מזל טוב הי"ו
משה בן אריס הי"ו

לרפיאת והצללת
שמחה בת וזורה הי"ו

לרפיאת והצללת
הרב שלמה בן שמחה הי"ו

לרפיאת והצללת
גולן טויטו בן שרה הי"ו
ארל טויטו בת קולט רוזה הי"ו

מיכאל מושוילי בן איגנה	שמחה בת נעימה	שלום-חי- שרעבי	יהודה צברי בן שלום וטרג'ה	אליהו בן שרה מזרחי	יעקב בן קמלה	אברהם בן חנינה	אשר רחמים בן אסתר	אליהו בן חיים בן מרים	גולייס בת עושה	שמעון חן בן אסתר	הוגס זרדה קטורה בת זמירה	זלמן אליהו ציבין בן איצנית הי"ו	חיים דנינו בן סולטנה	מירית בת דניאל ואילת והב
------------------------------	------------------	-------------------	---------------------------------	-----------------------	-----------------	-------------------	----------------------	--------------------------	-------------------	---------------------	--------------------------------	---------------------------------------	-------------------------	--------------------------------

רוח ה' תגיהם בגן עדן הם וכל בני ישראל השוכבים עינם בכלל הרחמים והסליחות. וכן יחי רצון ונאמר אמן. ת.ג.צ.ב.ה.

מצאו את הפריטים!

יונה, פעמון, פרוסת לחם, נעל קרוקס, גביע יין, עלה, לוחק, מחבת, מלפפון, אגיה, עפרון, התול מצבו.

ספרי קודש

רוצים להיות צדיקי השבוע? צבעו את הציור ושלחו אלינו!

הרה"צ
דודו עיניר
דואות את מוריד

הרה"צ
עובדיה הדאיה זצ"ל
הברית הדין הגדול בעל סיליק
ישכיל עבדי ומדורו והספוקים

הרה"צ
משה תורג'מן זצ"ל
ר"מ 'תאפילת' שבמחנה
(רבו של הנאבא סאלו)

הרה"צ
מרדכי אליהו זצ"ל
הראש"ל, מקובל, הנהג
הראשי לישראל

הרה"צ
לוי יצחק הלוי
הדורוביץ זצ"ל הארמון
מנטשון והבר מועצת הדת
התורה

הרה"צ
ישעיה אשר וליג מרובות
זצ"ל - מדורו והספוקים

הרה"צ
יוסף בני דושינסקי
זצ"ל ראב"ד העדה החרדית
ברושלים

הרה"צ
אברהם אהרן גובינ
זצ"ל העילוי מאוקראינה
והמדריקים והנסתים

שירי רימן

למה נקרא מוריה על שם המר הטוב שיטשו שם.
מי שענה לאברהם אבינו בהר המוריה, הוא יענה
אתכם וישמע קול צעקתכם היום הזה:

על הר גבה עלי קף, מבשרת ציון, הרימי כבח
קולך, מבשרת רושלים. הרימו, אל תירא, אברי
לערי ותורה, הנה א-להיכם:

בן אדם, עלה למעלה עלה:
כי פה עו קף יש קף כנפי רות, כנפי נשרים אבירים:
אל תכחש בם פן וכחשו קף:
דרש אותם דרש
בן אדם - וימצאו קף מיד:

זכרו תורת משה במצות שבת גרוסה, תרותה ליום
השביעי ככלה בין רעותיה משבחה, סתורים וירשוהו
ויקדשוהו במאמר כל אשר עשה, ויכל א-להים ביום
השביעי מלאכתו אשר עשה:

יום קדוש הוא מבוואו ועד צאתו, כל ידע יעקב וקברוהו
בדבר המלך ודתו, לנית בו ולשמות בתענוג אכול ושתו,
כל ערת ישראל ועשו אותו:

משך הסוד לידעך א-ל קנא ונוקם, נוקרי ליום השביעי
ונור ושמור להקם, שמתם בכנין שלם באור פניך
תבדוקם, ורצון מדישן ביתך ונהל ענדך השקם:
עזר לשוכתים בשביעי בהרש ובקצור עלמים, פוסעים
בו פסעה קטנה, סוערים בו לברך שלש פעמים, צדקתם
תצדיר באור שבעת הימים,

כל מקדש שביעי קראו לו, כל שומר שבת קרת מהללו,
שקרו תרבה מאד על פי פעלו, איש על מתנתו ואיש על
דגלו:

אוהבי ה' המחכים בכנין אריאל, ביום השבת שישו ושמהו
כמקבלי מתן נחליאל, גם שאו יריכם קודש ואמרו לא-ל,
ברוך ה' אשר נתן מנוחה לעמו ישראל:

דורשי ה' זרע אברהם אוהבי, המאחרים לצאת מן השבת
וממתרים לבא, ושמוחים לשמרו ולערב ערובו, זה היום
עשה ה' נגילה ושמחה בו:

לידוע הטון
אשרת שמחה בת דות הי"ו
שירה הביכה בת דות הי"ו

לידוע הטון
מאיר בטיטו בן שולמית הי"ו
שמאל בטיטו בן שולמית הי"ו

לידוע הטון
שני בת דבורה הי"ו
יעל בת אורלי הי"ו

לידוע הטון
שרה בת אורלי הי"ו
מיכל בת אורלי הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למשרת
073-222-4-999

לעילוי נשמת:

אמנון רצון | יוחאי | נירה זכריה | יהודה מרגי | בנימין | רחמים | אפרים לכיא | סאלי (ישראל) | מרי בת | יעקב יוסף | רחל בת | סופר | יוסף | מנבייב

רוח ה' תגיהם בגן עדו הם וכל בני ישראל השוכבים עימם בכלל הרהמים והסליחות. וכן יהי רצון ונאמר אמן. ת.נ.צ.ב.ת.

משניות מבארות

מסכת שבת

מתוך משניות שבת בהוצאת מכון 'אבוקה'
האיורים מאת אבישי חן הי"ד

מסכת שבת
פרק י"ד | משנה א'

שְׁמוֹנֵה שְׂרָצִים הָאֲמֹרִים בַּתּוֹרָה, הֶעָדָן וְהַחוּבֵל בְּהֵן, תֵּיב, וְשֵׂאֵר שְׂקָצִים וְרִמְשִׁים, הַחוּבֵל בְּהֵן פְּטוּר, הֶעָדָן לְצַרְדָּה, תֵּיב, שְׂלֵא לְצַרְדָּה, פְּטוּר. תִּיהָ וְעוֹף שְׂפָרְשׁוֹתוֹ, הֶעָדָן פְּטוּר, וְהַחוּבֵל בְּהֵן תֵּיב:

לרפואה, **תֵּיב, שְׂלֵא לְצַרְדָּה** - כגון להציל עצמו מהם או ללא סיבה, **פְּטוּר** - משום שאין רגילים לצוד מינים אלו. **תִּיהָ וְעוֹף שְׂפָרְשׁוֹתוֹ, הֶעָדָן פְּטוּר** - משום שהם ניצודים ועומדים כיוון שהם ברשותו, **וְהַחוּבֵל בְּהֵן תֵּיב** - שהרי יש להם עור:

הקדמה: משנתנו ממשיכה לעסוק בדיני צידה ובאיסור חובל בבעלי חיים שונים.

שְׁמוֹנֵה שְׂרָצִים הָאֲמֹרִים בַּתּוֹרָה - בפרשת שמיני (ויקרא יא, כט-ל), שנבלתם מטמאת. **הֶעָדָן** - הצד אותם, **וְהַחוּבֵל בְּהֵן** - עושה בהם

חבלה, **תֵּיב** - הצד חייב כיוון שרגילים לצודם (ויש במינם ניצוד) לצורך ההשתמשות בהם, והחובל חייב משום צובע, כיוון שיש להם עור הנצבע על ידי הדם. **וְשֵׂאֵר שְׂקָצִים וְרִמְשִׁים, הַחוּבֵל בְּהֵן פְּטוּר** - כיוון שאין להם עור ואינו צובע. **הֶעָדָן לְצַרְדָּה** - כגון להשתמש בהם

זמירות לשבת

רָחֵם, נָא ה' אֱ-לֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכֵּן בְּבוּדְךָ, וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשׁוּחָדָה, וְעַל מַלְכוּת הַתְּיָרֹל וְהַתְּקָדוּשׁ: כִּי אֵיךְ תִּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם, כֵּן נַפְשֵׁי תִעֲרַג אֲלֵיךְ אֱ-לֹהִים. צְמֵאָה נַפְשֵׁי, לֹא-לְאֵהִים לֹא-לְדָוִד, מִתִּי אֲבֹא, וְאַרְאָה, פְּנֵי אֱ-לֹהִים:

המול על מעשיך, ותשכח במעשיך, ויאמרו לך חוסדיך, בצדקך עמוסיך. הקדש אדון, על כל מעשיך, כי מקדושיך, בקדושתך קדשת. נאה לקדוש, פאר מקדושים: אין ערוך לך ה' אֱ-לֹהֵינוּ כְּעוֹלָם הַהוּא, וְאִין וּזְלַתְךָ מִלְּכֻנָּה, לְתִיב הָעוֹלָם הַבָּא. אִפְסֵי בְּלִתְךָ גּוֹאֲלֵנוּ לְיִמּוֹת הַמְּשִׁיחַ, וְאִין דּוֹמֵת לְךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לְהַתִּיתָ הַמַּתִּים:

י-ה אֲבִסְךָ נֶעַם שֶׁבֶת הַמַּתְאָמֶת וּמַתְאָחֶרֶת בְּסִגְלֶתְךָ. מִשְׁךָ נֶעַם וְיִרְאֶתְךָ לְעַם מִבְּקִשֵׁי רִצּוֹנְךָ. קִדְשֵׁם בְּקִדְשֵׁת הַשֶּׁבֶת הַמַּתְאָחֶרֶת בַּתּוֹרָתְךָ. פִּתַּח לָהֶם נֶעַם וְרִצּוֹן לְפִתּוֹת שַׁעֲרֵי רִצּוֹנְךָ: תִּיהָ הוּא שְׁמֹר שְׂמֹרֵי וּמִצְפִּים שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ. כִּי אֵיךְ תִּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם כֵּן נַפְשֵׁם תִּעֲרַג לְקַבֵּל נֶעַם שֶׁבֶת הַמַּתְאָחֶרֶת בְּשֵׁם קִדְשֶׁךָ. הַצֵּל מֵאֲחֵרֵי לְפִרְשׁ מִן הַשֶּׁבֶת לְבִלְתִּי תִּהְיֶה סִנּוּר מֵהֶם. שִׁשָּׁה יָמִים הַמִּקְבָּלִים קִדְשֵׁת מִשְׁבֶּת קִדְשֶׁךָ. וְשֶׁהָרֵב לָכֶם בְּאֵמֶת וּבְאֲמוּנָה לְעִבְדְּךָ: ויהיו רחמיך מתגללים על עם קדשך. להשקות צמאי הסדק מנהר היוצא מעדן. לעשר את ישראל בתפארת המפארים אותך (יום שבת) על ידי שבת קדשך. כל שששת ימים להנחילים נחלת יעקב בתהיך: השבת נעם הנשמות, והשביעי ענג הרוחות. ועדן הנפשות. להתעדן באהבתך ויראתך. שבת קדש נפשי תולת אהבתך. שבת קדש נפשות ישראל בצל כנפיד החסיון. ורנן מרשן ביהך:

- לחצולת טל בן ברכת הי"ד רינה בת אסתר הי"ד
- לחצולת נרב אלכזן בן שרה צביה הי"ד ארליה אלכזן בת ארליה הי"ד
- לחצולת רחפאת החצולת אסתר הי"ד בת פניה הי"ד ולעני יעקב בן שרה הי"ד
- לחצולת חושה אברהם ישראל בן רבקה הי"ד טובה בת רבקה הי"ד

- לחצולת רחל עובדיה בן רחל
- לחצולת וקנין מסעוד בן סעדה
- לחצולת רונן פריקנט בן פרינה
- לחצולת סעדיה בן סעדיה כובשי פרינה
- לחצולת אקל (רחל) בת ננו
- לחצולת יחיאל בן יחיאל יהודה
- לחצולת עזרא בן רחל קרקוקלי
- לחצולת רחמייה בת רחמייה
- לחצולת לוי אלון בן פרתה
- לחצולת חיים מנון בן זוהרה
- לחצולת משה אלימלך בן חנה
- לחצולת דוד שלום בן זוהרה
- לחצולת אסתר בניה בן רחל מנון בן זוהרה שנת
- לחצולת בתיה שרתיה בת שנת

הרה"ג
חוקיה הביתן ובנין וצילום
הראשון והראשון מברוק

הרה"ג
יהודה בן שמחון ובנין וצילום
בבית ארבעה מברוק

הרה"ג
יצחק סבא ובנין וצילום
מחמסי מברוק

הרה"ג
סאלם (שלום) בשאדי
ובנין וצילום
מחמסי חמסי

הרה"ג
סעיד חודא ובנין וצילום
מחמסי חמסי

הרה"ג
שלום נגד ובנין וצילום
רבני של חוד השדרה

הרה"ג
שלמה טובים ובנין וצילום
רבני של חוד

"הָאֶסְפוּ וְאֶגִּידָה לְכֶם... (מט, א)"

שבעתיד, כאשר יכירו כל יושבי תבל שה' הוא האלוקים ויראו את גודל השכר שיקבלו בני ישראל, יתמהו הגויים: מדוע "הגדיל ה' לעשות עם אלה?" ואז ישיבו ישראל: "הגדיל ה' לעשות עמנו" - כלומר, הטעם שהקדוש ברוך הוא גומל עימנו חסדים הוא כי "היינו שְׂמֵחִים", שעל אף רוב הצרות שסבלנו בגלות, לא משה השמחה מליבנו לעולם, ועל כן בדין הוא שניטול שכר טוב ליראיו.

שבת שלום!

רש"י מפרש: "וְאֶגִּידָה לְכֶם" - ביקש לגלות את הקץ ונסתלקה שכינה ממנו, והתחיל אומר דברים אחרים.

וכתבו המפרשים: מפני שצפה יעקב כי עת צרה תהיה לבני ישראל באחרית הימים, ודאג וצר לו בצרתם, לכן נסתלקה ממנו שכינה. ומובא בבאר החיים שאף בעת צרה עדיפה מידת השמחה מהעצבות.

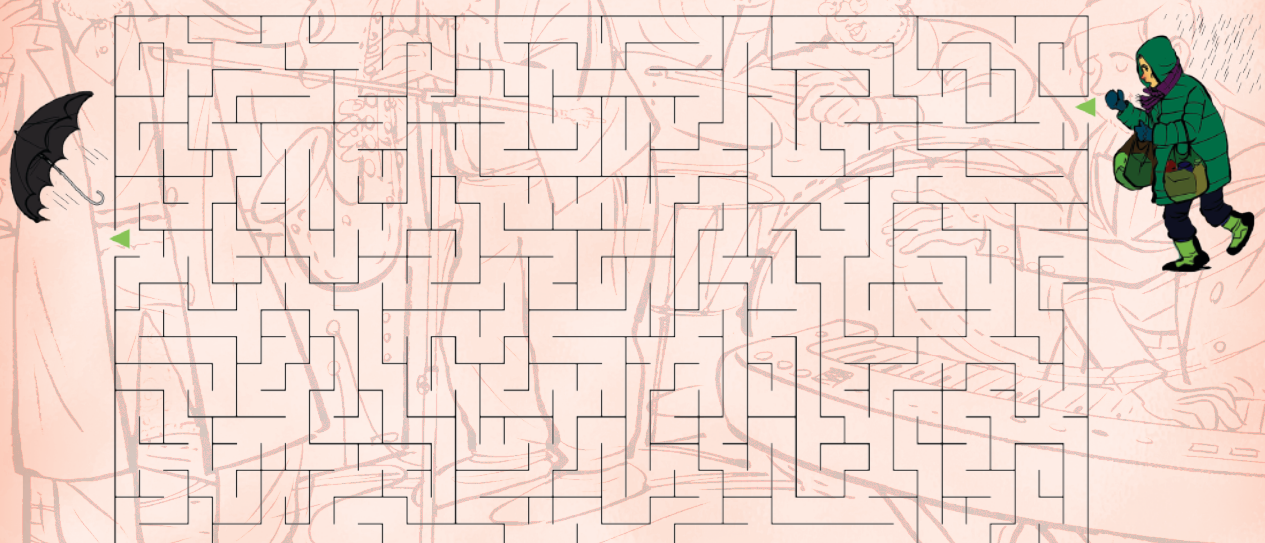
הנה, כתוב בתהילים שלעתיד לבוא: "אֲזִי יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְדִּיל ה' לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי הַגְדִּיל ה' לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הַיְינוּ שְׂמֵחִים", ופירש הרה"ק רבי אלעזר מנדל מלעלוב ז"ע,

להצטרפות למדור זה פנו למייל: V073224999@gmail.com

מְבוּדֵּךְ

ילדים צדיקים! עזרו לילד להגיע אל המטריה שהתעופפה לה!

זמירות לשבת

ישקף אלקים ממשעון קדשו וְהָ, כל שונאי עמו כהרף עין: הנה זו קם ונצב על אנה, וישקם לבוס רעל, אבל לא וזן: וימחרו כם מלאכי משהית לתך, אותם כהצני ית, ובכלי וזן: סודי ראי ציון כנחמת בנה, עת כאשר יתיה לבשר קון: פלטי קרא יום אשלקה תרבי ואך, כם כל יפה מראה ותמדת עין:

אֲשֵׁאֵל אֱלֹקִים וַיֵּאֱלֶה שְׁבוּיִים, יֹאסֵף וְרוּיִים: בְּכֹכֹת מִכְנֶה אֵב הַמִּזֵּן לְעוּיִים, וְכֹבֵל לְחַיִּים: עַת יִקְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ וְהוּוּ עֲנוּיִים, כִּי הֵם רְצוּיִים: בְּכֹכֹת אֲשֶׁר נָלְחָ לְנִתְרִים, הוֹלִיד נְקוּיִים: אַרְבַּע דְּגָלִים הִלְכוּ נְאוּלִים, הֵנּוּ בְּאֵלִים: אֵל תִּמְסַרְהָ אוֹתָם מִיַּד מוֹיִים, וְהָיוּ קְנוּיִים: אַתָּה אֲשֶׁר תִּבְשֵׁת אֵלֶי עֲנִיִים, שׁוֹמֵר פְּתָאִים: נַעֲלָה לְאַרְצֵנוּ בְּשִׁיר וְזִמְרָה, וּבְרִוּן וְתִדְרָה: בְּכֹכֹת אֲשֶׁר נִקְרָא שְׂמֵה גְבוּרָה, יֹסֵפֶה וְיִשְׂרָה: וּכְנֶה אֲשֶׁר שָׁמַע בְּקוֹל גְּבוּרָה, נַעֲקֹד כְּפָרָה: וּבְלֵל בְּנֵי יַעֲקֹב שָׁהָם דְּוִיִּים, בְּלֵם דְּחַוּיִים:

אם ננעלו דלתי נדיבים, דלתי כרום לא ננעלו: א-י חי מרוקם על כרובים, כלם ברוחו יעלו: כי הם אלי כסאו קרובים, יודו שמו ויהללו: תיות שהם רצוא ושבים, מיום בריאה נכללו: נללך ואופן רועשים, מודים שמו ומקדשים, מודו כבודו לובשים:

לרשימת להצטרפות
פולט אביטל
בת חביבה היי

לרשימת להצטרפות
משה בטיטו בן שמחה היי
שולמית בטיטו בת ברוכה היי

לרשימת להצטרפות
מסעודה אורליא היי
בת מול ד"ר

לרשימת להצטרפות
נתנאל בן דוגית היי
אביה בת סיגלית היי

לעילוי נשמת:

- רובי מלינקר בת דינה
- ישראל בן גולה
- חי מרדכי בן ירדנה מ"ו
- מרים אסקר בת ציפורה
- איתן אדמוני בן חיים נעמי ה"ו
- דליה בת צדיקה
- תנוורה בת זבורה
- אברהם עמירן בן מלכה
- יהודית בת אסתר
- יצחק פרג' בן זרין
- פנינה חוסי בת חנה
- דניאל אדרי בן פרח
- מורסלה ושדי בת נתון
- רינה בת פרח

מתוך סדרת ספרי
"המלך שלומאי"
מאת מ. ספרא
בהוצאת "כפר נור"

המלך שלומאי

זה גדיוק מה שאמרת, ושמאלו! הבקעה התאימה לשאלתי, וזהאיקה גם לה...

פמוכון! אלא מה השקפתך לכל אקד - הפחות המיחדים שלו!

אולי לא שמקף לב, אקבל שאליתיאל טפס הרבה יותר מהר ממך...

אף זה יכול להיות? אענה הפעם גדיוק ביסוד!

אענה, הביטו סביבכם...

אם המלך שלומאי הציב גבעה בדרך שלך - זה אמר שאמתי וכול לטפס עליה ולעבר אותה! יש לה את הפחות!!!

אני לא בטוח שהבנתי, שומר הקן...

לא קשונה... מה שקשוב שתוכר זה רק דבר אקד:

אני כבר לא יודע... מי אמר שזה הציאה האמיתית???

זה הציאה האמיתית, ולדים... פקעט הפעמים!!!

פאמית!!! פאמית!!!

רבע, זה לא הציאה מהמון???

לא נותר לכם אלא לרדת מהגבעה בהירות, ולמהר אל השער... אביעור כבר ממתו! לכם מעברו השני בקצר חסו!!!

נ, פאמית... שומר הקן, מה כבר יכול לקרות בקברת מדרה הקצרה הזו?

הידד!!!

הצלחט!!!

רבע... רבע... עוד לא הצלחתם!!! עליכם להגיע אל השער... קשתהו בחוץ - ותכלו לחגג...

שירי הנמו

קריה ופתיחה משוש לעירך, עיר נאמנה, את, למלךך ושרך:
יום אפרה ופעת רבת צבאך, לך בלחה נפשי לשכן הצרך:
ומי ותגני נא אעף כמו יונים, אשך אבנך, אחון עפרך:
לא שקמה נפשי, מיום נדוד רעה, מיום גלות בנים, מבית מטרך:
נראה בשמחהך, כימי שנות עולם, עת בוא ושותעך, לבנות דרךך:
אפילי תחנתי לפני ארון עולם, וקום שערך, רגנה בבידך:
או תשמחי לעד ובטה תשבי, וירב שלום בנך, מכל עברך:

סעי יונה ושמעוני, בכנור נגני.
ופנחו זמרי רני, בשר התבונני.
ויתרו ואל תפני, לדרך שושני:
קחי צידה ונסעה, ותתעדן ונשכעה.
וגשתה מענות דעה,
וגשורה עלי נבל, וזמר תתני:
עמודי סתרי יונה, והתקני כלי.
ונגמם לתוך גנה, בהמר תעלי:
וגאחוק בסנסניו, ופריו תאכלי:
ומתורי עדי עירך, שני תורים עלי לתך.
ונועה עם כליך יפך,
תני נזקך עלי אפך. ועגיל תתני:

אדון הכל מותה כל נשמה, וצו חסדו לבת גרים חממה:
לבושך משגן תאר יקרו, ומשפעת עלי כל האדמה:
שאון גלי גבול ימים תעורר, ועם הודה בצלו נעלמה:
בחן בעלה שבסניו תנהל, ומעלתה מהדרת ורמה:
זמירות מבנה ארין שמענכם, נקיים הם בלי עון ואשמה:
ישירים הולכים המיד בישר, נקיים הם בלי עון ואשמה:
שמועתם לטוב כלם בהורים, ולכם נבספה נפשי בתימה:
צרי גלעד שלח לנו ידירי, בציון נשמהה גבר ועלמה:

שמע הא-י ענני בתפלה, בעת אקרא בשיר דוד תהלה:
לפניך אני נחשב כאין, ותוש קסן קרמני תהלה:
מאר חרד לבכי גם תהלה, בגלותי אני אמה שפלה:
הלא בכ"ן אשר שירו משלים, ילוד חזק"ק אני קל ממלה:

<p>לרפואת ההצלחת הרב שמעון רפאל בערני הי"ו בן הכיפה ד"ר</p>	<p>לרפואת ההצלחת הרב רב איסור הכהן קוק הי"ו בן שושנה ד"ר</p>	<p>לרפואת ההצלחת הרב אליעזר ברלני הי"ו בן עטיאל ד"ר</p>	<p>לרפואת הרב שלום ארוש הי"ו בן ימנה ד"ר</p>	<p>לרפואת הרב שלמה יוסף מחשור הי"ו בן המומה יונה ד"ר</p>
---	--	---	--	--

ניצן בת	זוהרה קרני	שבתי ב'ה	יחזקאל	אברהם	רפאל מנטין	דבורה בת	אשר בן	רותי בת	אביעד בן	יחזקאל	שושנה גגון	פריחה גגון	ר' דוד גגון
רבקה רבני	בת יחיאל	בן שמואל	חלבי בן חנה	קוניאנו בן	בן זוהרה	רחל	גבר מתניה	צעימה פיטוסי	שלום איובי	בן יעקב זאב	בת פריחה	בת אסתר	בן חנינה

רוח ה' תניחם בגן עדן הם וכל בני ישראל השוכבים עימם בכלל הרחמים והסליחות. וכן יחי רצון ונאמר אמן. ת.נ.צ.ב.ה.

תקציר: הילדים ממשיכים בדרךם. שומר הגן מבקש מהם לעזוב את הדרך הסלולה ולטפס על הגבעה. הפעם, הילדים אינם מתוכחים אלא מציתים ומטפסים. ירחמיאל מתקשה לטפס וממש ברגע האחרון, לפני שאבד את כוחותיו, הצליח להגיע לפסגה. להפתעת הילדים שומר הגן מגלה להם כי הגבעה התלולה התאימה את עצמה לכוחות שלהם.

הרה"ג
דוד מרדכי
דוד של ירוחם

הרה"ג
חושע שרביאנו זצ"ל
מקובל, רב שבעת
בבשה

הרה"ג
אורי ברוך זצ"ל
מגדולי חכמי אתיופיה

הרה"ג
יצחק שרביאנו זצ"ל
חכמי בבל

הרה"ג
משה חי שרביאנו זצ"ל
מרבני שושנים לודר

הרה"ג
דני משה קלייטס זצ"ל
רב העיר טבריה

הרה"ג
דוד מרדכי

הרה"ג
דוד מרדכי

הרה"ג
דוד מרדכי

הנהגות

שירי רימון

אודה לך א-י, תי, ואני גרלך, נורא ונשגב, אין ערוך אליך.
נפשות ברואך, הצובים אצלך, מולם יהודון ויברכו, לישמך:
יושב ברום עולם, א-י אלהי נעלם, אין א-י אמת בלתיך, ובלי עריך.
דובר צדקות אתך, וכל מפעליך, משתתווים נגד, הרום, רגליך:
ובכן שמך יגדלי, בקרב עמך, המושלשים תמיד, קדושתך.
דר הכרובים, נא שעה, שיה אנוש, קורא ומתחנן, לומר, קדשך:
הנה לך מולי, יארת שבת, ומתלללים אנו, לתפארתך:
אנא, אנא, אנא, אנא ה' הושיעה נא אנא, אנא, אנא, אנא ה' הצליחה נא

לפילת הרמון, ארומה רקתך, נגבה הארמון, גבוהה קומתך. ומר עם קמנון, ופיוחן מבינתך, נגבה עיניך, ללבי אסרו:
לעיני היונים, ארומה עיניך, כמו חוט השנים, דמות שפתותיה. לזיפה עם עונים, ובדרך צוניה, ללבי ולקבה, באהבה נקשרו:
דברה שמעתי, וקולה הערב, עדי עפר שהתי, ובלב אש צורב. וזכות נדמתני, והנה קולי ערב, דידי התאפק, ורחמי נקמרו:
לבנת כסדר, מאירה כחמה, מרלגת מחר, אלי נבעה רמת. אני ארבה מחר, תנו לי העלמות, ללבי עם רוחי, בודה נחברו:
תבעלת שרון, ושושנת עמק, נמות הגרון, ועלי תתחמק. ותביא התרון, ללבי הנמק, רטיה הביאו, למבתי ורי:

- לדיפלת הרב דוד חי אבוהצירא הי"ו בן שמוחה הי"ו בן מויל טוב הי"ו
- לדיפלת הרב דוד בן רינה הי"ו אבישל בת רינה הי"ו משען ישראל שטייב אבישל הי"ו
- לדיפלת הרב דוד בן רינה הי"ו אבישל בת רינה הי"ו משען ישראל שטייב אבישל הי"ו
- לדיפלת הרב דוד בן רינה הי"ו אבישל בת רינה הי"ו משען ישראל שטייב אבישל הי"ו
- לדיפלת הרב דוד בן רינה הי"ו אבישל בת רינה הי"ו משען ישראל שטייב אבישל הי"ו
- לדיפלת הרב דוד בן רינה הי"ו אבישל בת רינה הי"ו משען ישראל שטייב אבישל הי"ו

מתוך 'קב ונקי'
ציור: ר. מייברג

שמירה הלשוני לצאן קדושים

הרה"ג
ישעיה שטיינר זצ"ל
הארטור' מקדסטור

הרה"ג
מנחם מנשה זצ"ל
בעל 'אהבת חיים',
והסדריקים הנסתרים

הרה"ג
מגליה מאזוז זצ"ל
אב"ד בוננים, בעל שו"ת
'איש מצליח'

הרה"ג
מרדכי עשור זצ"ל
מחבמי מרוקו

הרה"ג
הפאל אל שו"ת חליו זצ"ל
מחבמי תימן, רב ראשי ליוצאי
תימן מחו"ת"

הרה"ג
דבא - רצון צאנז זצ"ל
מחבמי תימן

הרה"ג
שלום אל שו"ת חליו זצ"ל
מחבמי תימן, ראשי רשמי
התוספת שורשים

זכר הלכה:

לשון הרע לקרובים, ועל אדם אחר בפני קרוביו

אסור לספר לשון הרע גם לאנשים קרובים מאוד, אפילו לא להורים או לאחים. וכן אין לספר לשון הרע על אדם בפני קרובו - הוריו, אחיו או כל קרוב אחר. גם אם כוונתו היחידה היא שיוכיחורו על מעשה לא טוב או על דרך לא טובה, אסור לספר בגנות אותו אדם בפני קרובו, אלא עליו לנסות קודם להוכיחו בעצמו, ורק אם יכשל בכך - מותר לו לספר את הדברים לפני קרוב כדי שהוא יוכיחו.

שירי רימו

אתם בחצי ית, ובכלי זין:
סורי ראי ציון כהמת כנה,
עת כאשר יתה לבער קין:
פליט קרא יום אשלה תרבי ואך,
בם כל יפה מראה והמדת עין:

ישקף אלקים ממעון קדשו וך,
כל שונאי עמו כהרף עין:
הנה ין קם ונצב על אנך,
ישקם לבסו רעל, אבל לא זין:
ומתרה בם מלאכי משוחות להך,

אשאל אלקי ונאלה שבויים, ראסף דוריים:
מכות מכתה אב המון לטויים, וזכו לחיים:
עת יקראו בשמנו וזכו ענויים, כי הם רצויים:
מכות אשר גלה לנתינים, הוליד נקיים:
ארכע דגלים הלכו נאולים, תנו כאלים:
אל המסרה אותם ביד מוויים, יהיו קנויים:
אתה אשר תביס אלי עניים, שומר פתאים:
נעלה לארצנו בשר וחקרה, וברון והקרה:
מכות אשר נקרא שמה גבורה, וסכה ושרה:
וכנה אשר שמע בקול גבורה, נעקר פרה:
ובכל בני יעקב שמה דויים, בלם דתויים:

אם נעלה דלתי נדיבים, דלתי מרום לא נעלה:
א-ל חי מרוקם על קרובים, בלם כרתו ועלה:
כי הם אלי כסאו קרובים, יהיו שמו והקלה:
יהות שמה רצוא ושבים, מיום כריאה נבלה:
כלל ואופן רועשים, מודים שמו ומקדשים, מווי
קבורו לובשים:
ובשש כנפים סביבים, עפים בעת ותגלה:
יענו בקול שררים ערבים, יחד בארות נדלה:
שמרי יתדתי לךתו, וזי לטפי ושמחה:
קשרי בלבי אהבתו, בשמנו לבדו ובשחה:
מתן גברת רעיתו, אור לשרידים ורחתה:
וימלאה בורות נעבים נשמי בקיח ודל:

להצלת
כרוך רפאל אביטן בן אסתר ח"ו
אילנית אביטן בת מוול ח"ו

להקדשות
ניתן למענות למערכת
073-222-4-999

להצלת
נדב אלבון בן שרה צביה ח"ו
אודליה אלבון בת אודלי ח"ו

להקדשות
ניתן למענות למערכת
073-222-4-999

להצלת
יהודה מלול בן חנינה ח"ו
לודט מלול בת חביבה ח"ו

לעילוי נשמות:

בביעה עין

רק חמש רצועות מתאימות לתמונה הגדולה - מצאו אותן!

שירי ריבון

אילת חן כגלות חסמכני, וכלילך בתוך חיקה מלוני:
 ליום יונה אני תמיד מוזמן, ונתערב חסד יונה ביני:
 שתי דודים לעומתי ושכרי, והעירו לשכל רעיוני:
 כתיביל פת מלכים חכבודה, ושולחתה מוזמן להמוני:
 זמן הפריד לכל רעים ודודים, אכל דודי באהבה חכרני:
 וקשר חן וחסד על גברת, כמעגל חן וחסד ומשכני:
 מפרשו כעגן עבי שקקים, לרעתי והיא הפיק רצוני:
 שעריה המשים הם קבועים, וכות לאה כבינה חסרני:
 העורר אהבת רחל לבנים, בסוד מלכות עשירית תעלני:
 א- להים חיש לעמך ישועה, בעת רצון הנחצה את גרוני:
 שליוו לב רוב שלום המוכב, בני איש הם טעילת אב המוני:

תארת לבכם לעשות טוב
 גברת, ועלו לנן ערן וחיים
 נהלים:
 אהבת יהודתי לטוב א-
 נהרת, כרוך שהוא נתן
 שכל כל פועלים:
 שלום כנהר לעדתי ונהרת,
 זמן וגם בחור וכל העולמים:
 בודאי מושלים:

יחדו עלי שיתן וכוס דודי
 קרא, זמן שרידינו וכל
 הנקלים:
 מום ישועות אשמה
 ואזורה, אוציא לכל סודי
 ואשיב שואלים:
 שם טוב למשכילים ברעת
 ושרה, כי הם עלי יצרים
 בודאי מושלים:

כנעים וזרות מגדוד
 אתעררה, ואני ורעתי
 ברנה צוללים:
 בינו עדת קרש בשרה
 חבת, חתן ותכלה כהפה
 נקלים:
 זה יום שמחות לאמה וקרה,
 כי היא ודודה חן וחסד
 נומלים:

אהבת הרפה על לבבי
 נקשרה, ואני בתוך גולה
 פעמי צוללים:
 לו יש רשות לי אעלה
 אתהברת, תוך שערי ציון
 אשר הם נהלים:
 שחרית וערבית פת נדיבים
 לבי ורעיוני כהשק
 נהלים:

הדו עיניך
 יואת את מורד

הד"ג
 יעקב חיים זצ"ל
 בנו של רבנו יוסף חיים
 הכן איש חי

הד"ג
 יצחק אביהוציא זצ"ל
 הכאבא האקו, רבה
 הראשי של המלה ולי

הד"ג
 יששכר מאיר זצ"ל
 ר"י הנגב (ענתה)

הד"ג
 מרדכי שרעבי זצ"ל
 מחבי ומן, ראש המוסדות
 ר"י עד שלום ב-ם

הד"ג
 משה הלוי זצ"ל
 רב ופרנס והקולור
 והיהודית בתימן

הד"ג
 שלמה גרמן זצ"ל
 האוסר'ד מזווהעי

הד"ג
 שלמה וולבה זצ"ל
 בעל עילי שור' ממולי בעל
 המסד

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת:

מורה מבוכים

ילדים יקרים! עזרו לילד להגיע אל מעות הנכה שקבל מהוריו בהצלחה!

זמירות לשבת

לעילוי נשמות:

אהרון	סיטה עידאן	אברהם	סעידה משה	משה פנחס	גלית גאולה	בלומה	רעיה	יוסף	יחיא ויקטור	שלום	יעקב דהן בן	גבריאל	אברהם	הראל אהרון
אבשלום רחובי בן	בת חמשה	עידאן בן רחל	בת יהודה	בן ג'ורג'יה	בת רוביט הי"ד	קויפטון בת	גנאשוילי בת	מטבייב בן	בן סוליקה	אברהם בן	מסעודה	בן שלוש בן	ינקילביץ' בן	ענוו בן אסטור
סעידה ונעמי				לאה	אסטור	רחל	רחל	יהודה	יהודה	סינוי	ברל			

רוח ה' תגיהם בגן עדן הם וכל בני ישראל השוכבים עימם בכלל הרחמים והסליחות. זכני יהי רצון ונאמר אמן. ת.ג.ב.ה.

ילדים המודים!
התוכלו לזהות איזה ציור

מצא את הציור המתאים!

זמירות לשבת

לעילוי נשמת:

מלכה בסט | בת אסתר | אליהו | פרסיק בן | שמואל | אשר בן | נובר מתייניה | ציפורה דבדקר | נענוי בת | אסתר | ודן לוי | חוה בת | רחל | מרים בת | בת שבע | עמוס אדדי | בן רחל | יוסף טעיד | בן גדרה | שרה זוהרה | סעיד בת | יחיא | מרים אדדי | בת טוביה | ציון עזיז | בן ציון | ניר לבונטין | בן אורנה | איתי בן | שלום

אבות וזאת

פְּרָשָׁת
וַיְהִי
מִסְפַּר הַפְּסוּקוֹת: 85

אבות ובנים יקרים ונכבדים!
אם יש לכם הערות או הארות, או הוספות חשובות שתוכלנה להביא תועלת לרבים, אנא הודיעו לנו עליהם, ואם רצתם ה' נתקן הדבר בפעם הבאה, וזכות הרבים תעמוד לכם. הבהרה: הצוירים נועדו להמחשת הדברים ואין להסיק מהם שפרך נראו אבותינו, או קר ממש היה הענין.

יעקב ובניו במצרים

בפרשה הקודמת למדנו על המפגש של יעקב עם יוסף, ועל ירידת יעקב ובניו למצרים. במצרים חי יעקב אבינו במשך שבע עשרה שנה.

מה בקש יעקב מיוסף לפני מותו?

כשיעקב אבינו הגיע לגיל מאה ארבעים ושבע הוא ידע שיומו האחרון קרב ובא. יעקב קרא ליוסף בנו, שיידע שיש לו את הכח והיכולת לקיים את בקשתו, והשביע אותו שיעשה עמו חסד של אמת ולא יקבר אותו במצרים אלא בארץ ישראל, במערת המכפלה.

הרהבה: חסד של אמת זהו חסד שעושים עם המתים, כיון שאינם יכולים להחזיר טובה תחת הטובה שקבלו, לכן העושה עמם חסד אינו מצפה לקבל גמול, אלא עושהו באמת.

למה לא רצה יעקב שיקברו אותו במצרים?

יעקב לא רצה להקבר במצרים משום שלוש סבות:

- א. יעקב ראה ברוח קדשו שהקב"ה יביא על מצרים מפת כנים, וכל עפר ארץ מצרים יתמלא בכנים, והוא לא רצה שפנים ירחשו תחת גופו.
 - ב. בזמן תחית המתים, כל מי שנקבר בחוץ לארץ יתגלגל במחלות עד שיגיע לארץ ישראל ושם יקום לתחייה. ויעקב לא רצה להצטרע בצער גלגול מחלות.
 - ג. יעקב חשש שמא המצרים, שהעריצו אותו מפני שבזכותו פסק הרעב והתברר נהר הנילוס, יעשו את קברו עבודה זרה.
- יוסף הבטיח ליעקב שיעשה כבקשתו, אבל יעקב דרש ממנו שישבע לו על כך ויוסף נשבע. **"וישתחו ישראל על ראש המטה"**. יעקב הפנה עצמו לצד השכינה הנמצאת בראש מטתו והשתחוה ליוסף (כדי לחלק כבוד למלכות), וקרן הודה לה' וליוסף.

הרהבה: כאן התקיים חלומנו השני של יוסף (והנה השמש ונחמד עשר כוכבים משתחווים לו), וגם אביו יעקב השתחוה לו.

פרק מה

יעקב חולה

כיצד ידע יעקב שהוא עומד להפטר מן העולם?

עד ימי יעקב כשהיה מגיע זמנו של אדם להפטר מן העולם, הוא היה מתעטש ונפשו היתה יוצאת בפתאומיות. יעקב בקש מה' שייכל להתפונן למיטה ולדבר עם ילדיו לפני מיתתו, ואכן ה' שמע לתפלתו וחדש בעולם שלפני שאדם ימות הוא יהיה חולה. לכן כשחלה יעקב ידע שזמנו קרוב.

מי הודיע ליוסף שיעקב חולה?

אפרים, בנו של יוסף, היה רגיל ללמוד תורה עם יעקב בארץ גשן. כשחלה יעקב, הודיע על כך אפרים ליוסף אביו.

מה עשה יוסף כששמע על כך?

יוסף לקח את בניו, מנשה ואפרים, והלך ליעקב כדי שירכס לפני מותו. כשיעקב שמע שבנו יוסף מגיע אליו, הוא התחזק וישב על המטה כדי לחלק כבוד ליוסף שהיה מלך. יוסף נכנס עם בניו לבית יעקב אביו. ויעקב למרות שהיה חלש וחולה, כבר המתין לו וישב על מטתו.

פנה יעקב ליוסף וספר לו שפשהו חזר לארץ ישראל, נגלה אליו הקב"ה במקום שנקרא בית אל - (אותו מקום נקרא בתחלה לוז), ויעקב קרא

שבת שלום לכל הילדים!

הקדמה: פרשתנו היא הפרשה האחרונה בספר בראשית. בפרשתנו נמשיך ללמוד על התקופה של בני ישראל במצרים.

הפרשה פותחת בשבועתו של יוסף ליעקב שיקבר אותו במערת המכפלה (פרק מז). סמוך לפטירתו של יעקב הביא אליו יוסף את שני בניו שירכסם, יעקב מברך את יוסף ובניו וקובע אותם במנון השבטים (פרק מח). אחר כך ברח יעקב את בניו לפני מותו, וצוים שיקברוהו במערת המכפלה (פרק מט).

בהמשך מתארת התורה את פטירת יעקב אבינו, והאבל הגדול שהתאבלו עליו במצרים ובארץ כנען, עד לקבורתו במערת המכפלה שבחברון (פרק נ). בסוף הפרשה מספר על חששם של אחי יוסף שמא הוא ירע להם לאחר פטירת יעקב, ואיך שהרגיעם, ועל השבעתו של יוסף את בני ישראל שכשיעלו ממצרים יקחוהו לקבורה בארץ ישראל. הפרשה חותמת בפטירתו של יוסף הצדיק (המשך פרק נ).

פרק מז (המשך)

פרשת ויחי היא פרשה סתומה לגמרי.

נסביר קודם מהי פרשה פתוחה, ואז נבין מהי פרשה סתומה.

מהי פרשה פתוחה?

בספר התורה, 'פרשה פתוחה' מתחילה בשורה חדשה, והשורה שלפניה נשארת ריקה עד סופה. (בהמשך המדפסים מסמנות פרשה פתוחה באות ס).

מהי פרשה סתומה?

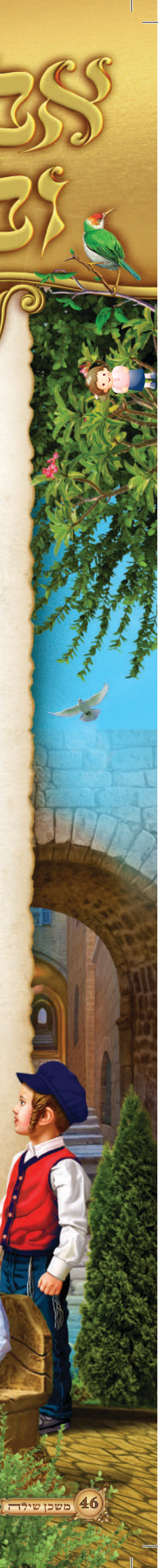
ב'פרשה סתומה' כמעט שאין רוח בינה לבין הפרשה שלפניה, ובאותה השורה שבה הפרשה הקודמת מסתיימת, מתחילה הפרשה החדשה, רק בהפסק של תשע אותיות. (בהמשך המדפסים מסמנות פרשה סתומה באות ס).

פרשת ויחי היא 'פרשה סתומה לגמרי' - שאפילו הפסק של תשע אותיות אין לה.

מדוע פרשת ויחי היא פרשה סתומה לגמרי?

רש"י מביא שני פירושים: 1. כאשר נפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד, שתכף לאחר מותו המצרים התחילו לשעבדם. אמנם בתחלה השעבוד לא היה בכפיה, אלא כל זמן שיוסף המשיך למלוך במצרים, שנים רבות לאחר מות אביו, היה השעבוד בדרך של בקשה ופיוס ובשקה ורק לאחר מיתת יוסף וכל השבטים, התחילו המצרים לשעבדם בכפיה וללא תשלום.

2. יעקב אבינו רצה לגלות לבניו לפני מותו מתי יהיה קץ כל הגלויות ויגאלנו משיח צדקנו, אך פרשה אף פרשה (נסתמה) ממנו הנבואה וזמן הגאולה נשאר אצלנו סתום.

לעיר 'בית אל' לאחר שה' נגלה אליו שם ביציאתו לתרו, ובחזרתו לארץ ישראל שוב ה' נגלה אליו באותו מקום), ונשם ברוך אותו שיגלדו ממנו "גוי וקהל גוים". יעקב ידע ש"גוי" זהו בנימין, שאז עוד לא נולד. אולם מקף שהקב"ה הוסיף וברכו ב"קהל גוים", הוא הבין שלאחד מבניו יגלדו שני ילדים שיפלו במנין השבטים, שהיה לו עצמו כבר לא יגלדו עוד ילדים אחרי בנימין.

כעת העניק יעקב ליוסף את אותה ברכה, ומעתה "אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי", כל אחד מהם יחשב לשבט במנין השבטים, וכל אחד מהם יקבל חלק ונחלה בארץ ישראל; ולכל אחד מהם יהיה נשיא ודגל בפני עצמו. ואם יגלדו ליוסף ילדים נוספים - "על שם אחיהם יקראו בנחלתם" - הם יקללו בתוך שבטי אפרים ומנשה.

יעקב ידע שיתכן ויוסף יהיו טענות כפיו - מדוע הוא קבר את רחל באמצע הדרך בעוד הוא עצמו מבקש להקבר במערת המכפלה.

הרחבה: הרי יעקב יכל היה לקחת את רחל לחביון ולקבר אותה במערת המכפלה, וגם לא היה דבר שימנע ממנו את זה. יעקב לא טרח אפילו לקבור אותה בבית לחם, שהיתה קרובה אלפים אמה.

לכן הסביר ליוסף שהוא עשה זאת פי ה' צוה אותו כן, ויש לך סבה, שפשיחבר בית המקדש ובני ישראל יצאו לגלות, הם יעברו בדרך ליד קבר רחל ויתפללו על קברה, ובזכות זאת רחל אמנו תבכה ותבקש עליהם רחמים, והקב"ה משיבה שיחזירו לארץ ישראל ויבנה את בית המקדש.

יעקב אבינו מברך את אפרים ומנשה

לפני מותו רצה יעקב אבינו לברך את אפרים ומנשה, אך נסתלקה ממנו רוח הקדש.

מדוע נסתלקה מיעקב רוח הקדש?

יעקב ראה שידיבעם ואחאב הרשעים עתידים לצאת מאפרים, והוא ובניו הרשעים יצאו ממנשה. לכן שאל יעקב את יוסף "מי אלה?" כלומר, מהיכן הם, שהם לא ראויים לברכה?

יוסף השיב ליעקב "בני הם", הם בני שגולדו לי במצרים אחרי שהתחתנת פדת וכדיו, בחפה וקדושיו. כהקחה לדבריו הראה יוסף ליעקב את שטר הארסין ואת שטר הקתבה שלו. גם לאחר שהראה יוסף לאביו את ההוכחות על כשותם של בניו, לא ברך אותם יעקב, ויוסף הבין שיעקב אינו מברך לא בגלל חשש על פשותם, אלא בגלל שנסתלקה ממנו רוח הקדש.

כשראה יוסף כה השתטח על הקרקע, ובקש רחמים מה' שיתשוב לשרות רוח הקדש על יעקב כדי שיברך את בניו. ואכן, חזרה ליעקב רוח הקדש, והוא אמר ליוסף "קחם נא אלי ואברכם".

עיני יעקב נחלשו מרב הזקנה, והוא לא היה יכל לראות היטב את בני יוסף. וכדי שהברכה תשפע על אדם, על המברך להביט במתברך, ומפיון שיעקב לא היה יכל לראות היטב, הוא שם את ידיו עליהם, וחקם ונשקם.

הרחבה: בפסיקתא רבתי (פ"א) כתוב שיעקב חקם ונשקם כדי שתחזר אליו רוח הקדש מתוך השמחה ששחמ עמהם, מפני שאין השכינה שורה אלא מתוך שמחה.

יעקב אמר ליוסף בהתרגשות: לא האמנתי שאשוב לראותך עוד, והנה הקב"ה זכה אותי לראות אותך וגם את ילדיך. לאחר מכן הוציא יוסף את בניו מבין ברכי של יעקב כדי לסדר אותם לפניו, והשתחוה לפני אביו בדרך כבוד.

וכך סדר יוסף את בניו: את אפרים הצעיר שם בצד ימין (של יוסף) - מול ידו השמאלית של יעקב; ואת מנשה, הבכור, שם בצד שמאל (של יוסף) - מול ידו הימנית של יעקב.

אבל יעקב "שפל את ידיו", כלומר הוא הרים את יד ימינו, ובמקום להניח אותה על מנשה הבכור (שהיה כנגדה) - הושיט אותה באלקסון והניח אותה על ראש אפרים הצעיר, ואת יד שמאלו הושיט באלקסון לצד השני והניח אותה על ראש מנשה. ובצורה כזאת ברך יעקב את אפרים ומנשה: "ויברך את יוסף".

הרחבה: יעקב "שפל" את ידיו בכונה, מתוך חכמה, הוא ידע שמנשה הבכור, והוא עשה זאת מפני סבה מסוימת שנסביר בהמשך ("שפל" מלשון שכל - חכמה).

"את יוסף"? הרי הוא בא לברך את בניו? אלא מסביר הרשב"ם שברכת הבנים היא ברכה לאב, והאור החיים כתב על פי המדרש (רבה לט, יא) שיעקב מסר ליוסף את מפתח הברכות שהיה מסור לו מיצחק שקבלו מאברהם.

"ויאמרה האלקים אשר התהלכו אבתי לפניו אברהם ויצחק" - יעקב הזכיר את אבותיו, אברהם ויצחק, שעבדו את ה', כדי לעורר את רחמיו של ה', בזכות האבות (לכן גם אנו מזכירים אותם בתפלת העמידה). "האלקים הרעה אתי מעודי עד היום הזה" - אתה הוא ה' ששומר עלי כמו רועה ששומר על כבשיו, מאז שגולדתי עד היום הזה.

"המלאך הגאל אתי מכל רע" - יהי רצון מלפניך אני מבקש מה' שהמלאך (מיקאל), שהיה מציל אותי מצרותי, "יברך את הנערים", מנשה ואפרים, "ויקרא בהם שמי ושם אבתי" - שהם יהיו צדיקים, וכלם יגידו שהם בני אברהם, יצחק ויעקב. "ויזגו לרב בקרב הארץ" - כמו דגים שמתרבים ואין עין הרע שולטת בהם, כך יתרבו מנשה ואפרים בארץ, ולא תשלט בהם עין רעה.

יוסף רצה שאביו הניח את יד ימינו על ראש אפרים, שהוא הקטן, והדבר לא מצא חן בעיניו. לכן הוא הרים ביזו את ידו הימנית של יעקב כדי להניחה על ראש מנשה, ואמר ליעקב "לא כן אבי, כי זה (מנשה) הבכור שים ימיניך על ראשו".

- אבל יעקב סרב וענה ליוסף "ידעתי בני ידעתי, גם הוא (מנשה יתברך ה') היה לעם, וגם הוא יגדל, ואולם אחיו הקטן (אפרים) יגדל (בחיבתו יותר) ממנו, וזרעו יהיה מלא"

המשיח, מפני שהוא אחד מהדברים שנתפסו מעיני הבריות. לכן גלה להם יעקב רק שמלחמת גוג ומגוג עתידה להיות לפני שיבוא המשיח, ואף בשר להם שהמשיח יבנה את בית המקדש והוא לא יחרב יותר לעולם.

אחר כך התפלל יעקב ובקש מה' שיסיים עמו בברכות שיברך את בניו, ושישמע את קולם בכל זמן שיפנו אליו בתפלה. נענה הקדוש ברוך הוא לתפלתו של יעקב, ושרתה על יעקב שכניה, והוא ברך כל שבט ושבט לפי הראוי לו, אחר כך דבר יעקב עם כל אחד מבניו בנפרד.

יעקב התחיל לומר להם דברים אחדים. לחלק מן השבטים אמר יעקב דברי תוכחה, ולבסוף הוא ברך את כלם יחד, כפי שגראה בהמשך.

התוכחה לראובן:

"ראובן בכרי אתה, כחי וראשית אוני, יתר שאת ויתר עז. פחז כמים אל תותה, כי עליית משכבי אביה, אז חללת יצועי עלה".

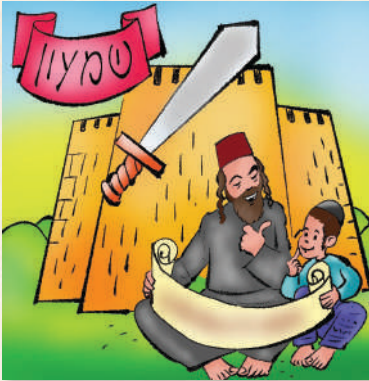
על מה הוכיח יעקב את ראובן בפסוק זה?

יעקב הוכיח את ראובן על כך שלמרות שהוא הבכור שלו, והיה ראוי לו לקבל את שלושת המתנות: בכורה, קנהה (יתר שאת) ומלכות (יתר עז), הוא הפסיד את כל זה בגלל שבבלב את יצועי אביו, הבכורה עברה ליוסף, הפנהה ללוי והמלכות ליהודה.

ומה גרם לראובן להפסיד את כל אלו? "פחז כמים" - החפזון (המהירות) שלו להראות את פעסו, כמו מים הממהרים במרוצתם, בעת שבבלב יצועי אביו. ולכן הפסיד שלו יהיה: "אל תותר" - לא יהיו לו יתרונות אלו (בכורה, קנהה ומלכות) שהיו מגיעים לו.

הרחבה: לאחר פטירת רחל אמנו העביר יעקב את מנתו לאהל בלהה. ראובן שקנא לכבודה של אמו לקח את מנת יעקב מאהל בלהה והעבירה לאהל לאה אמו.

התוכחה לשמעון ולוי:

"שמעון ולוי אחים, כלי חמס מכרתיהם".

לשמעון ולוי אמר יעקב: שניכם הייתם תמיד בעצה אחת, גם במעשה הריגת אנשי שקם וגם במכירת יוסף. דעו לכם, שהאמנות הזו של רציחה, חמס (גזל) הוא בידכם, פי החרב היא אמנותו של עשו הרשע, שברכו יצחק: "ועל חרבה תחיה", ואתם חמסתם את אמנותו.

"בסדם אל תבא נפשי, בקהלם אל תחד כבדי, כי באפם הרגו איש, וברצנם עקרו שור".

מה בקש יעקב בפסוק זה?

יעקב בקש ששמו לא יזכר במעשה זמרי (בסדם) - שהתאספו במעשה של זמרי) שהיה משבט שמעון, ובמעשה קרח (בקהלם) - שהתקהלו עם קרח

הגויים" - כל העולם ישמע עליו ועל זרעו. מסביר רש"י שמתרעו של מנשה יצא בעתיד גדעון, שהקב"ה עשה נס על ידו כשהושיע את עם ישראל והוא נצח את מדון ועמלק שהיו רבים כחול אשר על שפת הים. ומרעו של אפרים יצא בעתיד יהושע, שינחיל את ארץ ישראל וילמד תורה לישראל.

הרחבה: כאשר נלחם יהושע מול חמשת המלכים שצרו על הגבעונים (שהשלימו עם עם ישראל), עשה ה' נס ליהושע (כפי המספר בספר יהושע), והשמש והירח הפסיקו מתנועתם למשך עשרים וארבע שעות כדי לאפשר לבני ישראל להמשיך במלחמתם. וחז"ל מבארים שאז התקנס מה שאמר יעקב ליוסף על אפרים: "זרעו יהיה מלא הגויים" - ששמעו של יהושע הגיע לכל העולם בעקבות נס זה.

יעקב הוסיף לברך את מנשה ואפרים ואמר ליוסף "ברך בני ישראל" - כל מי שיבוא לברך את בניו, יברך אותם קרי: "ישמך א-להים באפרים וכמנשה". יעקב הקדים בברכותיו את אפרים לפני מנשה.

הרחבה: ברך רמז יעקב ליוסף שגם בעתיד אפרים יהיה קודם למנשה, בדגלים דגל מנשה אפרים קודם למנשה, ובחגגת הנשיאים, נשיא שבט אפרים יקריב את קרבנו לפני נשיא שבט מנשה.

יעקב נותן ליוסף את שקם

יעקב אמר ליוסף שלאחר מותו השכינה תמשיך לשרות עליהם, והם יזכו לצאת ממצרים וה' ישיב אותם אל ארץ ישראל.

יוסף קבל על עצמו להתאמץ לקבר את יעקב, ובתמורה נתן לו יעקב במתנה נחלה נוספת - את העיר שקם, בנוסף לנחלה שהוא יקבל כמו שאר האחים, ואמר לו ששם הוא יוסף יקבר.

כיצד העיר שקם היתה שייכת ליעקב?

כשהגיע יעקב לארץ כנען התישב סמוך לעיר שקם, לאחר זמן קצר ארע מעשה שקם ודינה, שבעקבותיו הרגו שמעון ולוי את אנשי שקם, ויעקב עזב את האזור והלך לחברון אל יצחק. המדרש מספר (לקוט שמעוני רמז קלה) שלאחר שבע שנים חזרו יעקב ובניו להתישב בשכם, והתפנסו כל מלכי האמורי למלחמה עם יעקב ובניו. המדרש מתאר מלחמה עצומה שנערכה במישך חמש ימים, ואף יעקב חגר כלי מלחמתו ונלחם במלכי האמורי עד שנצחם.

הרחבה: בסוף ספר יהושע מספר שבני ישראל העלו את עצמות יוסף ממצרים וקברו אותו בחלקת השדה שיעקב קנה בשכם.

פרק מט

יעקב מברך את בניו לפני מותו

יעקב חש שימיו ספורים. הוא קרא לבניו ואמר להם "האספו ואניידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים". פגנתו של יעקב אבינו היתה גלות לבניו את זמן קץ הגלות, מתי תהיה הגאולה ויבוא משיח צדקנו. אף קשרצה לדבר הסתלקה ממנו השכינה, כדי שעם ישראל לא ידעו את הקץ ויצפו לגאולה בכל דור ובכל עת.

הגמרא (פסחים נו) מספרת שכשראה יעקב שהסתלקה ממנו השכינה, הוא נבהל וחשש שמא יש פסול באחד מולדיו. אמרו לו בניו "שמע ישראל הפנה יעקב אבינו שנקרא 'ישראל' ה' אלקינו ה' אחד", כמו שבלבך ה' הוא אחד כך גם בלבנו. מיד אמר יעקב "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד".

ה' לא רצה שיעקב יגלה את זמן ביאת

"לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו, עד כי יבא שילה ולו יקחה עמים".

בזכות כל הדברים הללו ברח יעקב את יהודה שגם לאחר שתפסק הפולחן, היא לא תסור ממנו לשבט אחר ויקומו משבט יהודה נשיאים ופוסקי הלכות, עד שיבוא המשיח שיהיה משבט יהודה, וכל העמים יתאספו להמליך עליהם את מלך המשיח.

"אסרי לגפו עירה ולשרקה בני אתנו, כבס בניו לבשו ובדם ענבים סותה". יעקב המשיך וברך את יהודה שארצו תהיה מלאה בבין כה עצום ומשפחה, כמו מעין מים. הענבים יהיו מרבים כל כך עד שתמור אחד צעיר יוכל להעמיס עליו רק אשכול יחיד של ענבים, ותמור גדול יוכל להעמיס עליו רק זמורה אחת (ענף גפן ארוך).

השפע יהיה כל כך עצום, עד שהם יוכלו לכבס את בגדיהם בבין במקום במים.

"חכלילי עינים מינו, ולבן שנים מחלב".

עיני שבט יהודה יהיו אדמות מרב שתית היין, וארצם תהיה משפעת במרעה טוב לעדרי הצאן, וכך יהיה להם רבוי חלב עד ששניהם תהינה לבנות מרב החלב שהם ישתו.

הברכה לזבולון:

"זבולן לחוף ימים ישכן והוא לחוף אגית, וירכתו על צידו".

יעקב ברח את זבולון שישכן על חוף הים ויעסק במסחר ויתעשר, וכך יוכל לפרנס את יששכר אחיו שעוסק בתורה. קצה גבולו של זבולון יהיה עד צידון, ששם יש מקום סחורה גדול.

הברכה ליששכר:

"יששכר חמור גרם, רבץ בין המשפתיים".

יעקב ברח את יששכר בהרבה כח לסבל את על התורה, כמו חמור שעצמותיו חזקות ויש לו כח להרים משאות כבדים.

יעקב המשיך את יששכר לחמור שהולך ביום ובלילה עם משאות כבדים, ואינו נכנס לנוח בעיה אלא עוצר למנוחה באמצע הדרך. כך שבט יששכר ילכו במקום לקום בשביל ללמד תורה ביום ובלילה, ולא ישובו לביתם בשביל לנוח, אלא ינוחו במקומם וימשיכו בלמוד התורה.

"וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה, ויט שכמו לסבל ויהי למס עבד".

שמח על משה) שהיה משבט לוי ואכן תפלתו התקבלה, וכשהתורה מספרת על מעשים אלו, שמו של יעקב לא נזכר. במעשה זמרי נאמר: "זמרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעוני" ולא נאמר 'בן יעקב', ובמעשה קרח נאמר: "קרח בן יצהר בן קהת בן לוי" ולא נאמר 'בן יעקב'.

יעקב המשיך ואמר להם שבכעסם הם הרגו "איש" - הרגו את אנשי שכם כאיש אחד, ורצו לעקר (הרסו) "שור" - את יוסף שנמשל לשור.

"ארו אפם כי עז, ועברתם כי קשתה, אחלקם ביעקב ואפיצים בישראל".

יעקב קלל את מדת כעסם החזקה של שמעון ולוי (ולא את שמעון ולוי עצמם חילקה), אם שניהם יהיו יחד אין אמה יכולה לעמוד בפניהם, ולכן קבע ששני שבטים אלו יהיו מפרזים בכל שבטי ישראל; בני שבט שמעון יהיו מלמדי תינוקות שמוסתובבים בין כל שבטי ישראל ללמד תורה, ובני שבט לוי, שלא היתה להם נחלה קבועה, יסתובבו בין השדות כדי לקחת מהם תרומות ומעשרות.

הברכה ליהודה:

"יהודה אתה יודוך אחיה ידך בערף איביה, ושתחו לך בני אביר".

כשהיהודים שמעו את התוכחות שהוכיח אביו את אחיו הגדולים הוא נסוג לאחור. יעקב קרא לו אליו ואמר לו שבנגוד לאחיו, הוא הודה בחטאו במעשה תמור, ועל כן יודו לו אחיו ויקבלו את מלכותו.

יעקב הוסיף ליהודה ברכה שאוביו יברחו מפניו, ושאחיו יקבלו עליהם את מלכותו.

"גור אריה יהודה, מטריך בני עליה, כרע רבץ כאריה וכלביא מי יקימו".

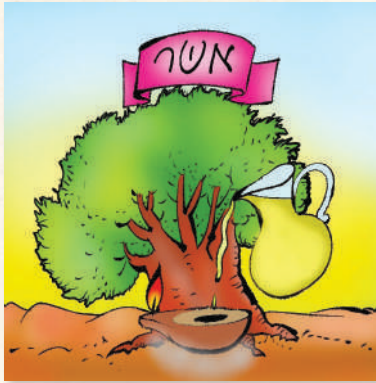
יעקב מכנה את יהודה 'גור אריה' ורומז לדוד המלך, שהיה מוצעו של יהודה, שקשהמלך בזמן שאול הוא היה כמו גור של אריות, אף אחר כך, לאחר מות שאול, דוד נהיה כאריה - שמלך על כל ישראל.

ומה הסבה שיהודה זכה לכהן?

כי "מטריך בני עליה" - אני חשדתי אותך בטרף טרף יוסף, ונדקא אתה הוא שהתנגדת להריגתו והצעת למכרו.

יעקב מנבא על יהודה: "כרע", בזמנו של דוד המלך - "כאריה" שפאשר הוא עומד על המשמה הוא כרע על ברקיו ואינו רובץ, כך דוד היה מוכן לזנק להלחם באויביו ישראל. ומאחר יותר, בזמנו של שלמה המלך, שבט יהודה "רובץ" - הוא ירבץ כמו אריה ולביאה, שאף אחד לא יעז להלחם אתו. "וכלביא מי יקימו" - מי יעז להלחם בו ולהקימו.

הברכה לאשר:

"מאשר שמנה לחמו, והוא יתן מעדני מלך".

במה התברכה נחלתו של אשר?

יעקב ברח את אשר שנחלתו תהיה משבחת, והיו לו עצי זית רבים שיזציאו שמן לרב כמו מעין, ובשמן הזה ישתמשו גם בבית המקדש.

יעקב הוסיף וברך אותו שבנחלתו תצמוח תבואה משבחת ושמנה, שתמכר בכל ארץ ישראל, והוא ישלח מפרותיה לפני מלכים להיות להם למעדן.

הברכה לנפתלי:

"נפתלי אילה שלחה, הנתן אמרי שפר".

יעקב ברח את בני נפתלי שהיו גבורים וידעו לרוץ מהר כאילה, וכך הם יהיו אלה שיפיצו שמועות לכל ישראל. יעקב הוסיף וברכם שיזכו לבשר רק "אמרי שפר" - בשורות טובות.

יעקב ברח גם את ארץ נפתלי, 'בקעת גנוסר' (אזור טבריה והפגרת), שתהיה מהירה להבשיל את פרותיה כמו אילה שרצה מהר. וכך כלם יקנו אצל בני נפתלי את הפרות הראשונים, ונפתלי יהיה "הנתן אמרי שפר" - שכלם יברכו וישבחו את ה' על פרותיו.

הרחבה: במילים "הנתן אמרי שפר" התנבא יעקב גם על נצחון ישראל במלחמה עם סיסרא, מלחמה שבה אסף בן אבינעם משבט נפתלי את העם למלחמה, כפי שצוה דבורה. הם הלכו בנוריות באותו יום כי דבורה צוה אותו שלא יתחממו, ויהי סיוע בידם לנצח ולהרג את סיסרא בו ביום. בזכות אותו נצחון אברה דבורה שירה, ובה שבחה את שבט נפתלי "הנתן אמרי שפר" - על הנוריות שלהם למלחמה.

הברכה ליוסף:

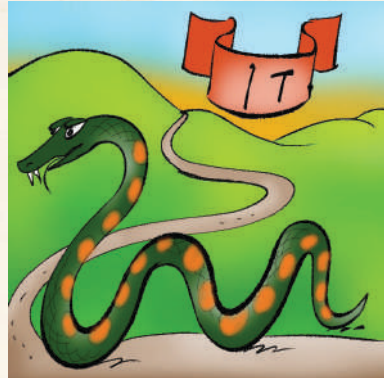
"בן פרת יוסף בן פרת עלי עין, בנות צעדה עלי שור".

כשיעקב ברח את יוסף, הוא לא פתח בשמו 'יוסף', כמו בכל השבטים שפתח את ברכתם בשמו, מפני שיוסף היה מלך, ואין זה נאה לקרא בשמו. לכן התחיל יעקב בכינוי המיוחד "בן פרת יוסף" - יוסף הוא בעל חן, "בן פרת עלי עין" - בן שמקריין חן על כל מי שרואה אותו. ודרשו חכמינו, שיוסף היה יפה תאר כל כך, עד שבנות מצרים היו עולות על החומות כדי לראות את יפיו של יוסף.

יעקב ברח את יוסף שיפירה וירבה וימצא חן בעיני כל רואיו, ושלח תשלט בו ובזרעו עין הרע.

הרחבה: באור נוסף מביא רש"י בשם המדרש: בשעה שבא עשו לקראת יעקב, השתחוו האמהות וילדיה לפני עשו, וכל האמהות קדמו ללכת לפניו. ורק אצל רחל כתוב "ואחר נגש יוסף ורחל וישתחוו", קדם יוסף ואחר כך רחל, מפני שאמר יוסף "דשע זה עינו רעה, שמו יתן עינו באמרי", ולכן יצא לפניו וקרא קומתו לכסותה, וכל עין ברכו אביו "בן פרת יוסף", כלומר הגדלת עצמה יוסף. "עלי עין" של עשו, לפיכך זכית לגדלה.

יששכר אמנם יקבל את נחלתו הטובה בארץ ישראל, שאפשר לשבת בה בלי יגיעה, והיא משפעת בפרות טובים - אבל למרות זאת הוא יכופף את שכם ויקדיש את זמנו לעל התורה, וממנו יצאו פוסקי הלכות שילמדו את כל ישראל תורה.

הברכה לידן:

"ידן ידן עמו כאחד שבטי ישראל".

יעקב נבא שמשבט ידן יקום מנהיג מיוחד לעם ישראל, שיגאל את עם ישראל וינקם את נקמת עמו מהפלשתים אחרי שנים רבות שבהן הם הצרו לעם ישראל.

ומיהו אותו מנהיג?

אותו מנהיג היה שמשון הגבור שהיה יוצא למלחמות לבדו ללא צבא והיה מכה בפלשתים מכה רבה, וגם במותו הרג רבים מהם.

"יהי דן נחש עלי דרה, שפיען עלי ארח, הנשף עקבי סוס ויפל רכבו אחור". יעקב דמה את דן לנחש הזוחל על הדרך ונושף את עקבי הסוס, וכך רוכבו נופל לאחור ומת, וכך הנחש הורג אותו בלי לגעת בו; כך עשה שמשון הפיל את שני העמודים שהחזיקו את הבנין ואלפי פלשתים נפלו ומתו.

"לישועתך קויתי ה'".

יעקב התנבא ואמר שכאשר ינקרו הפלשתים את עיני שמשון, הוא יתפלל ויבקש את עזרת ה' ואמר: "זכרני נא וחזקני נא אף הפעם הזה", וה' יענה לתפלתו ויתן לו כח לנקם בפלשתים, והוא יפיל עליהם את הבית, כפי שהזכרנו קדם.

הברכה לגד:

"גד גדוד יגודנו, והוא יגד עקב".

יעקב ברח את גד שיצאו ממנו גדודים רבים שהיו חלוצים בכבוש הארץ, וכלם יחזרו בשלום על עקבותיהם לנחלתם בעבר הירדן המזרחי, ולא יפל מהם איש.

הרחבה: שבט גד היה גדול מאד, וגם היה להם הרבה צאן, לכן הם בקשו ממושה לקבל נחלה בעבר הירדן המזרחי ששם היה מרעה רב טוב. משה הסכים להם בתנאי שיצאו חלוצים למלחמה בכבוש הארץ ורק אחר כך יחזרו לבתיהם שבעבר הירדן. (בעבר הירדן ישבו גם בני ראובן וחצי משבט מנשה).

"בבקר" - בזריחת מלכות ישראל, ימלך שאול שהיה משבט בנימין, ויחם באויבי ישראל ויבזז אותם. "ולערב יחלק שלל" - כשתשקע שמשם של ישראל, ויבוכדנצר יקח אותם לגלות בבל, יקומו משבט בנימין מרדכי ואסתר ויחלקו את שלל של המון האגגי.

ברכה כללית

כשסיים יעקב את הברכות לשבטים ברך כל אחד ואחד, איש כפי הברכה המגיעה לו, ואף מי מבניו שהוכיחו, ברך אותו לבסוף וכלל אותו בברכות אחריו, שנאמר: "ויברך אותם, איש אשר כברכתו ברך אתם".

מפני שיעקב המשיל את יהודה לאריה, את בנימין לזאב, את נפתלי לאיילה ואת דן לנחש, חזר לבסוף וכלל את כלם יחד, כדי שלכל אחד יהיה חלק גם בברכות של שאר אחיו.

פטירת יעקב

סמוך לפטירתו צוה יעקב את בניו שיקברו אותו במערת המכפלה, שאותה קנה אברהם "מאת עפרן החתי לאחוזת קבר", ובה קבורים אבותיו - אברהם ושרה, יצחק ורבקה, ולאה אשתו.

מדוע הזכיר יעקב את קניית מערת המכפלה על ידי אברהם אבינו?

ה'דעת זקנים' מסביר שיעקב רצה שאף אחד לא יערער על כך שהמקום שיהיה לו, וכן כדי שבניו ישמעאל או עשו אחיו לא יערערו על זכותו להקבר במערת המכפלה (כפי שנראה בהמשך שאכן כך קרה).

כשסיים יעקב לצוות את בניו, העלה את רגליו על המטה ושכב עליה כאדם ההולך לישון, "ויגוע, ויאסף אל עמיו" - ונשמתו עלתה לגן עדן.

הרחבה: במעם לועזי מביא בשם 'לקוט ראובני' שיעקב אבינו נקבר ב-ט"ו לחדש תשרי, שהוא יום ראשון של סכות.

האבל על יעקב

לאחר שיעקב נפטר, נפל יוסף על פני אביו, בכה ונשק אותו ושיקה של פרדה, ואחריו עשו כף שאר האחים. אחר כך צוה יוסף את עבדיו הרופאים "להנט את אביו, ויחנטו הרפאים את ישראל".

הרחבה: בזמן שהוא נהגו לעשות לאנשים מקבדים שמותו 'חניטה', במשך ארבעים יום היו מושחים את הגוף במרקחת של בשמים, וכך היתה גופת המת נשמרת זמן רב.

המצרים כל כך העריכו את יעקב, שבמשך שבעים יום הם התאבלו ובכו על פטירתו. כיון שבזכותו של יעקב באה הברכה למצרים, שפסק הרעב לאחר שנתיים ונתברכו מי הנילוס (כפי שלמדנו בפרשה הקודמת).

"וימרהו ורבו, וישטמהו בעלי חיים".

למי הפונה ב'וימרהו'?

האחים שלו ואשת פוטיפר מררו את חייו, ורבו" - האחים שלו נעשו לו אנשי ריב ובעלי מחלוקת, וישטמהו בעלי חיים" - שנאו אותו ודברו עליו לשון הרע.

מי אלו "בעלי חיים"?

אלו מדברי לשון הרע. כי לשון הרע משלה לחץ שפוגע באדם אפלו מרחוק.

"ותשב באיתן קשתו, ויפזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב, משם רעה אבן ישראל".

בסופו של דבר חזקו (קשתו) של יוסף נצחה

את האחים ואת אשת פוטיפר, והוא נהנה למושל מצרים. ולא רק שהוא נצל מאשת פוטיפר - מהחץ שלה, אלא הוא עלה לגדלה; "ויפזו זרעי ידיו" - פרעה נתן לו טבעת על ידו ורביד זהב על צווארו.

כל זה נתן לו מאת ה' שהוא "אביר יעקב" - החזק של יעקב. ועוד עלה לגדולה להיות אבן היסוד של כלל ישראל.

"מא-ל אביר ויעזרה, ואת ש-די ויברקה, ברכת שמים מעל, ברכת תהום רבצת תחת, ברכת שדים ורחם".

יעקב המשיך וברך את יוסף שפמנו שקבל את כל הגדלה הזאת מאלקי אביו יעקב, כך ה' יעזרו לו גם הלאה, ובגלל שיוסף עמד בהצלחה בנסיונות קשים מאוד והמשיך לדבוק בה', ה' יברכהו בשלוש ברכות.

מהו אותו ברכות?

א. "ברכת שמים" - טל ומטרה. ב. "ברכת תהום" - מי תהום, בארות ומעינות. ג. "ברכת שדים ורחם" - שיהיה מברך בילדים רבים.

"ברכת אביר גברו על ברכת הורי, עד תאות גבעת עולם, תהיין לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו".

יעקב המשיך ואמר: הברכה שה' ברח אותי גדולה יותר מהברכות שה' ברח את אברהם ויצחק. לאברהם ה' אמר: "אל הארץ אשר אראך" והראה לו את ארץ ישראל. ליצחק ה' אמר: "את כל הארצות האלה" - הוסיף לו גם את ארץ פלשתים.

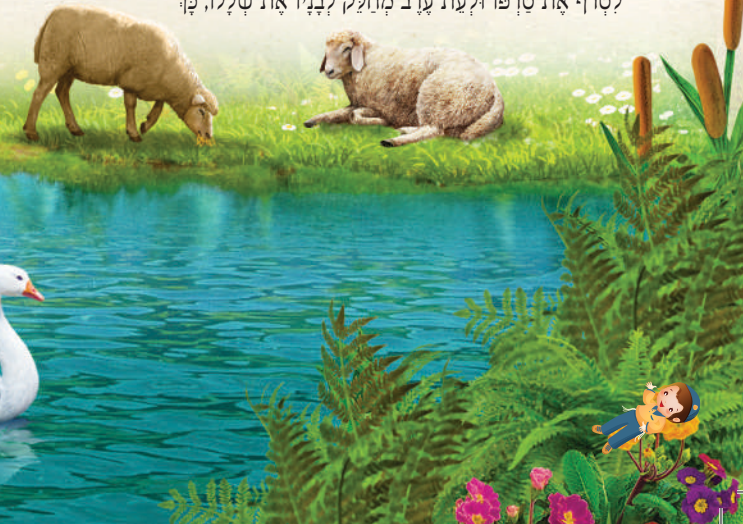
אבל ליעקב אמר ה' במראה הסלם: "ויפצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה", וברכה זו כלול כל העולם, ויעקב המשיך ומסר ברכה זו ליוסף, וזהו שנאמר "עד תאות גבעת עולם", כלומר עד קצה המקומות הגבוהים בעולם. הברכות הללו יחולו פלו על ראשו ועל קדקודו של יוסף שהיה נבדל מאחיו.

הברכה לבנימין:

"בנימין זאב יטרף, בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלל".

יעקב ברח את שבט בנימין שיהיה חזק ותקיף, כמו זאב שדרכו לטרף ולחטף משל אחרים. כמו שהזאב אמיץ במיוחד, ואינו חושש אפלו לבוא למקומות ישוב ולטרף טרף, כך יהיו בני בנימין גבורים ואמיצי לב במלחמה ולא ייראו מפני איש.

ועוד הוסיף יעקב וברך את בנימין, שכמו הזאב שקם בבקר לטרף את טרפו ולעת ערב מחלק לבניו את שללו, כך

מיד אחרי שנגמרו ימי הבכי על יעקב, אמר יוסף לאנשי בית פרעה שיבקשו בעבורו רשות מפרעה לצאת לקבר את אביו בארץ כנען. יוסף אמר להם לומר לפרעה "אבי השביעני לאמור: הנה אנכי מת בקברי אשר פיתתי לי בארץ כנען, שמה תקברני! ועתה אעלה נא ואקברה את אבי ואשובה".

פרעה ענה ליוסף "עלה (לארץ כנען), וקבר את אביך כאשר השביעך".

הרחבה: פרעה רמז ליוסף שהוא מאשר לו לצאת ממצרים רק בגלל שאביו השביע אותו, ואולי היה משיבע אותו - לא היה מאשר זאת, כדי שלא תפסק הברכה ממצרים.

ומדוע חשש פרעה מהשביעה? פרעה פחד שאם הוא יאמר ליוסף להפך את השביעה שנשבע ליעקב אביו, גם אז יוסף יפר את השביעה שנשבע לפרעה שלא לגלות לבלם שפרעה יודע שבועים שפחות ואלו הוא, יוסף, יודע שבועים ואחת שפחות (כולל לשון הקודש), כפי שלמדנו בפרשת מקץ, וכך הוא ימלך תחתיו. לכן נאלץ פרעה להרשות ליוסף לצאת ממצרים כדי לקבר את יעקב אביו.

יוסף עלה לקבר את אביו, וביחד אתו באו כל עבדי פרעה, זקני ביתו וזקני מצרים החשובים, אנשי המלחמה של מצרים, פרשים ומרכבות לרב. כלם כבדו מאוד את יעקב שבזכותו פסקו שנות הרעב, והברכה שרתה בארצם.

יוסף לקח אתו מרכבות ופרשים שילוו אותם בדרך כבוד, וגם משום שחשש שמא יבוא עשו להלחם אתם ולא ירשה להם לקבר את אביהם. כמובן שגם אחי יוסף ומשפחותיהם באו, ורק הילדים הקטנים, הצאן והבקר נשארו במצרים - בארץ גשן.

השירה העצומה הגיעה עד למקום שנקרא גרון האטד, ושם עשו ליעקב מספד גדול וכבדו מאוד והתאבלו עליו שם עוד שבועה ימים.

למה נקרא המקום גרון האטד?

בגמרא (סוטה ג.) מסופר שיצאו כל מלכי עשו וישמעאל ובני קטורה להלחם עם בני יעקב, אך כשראו המלכים את כתריו של יוסף מנח על ארון הקבורה של יעקב, חזרו בהם מפונתם להלחם והחליטו גם הם לכבד את יעקב.

הורידו כלם את כתריהם מראשיהם והניחו אותם על הארון, שלושים וששה כתרים היו על ארונו של יעקב! וכך היה ארונו של יעקב מקף כתרם כמו גרון המקף בגדר של קוצים ("אטד").

הרחבה: רבותינו דרשו את השם "גרון האטד" על שם המארע הזה, שהפתרים הקיפו את פתו של יוסף שהיה מנח באמצע ארונו של יעקב, והיה הארון עם הכתרים כגרון המקף קוצים.

עשו מונע את קבורת יעקב

מי נסה למנע את קבורתו של יעקב?

הגמרא (סוטה ג.) מספרת שכאשר שמע עשו הרשע על פטירתו של אחיו התאום יעקב, הוא לא הסכים בשום אופן שייעקב יקבר במערת המכפלה. עשו אמר: לאחר קבורת הורי נשארו במערת המכפלה שני מקומות - אחד עבורי ואחד עבור אחי יעקב. יעקב נתן את המקום שלו ללאה אשתו, ואם כן המקום שנשאר שיהי לי!

אך היה זה שקר, באמת יעקב קנה מעשו בכסף מלא את חלקו במערת המכפלה, ונתן לו עבור זה את כל הכסף שהרויח בבית לבן, ואף עשו על כך שטר מכירה חתום כדיון. עשו בא להלוייתו של יעקב אחיו, אך לא כדי לחלק לו כבוד, אלא כדי למנע את קבורתו במערת המכפלה.

למרות הכבוד הרב שעשו ליעקב, הצליח עשו לעכב את קבורתו של יעקב במערת המכפלה, וטען שהחלק במערה שיהי לו.

ענו לו בני יעקב: הרי מכרת את חלקך ליעקב! הכחיש זאת עשו ודרש שיארו לו את שטר המכירה. נסו להסביר לו ששטר המכירה נשאר במצרים, אך עשו התעקש שיביאו את השטר. בלית ברירה החליטו בני יעקב לשלח את נפתלי, שהיה קל רגלים, לרוץ למצרים ולהביא את השטר.

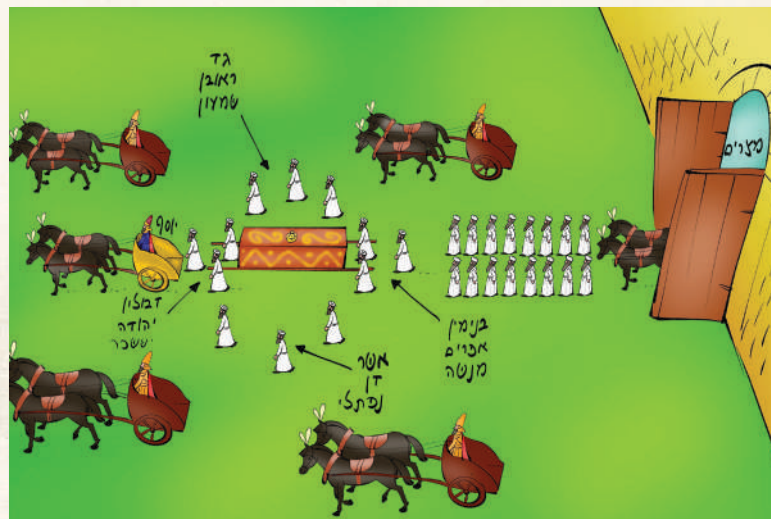
כיצד נקראה הלוייתו של יעקב בפי הפנענים וישיבי הארץ?
הפנענים שיבשו בארץ ראו את ההספדים בגרון האטד, התפעלו מאוד מההלוייה הגדולה וקראו לה "אבל מצרים". לאחר מכן המשיך מסע ההלוייה אל חברון, ושם עשו את כל סדר הקבורה, כפי שצונו יעקב.

התורה מעידה: "ויעשו בניו לו כן, כאשר צונו" - בני יעקב עשו ליעקב בדיוק כפי שהוא צוה אותם לפני מותו, ולא שנו דבר.

ומה יעקב צונו?

יעקב צוה את בניו שרק הם יקחו אותו ולא נכדיו, מלבד מנשה ואפרים שאף שהם נכדיו החשיבים יעקב כבניו, והם כן השתתפו בנשיאתו.

יעקב צוה שבניו יעמדו סביב מטתו כפי הסדר שילכו השבטים במדבר: שלושיה יעמדו במזרח - יהודה, יששכר וזבולון; שלושיה יעמדו בדרום - ראובן, שמעון וגד; שלושיה יעמדו במערב - אפרים, מנשה ובנימין; ושלושה יעמדו בצפון - דן, אשר ונפתלי.

עוד צוה יעקב שלוי לא ישא את הארון, מפני שהוא עתיד לשאת את ארון הקדש - ומי שהוא עתיד לשאת ארונו של חי העולמים לא ישא ארונו של מת. ואף יוסף לא ישא את הארון, מפני שהוא מלך ואין זה מכבוד המלך.

וכך היה לעתיד גם במנין השבטים בחמש במדבר, שמנשה ואפרים נחשבים לשני שבטים, ושבת לוי אינו נמנה יחד עם כל ישראל אלא בנפרד.

מה קרה בינתיים?

כל אותו הזמן נאלצו להמתין מלקבר את יעקב. חשים בן דן שהיה כבד שמיעה, לא הבין כל כך את המתרחש סביבו, ושאל את הסובבים אותו: מדוע לא קוברים את סבא? ספרו לו את כל הספור. אמר חשים: עד שייביא נפתלי את השטר והיה סבא מוטל כך בבזיון? שלף חשים חרב, וחתך את ראשו של עשו.

ראשו של עשו התגלגל לתוך מערת המכפלה, וכך זכה ראשו של עשו להקבר יחד עם האבות הקדושים.

הרחבה: בך התקומה נבואת רבקה. שאמרה "למה אשכל גם שניכם יום אחד", התנבאה ששניהם ימותו ביום אחד. אמנם יעקב נפטר כחודשים לפני כן, ואם בן דן לא "ביום אחד"? אך מפיון שאמרו חז"ל (תענית ה'): 'יעקב אבינו לא מת' - לא נקראת מיתה אצלו אלא יום קבורתו. שאז נגזר מן העולם.

במעם לעזי מביא שלאחר שחשים הרג את עשו נערך קרב גדול בין בני עשו לבני יעקב, ובחסד ה' נצחו בני יעקב את בני עשו והרגו מהם כשמונים איש, ותפסו את צפו בן אליפז (נכדו של עשו) עם חמשים גבורים שלו, ויוסף לקח אותו למצרים, שם הוא ישב בבית האסורים עד סוף ימי יוסף.

כשראו בני עשו שעשו נהרג וצפו נשבה פחדו מאוד, לקחו את גופו של עשו וברחו לשעיר וקברו אותו שם. אך לאחר שלושה ימים התאחדו כל בני שעיר ובני קדם עם בני עשו, ויצאו בחיל גדול להלחם עם יוסף ואחיו. כשנודע על כך ליוסף ולשבטים, הם יצאו יחד עם גבורי מצרים למלחמה נגד בני שעיר, המלחמה הייתה עצומה ונהרגו בה יותר ממאה אלף איש מבני שעיר, ואליפז ואנשיו נסו על נפשם, אבל יוסף והשבטים רדפו אחריהם והרגו מהם כשלושים איש, אחר כך חזרו יוסף ואנשיו למצרים.

התורה מעידה "וישב יוסף ומצרים, הוא ואחיו וכל העלים אתו לקבר את אבינו". מכל אלה שבאו להלווה לא מת אף אחד, לא בדרך הלווה ולא בדרך חזור, וכלם חזרו בשלום לארץ מצרים.

הרחבה: שימו לב לשוני בפסוק, כשהלכו להלווה כתוב: "ויעל יוסף... ויעלו אתו כל עבדי פרעה" ואחר כך נאמר "וכל בית יוסף ואחיו", ואלו בחזרתם מההלכה נאמר: "הוא ואחיו וכל העלים אתו". בהליכה הזו האחים לאחר עבדי פרעה, ובחזרה הזו האחים לפני עבדי פרעה. מסביר רש"י, בתחלה עלו יוסף ומצרים משום כבודו של יוסף בלבד, ולכן הלכו הם בראש והאחים אחריהם. משראו יוסף ומצרים את הכבוד שעשו מלכי כנען, ששמו את כתייהם על ארונו של יעקב, ראו את כבודם של ישראל ונהגו בהם כבוד, ולכן נהיגו אותם לפניהם.

אחי יוסף מבקשים את סליחתו

קעת שנפטר יעקב, פחדו השבטים שיוסף שומר להם טינה על כך שהשליכו אותו לבור, ועקשו שמת אביהם הוא ינקם בהם.

מדוע חששו האחים?

החזקוני כותב שבדרך חזרה למצרים הלך יוסף דרך שכם, וכשהגיע אל הבור שאלו השלך בידי אחיו, נעמד וברך "ברוך שעשה לי נס במקום הזה", ומשם המשיכו כלם למצרים.

האחים גם הרגישו משהו מוזר בהתנהגותו של יוסף, שעד פטירתו של יעקב היה מזמין אותם לסעד אצלו והיה מקרב אותם, ומאז פטירת אביהם, הפסיק יוסף להזמין אותם ולקרובם.

הרחבה: בדרך רבה (ח. מובא שיוסף עשה זאת לשם שמים. מיצד? בזמן שיעקב היה בחיים הוא היה מושיב את יוסף למעלה מזהבדה שהוא מלך ולמעלה מראובן שהוא הבכור, ויוסף הסכים לך בגלל כבוד אביו. אבל קעת שאביו נפטה אמר יוסף: אינו בדין שאשב למעלה מהם, ולכן לא הזמין אותם עוד.

מה עשו האחים?

הם שלחו את בלהה ובניה - דן ונפתלי שיזבירו על לבו, פיון שהיו קרובים אליו, כפי שלמדנו בתחלת פרשת וישב. הם באו לפני יוסף והשתחוו לו, ואמרו לו שיעקב צוה לפני מותו שישלח להם. יעקב באמת לא אמר זאת, כי הוא ידע שיוסף הצדיק לא מועס על אחיו, אבל האחים אמרו כך מפני השלום.

הרחבה: כאן התקנס החלום השני במלואו. שיוסף חלם שהיזר משתחוה לו, והכונה היא לבלהה שגדלתו כאמו.

כשיוסף שמע את דבריהם, הוא בכה על כך שהם חושדים בו, אבל הם חשבו שהוא בוכה כי הוא מצטער על מה שהם עשו לו.

כששמעו האחים שיוסף בוכה באו גם הם לארמונו, "ויפלו לפניו ויאמרו הננו לך לעבדים".

אך יוסף הצדיק שלא הקפיד עליהם כלל אמר להם: אל תחששו, וכי אני במקום אלקים, וכי אני יכול להעניש? הקב"ה פנון כך את הענינים, וגם אם מחשבותיכם היו לרעה - הקב"ה עשה זאת לטובה, והנה אתם רואים שבזכות זה זכיתי להחיות עם רב ואת כל המשפחה של אבינו יעקב. יוסף הרגיע אותם והבטיח להם שהוא יכלכל אותם וידאג לכל מחסורם.

הרחבה: כדי לפסיק ולהרגיעם דבר אליהם יוסף בצורה הפוכה, וכך אמר: עד שלא ירדתם למצרים, היו אומרים עלי שאני עבד, ובזכותכם נתפרסם שאני בן למושפחה מקבדת. ואם אהרג אתכם - מה יהיו הבריות אומרות עלי? שמצאתי בבורה של בחורים, השתבחי בהם ואמרתי שהם אחי, ולבסוף הרגתי אותם. בודאי שלא יאמינו לי שאתם אחי, שהרי כולם יאמרו: האם יש אש שהורג את אחיו?!

באור נוסף מובא ברש"י, שכן אמר להם יוסף: עשרה נרות לא יכלו לקבות נר אחד, וכי נר אחד יוכל לקבות עשרה נרות? וכן רמז להם: אתם, עשרה אחים, לא הצלחתם להזיק לי, וכי אני, יוסף לבדי, אוכל להזיק לכלכם?!

פטירת יוסף הצדיק וצואתו

יוסף ומשפחתו המשיכו לגור במצרים. יוסף חי מאה ועשר שנים וזכה לראות בחייו נינים מבני אפרים, וגם נינים ממשפחה. הבנים של מכיר בן מנשה, גדלו על ברקיו של יוסף. (יוסף היה מלך במצרים שמונים שנה מגיל שלושים עד גיל מאה ועשר).

לפני שיוסף נפטר הוא קרא לאחיו ואמר להם: אני עומד למות. אבא גלה לי את קץ הגאולה ממצרים, אבל לא אגלה זאת, כי רצון ה' שלא לגלותו. אך אמסר לכם סימן, מתי יביא גואל ויגיד לכם את המלים "פקד ופקד" תדעו שהוא הגואל, והוא יוציא אתכם ממצרים ויביא אתכם לארץ ישראל (ואכן כך אמר להם משה רבנו, כפי שנלמד בעזרת ה' בהמשך).

בנוסף, פנה יוסף לאחיו ואמר: אני משיב אתכם שפאשר תצאו ממצרים אל תשאירו את עצמותי כאן, אלא "והעלתם את עצמותי מזה" - ממצרים לארץ ישראל.

יוסף נפטה, ולאחר שהמצרים חנטו אותו (בדרך רבה (ח. מובאת דעה נוספת, שהשבטים חנטו אותו ולא המצרים), הם הניחוהו בארון עופרת והטמינו אותו בגילוס, כדי שתהיה ברכה במימי הגילוס. המצרים ידעו שבזכות יוסף באה לארצם ברכה והם רצו שגם לאחר מותו הוא ישאר במצרים, וגם כדי שבני ישראל לא ימצאו את הארון בקלות, וכך לא יוכלו לצאת ממצרים בגלל השבועה של יוסף שיעלו את עצמותיו אתם.

אשרינו! זכינו לסיים את ספר בראשית, הספר הראשון מחמשת חמשי התורה. בעזרת השם בשבוע הבא נתחיל את ספר שמות, ונלמד על קורות בני ישראל במצרים לאחר פטירתו של יוסף.

שבת שלום ומברך! חזק חזק ונתחזק!

ציור וצורה בפֿרשה

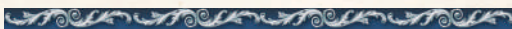
לפניכם ציורים שונים המרמזים על פסוקים או נושאים מהפֿרשה, כל שורת ציורים מרמזת על ענין שונה. שימו לב! בכל שורה תתכן דרך פתרון שונה.

1

2

3

1. מהי פֿרשה סתומה?
2. כמה שנים חי יעקב אבינו במצרים?
3. באיזה גיל נפטר יעקב אבינו?
4. מדוע בקש יעקב מיוסף שיקבר אותו במערת המכפלה ולא במצרים?
5. כיצד ידע יעקב שהוא הולך להפטר מהעולם?
6. מה עשה יוסף כששמע שיעקב חולה ונוטה למוות?
7. כמה נחשבים אפרים ומנשה כראובן ושמעון?
8. מדוע קבר יעקב את רחל בדרך ולא הכניסה לעיר - לבית לחם?
9. מדוע הסתלקה מיעקב רוח הקדש כשרצה לברך את אפרים ומנשה?
10. כיצד שבה אליו רוח הקדש?
11. כיצד הוכיח יוסף ליעקב שהוא התחתן בדת וכדיו?
12. כיצד הושיב יוסף את בניו לפני יעקב אבינו?
13. מדוע שכל יעקב את ידיו כשברך את אפרים ומנשה?
14. מה הפרוש "יידגו לרב בקרב הארץ"?
15. איזו חלקה נתן יעקב ליוסף בארץ ישראל?
16. מה רצה יעקב לגלות לבניו לפני מותו?
17. מדוע הסתלקה מיעקב השכינה?
18. מדוע הפסיד ראובן את הבכורה, הכהנה והמלכות?
19. מה היתה התוכחה לשמעון ולוי?
20. מה ברך יעקב את יהודה במלים "אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו"?
21. מדוע ברך יעקב את זבולון שישכון על חוף הים?
22. מהו המשל של יעקב ליששכר "חמור גרם"?
23. על מי רמו יעקב לדון כשאמר לו "דן ידיו עמו"?
24. מה ברך יעקב את גד?
25. כמה התברכה נחלתו של אשר?
26. מה הפרוש "הנתן אמרי שפר"?
27. מדוע כשברך יעקב את יוסף הוא לא פתח בשמו כמו שהתחיל לברך את שאר השבטים?
28. מי הם "בעלי חצים" שמררו ליוסף?
29. למי התכוון יעקב כשאמר לבנימין "בפקר יאכל עד ולערב יחלק שלל"?
30. מדוע הדגיש יעקב לבניו שאת מערת המכפלה קנה אברהם מעפרן החתי לאחות קבר?
31. מה צוה יוסף לעשות לגופו של יעקב לאחר מיתתו?
32. במשך כמה ימים התאבלו המצרים על יעקב?
33. האם גם הילדים הקטנים של בני יעקב הלכו להלוותו?
34. היכן הוא המקום שבו ערכו מספד גדול לכבודו של יעקב?
35. מדוע נקרא שם המקום גרן האטד?
36. כמה כתרים הנחו על ארונו של יעקב אבינו?
37. האם גם נכדיו של יעקב נשאו את ארונו?
38. מה היתה טענתו של עשו כשמנע את קבורת יעקב במערת המכפלה?
39. מי הרג את עשו?
40. מדוע חששו אחי יוסף שהוא ינקם בהם לאחר מיתתו של יעקב?
41. את מי שלחו האחים אל יוסף כדי לפיסו?
42. בן כמה היה יוסף כשנפטר?
43. כמה שנים מלך יוסף במצרים?

לודתי - הביתי - ידעתי

שאלות בקיאות על הפרשה

פרק מז (המשך)

1. מהי פֿרשה סתומה?
2. כמה שנים חי יעקב אבינו במצרים?
3. באיזה גיל נפטר יעקב אבינו?
4. מדוע בקש יעקב מיוסף שיקבר אותו במערת המכפלה ולא במצרים?

פרק מח

5. כיצד ידע יעקב שהוא הולך להפטר מהעולם?
6. מה עשה יוסף כששמע שיעקב חולה ונוטה למוות?
7. כמה נחשבים אפרים ומנשה כראובן ושמעון?
8. מדוע קבר יעקב את רחל בדרך ולא הכניסה לעיר - לבית לחם?
9. מדוע הסתלקה מיעקב רוח הקדש כשרצה לברך את אפרים ומנשה?
10. כיצד שבה אליו רוח הקדש?
11. כיצד הוכיח יוסף ליעקב שהוא התחתן בדת וכדיו?
12. כיצד הושיב יוסף את בניו לפני יעקב אבינו?
13. מדוע שכל יעקב את ידיו כשברך את אפרים ומנשה?
14. מה הפרוש "יידגו לרב בקרב הארץ"?
15. איזו חלקה נתן יעקב ליוסף בארץ ישראל?

פרק נ

16. מה רצה יעקב לגלות לבניו לפני מותו?
17. מדוע הסתלקה מיעקב השכינה?
18. מדוע הפסיד ראובן את הבכורה, הכהנה והמלכות?
19. מה היתה התוכחה לשמעון ולוי?
20. מה ברך יעקב את יהודה במלים "אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו"?
21. מדוע ברך יעקב את זבולון שישכון על חוף הים?
22. מהו המשל של יעקב ליששכר "חמור גרם"?
23. על מי רמו יעקב לדון כשאמר לו "דן ידיו עמו"?
24. מה ברך יעקב את גד?
25. כמה התברכה נחלתו של אשר?
26. מה הפרוש "הנתן אמרי שפר"?
27. מדוע כשברך יעקב את יוסף הוא לא פתח בשמו כמו שהתחיל לברך את שאר השבטים?
28. מי הם "בעלי חצים" שמררו ליוסף?
29. למי התכוון יעקב כשאמר לבנימין "בפקר יאכל עד ולערב יחלק שלל"?
30. מדוע הדגיש יעקב לבניו שאת מערת המכפלה קנה אברהם מעפרן החתי לאחות קבר?

פרק מט

31. מה צוה יוסף לעשות לגופו של יעקב לאחר מיתתו?
32. במשך כמה ימים התאבלו המצרים על יעקב?
33. האם גם הילדים הקטנים של בני יעקב הלכו להלוותו?
34. היכן הוא המקום שבו ערכו מספד גדול לכבודו של יעקב?
35. מדוע נקרא שם המקום גרן האטד?
36. כמה כתרים הנחו על ארונו של יעקב אבינו?
37. האם גם נכדיו של יעקב נשאו את ארונו?
38. מה היתה טענתו של עשו כשמנע את קבורת יעקב במערת המכפלה?
39. מי הרג את עשו?
40. מדוע חששו אחי יוסף שהוא ינקם בהם לאחר מיתתו של יעקב?
41. את מי שלחו האחים אל יוסף כדי לפיסו?
42. בן כמה היה יוסף כשנפטר?
43. כמה שנים מלך יוסף במצרים?

על מי נאמר?

1. "יידגו לרב בקרב הארץ".
2. "בסדרם אל תבא נפשי".
3. "עד כי יבא שילה ולו יקהת עמים".
4. "וישטמהו בעלי חצים".

א: אֶלְעָזָר ב: יִשְׁשַׁכָּר ג: יְהוּדָה ד: לֵוִי ה: שִׁמְשֹׁן ו: אֶחָיו ז: אֶחָיו ח: אֶחָיו ט: אֶחָיו י: אֶחָיו

א-ת ב-ש מהפֿרשה

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ת	ש	ר	ק	צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל

א-ת ב-ש הוא כתב צפון יהודי עתיק, המכונה כך משום שבו האותיות מתחלפות א' מחלפת ב-ת, ב' מחלפת ג-ש, וכן הלאה עד כ-ל.

לפניכם פסוק מהפֿרשה הכתוב בצפון א-ת ב-ש, התדעו מהו הפסוק?

"שט וגא מפחו שט וגא זכמ זמט שטפא הזקצ זכמ כפג".

סיפורי צדיקים ואגדות חז"ל לפני השינה

עליה לרגל בשעת גזירה

צדקת שבת

שבוע טוב ילדים אהובים!

עם ישראל הוא עם קדוש, לאורך הגלות הארצה מסרו אבותינו את נפשם כדי לקיים את מצוות ה', לא תמיד הניחו לנו הגויים לקיים את המצוות, כמו בספור שלפנינו:

בתחלת שלטונם בארץ ישראל לא רצו הרומאים להראות בגלוי את שנאתם ליהודים ולתורה והעמידו פנים כאלו מתכוננים הם רק לטובת הכלל. והנה פעם גזרו גזרה שאסור להביא בכורים לבית המקדש, וגם עצים למערכה, לאש שעל המזבח, אסרו להביא.

כונתם האמתית היתה להפריע לעולי הרגל ולבטל את הקרבנות בבית המקדש, כי דווקא את הבכורים ואת העצים היו היהודים מביאים תמיד בשמחה רבה ובעסק גדול, והרומאים לא רצו שהיהודים ישמחו בקיום המצוות. כמוכן שהם לא אמרו שזוהי פונתם, אלא הסבירו שאם יביאו בכורים לירושלים, יעלו מחירי הפרות בכל יתר חלקי ארץ ישראל, וגם העצים יתיקרו אם יביאו עצים לבית המקדש עבור המזבח. וכדי להבטיח שאמנם היהודים לא יביאו לא בכורים ולא עצים, העמידו בדרך לירושלים שומרים שלא נתנו לעולי הרגל לעבר.

אבל היו יהודים טובים שאהבו מאוד את מצוות התורה, ולא רצו לוותר עליה. לכן החליטו להתחכם ולהביא בכורים ועצים לירושלים מבלי שהרומאים יבחינו בכך. מה עשו? לקחו סלים עם בכורים וכסו אותם מלמעלה בתאנים יבשות שקוראים להן קציעות. ועוד דבר עשו. כל אחד שם על כתפו עלי, שהו כלי שבו כותשים תאנים, וכך עלו לירושלים. כשהגיעו למשמר של החילים עצרו אותם הללו ושאלו: "לאן אתם הולכים?" "לא רחוק", ענו להם, "הנה, כפי שאתם רואים, יש לנו קציעות בסלינו ובמקום קרוב לכאן יש מכתשת. אנו הולכים לשם להכין עגולי דבלה, אתם יודעים, כאלה שמכונים מתאנים כתושות. הרי אתם רואים שלכל אחד עלי על כתפו, בו יכתש את הקציעות".

האמינו להם הרומאים ונתנו להם לעבר. אחרי שהתרחקו מן המשמר, הורידו את הקציעות, קשטו ועטרו את הסלים יפה בזרים והביאו את הבכורים לבית המקדש.

משפחה אחת השתדלה יותר מכל האחרות לקיים את המצוה של הבכורים בדרך זו, וכשהיהודים הזכירו אותה בינם לבין עצמם, קראו לה "בני גנבי עלי", מפני שבגזרת העלי שעל כתפיהם "גנבו" את דעתו של האויב הרומי, שלא יבין, שמביאים בכורים.

וגם עצים הצליחו להביא לירושלים. איך עשו זאת? לקחו קרשים טובים וחזקים שלא היו בהם תולעים, כי רק כאלה קשרים לאש שעל המזבח. מן הקרשים האלה עשו סלמות, העמיסו אותם על כתפיהם וכך עלו לירושלים. כשהגיעו אל השומרים הרומאים, שאלו הללו: "לאן אתם הולכים עם הסלמות האלה?"

והיהודים השיבו: "אנו צריכים לעלות לשוק של יונים שנמצא קרוב לכאן, כדי לקחת משם גוזלות (= יונים צעירות) מספר. הרי השוקר גבוה ועלינו לטפס למעלה. אתם רואים שלקחנו סלמות חזקים לעבודתנו".

אז נתנו להם לעבר. וכשהתרחקו מן המשמר, פרקו את הסלמות לקרשים והביאו אותם לירושלים, אל בית המקדש. לכן קראו למשפחה זאת גם "סלמאי הנתוצת" (= סלמות מנתצים ומפרקים).

להזכיר את שבחם, שכל כך חבבו את המצוות והסתכנו לקיים אותן, וקראו על אנשים אלה את הפסוק: "זכר צדיק לברכה..." (משלי י. 1).

בימינו, זכינו לשוב אל ארץ ישראל וכאן אמנם כבר לא גוזרים עלינו גזרות בצורה שפזו, אך במקום זה אנחנו מקפידים בתרבות הגויים שמשפחה מאתנו את מצוות ה' ומי שמתפתה ולבו נמשך לתרבות הגויים הרי הוא מקסיד את עולמו. עלינו לזכור את התורה הקדושה ואת נותן התורה.

וכפי שנתאמץ לדבק בתורה ובמצוות, כך נזכה להתקרב ולעשות נחת רוח לבורא יתברך! ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! א-ל מלך נאמן, שמע ישראל...

הריאה שמענו

בין בדבור בין במעשה. בין בגלגלי זה בין בגלגלי אחר לכל בר ישראל ולא יענש שום אדם בסבת. יהי רצון מלפניך יי א-להי וא-להי אבותי שלא אחטא עוד. ומה שחטאתי לפניך מחוק ברחמיך הרבים אכפר לך על ידי יסורי וחלואים רעים. יהי רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יי צורי וגאלי:

ברוך אתה יי א-להינו מלך העולם, המפיל חבלי שנה על עיני ותנומה על עפעפי ומאיר לאישון בת עין. יהי רצון מלפניך יי א-להי וא-להי אבותי, שתשיבני לשלום ותעמידני לחיים טובים ולשלום ותן חלקי בתורתך, ותרגילני לדבר מצוה ולא תרגילני לדבר עברה. ולא תביאני לידי חטא ולא לידי נסיון ולא לידי ביון. וישלט בי יצר הטוב ולא ישלט בי יצר הרע. ותצילני מיצר הרע ומחלואים רעים ולא יבהילוני חלומות רעים והרהורים רעים ותהא מטתי שלמה לפניך והאר עיני פן אישן המות.

ברוך אתה יי המאיר לעולם כלו בכבודו;

ילדים יקרים, בואו ונאמר תודה רבה לה' יתברך

על כל הניסים והחסדים שעשה איתנו היום ובכל יום ויום:

מומזר לתודה הריעו ליי כל הארץ: עבדו את יי בשמחה באו לפני ברננה: דעו כי יי הוא א-להים הוא עשנו ולו אנהנו עמו וצאו מרעותו: באו שערי בתוך חצרותי בתהלה הודו לו ברכו שמו: כי טוב יי לעולם חסדו ועד דר ודר אמונתו:

לשם יהוד קדשא ברוך הוא ושכנתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ורחילו, יתחדא שם את יי ואת ה' בשם את ו' ואת ה' ביהודא שלים בשם כל ישראל. הריני מקבל עלי א-חותי יתברך ואחבתו ויראתו, ורחמי ירא ממנו בגין דאיהו רב ושיש על כלא. וכא קמיה כלא. ורחמי ממליכו על כל אבר ואבר וגיד מרמ"ח אברים ושם"ה גידים של גופי ונפשי, רוחי ונשמתו מלכות גמורה ושלמה. והריני עבד לשם יתברך. והוא ברחמי יי ויני לעבדו בלבב שלם ונפש חפצה, אמן פן יהי רצון:

- את המילים המוקטנות אין אומר בשבתות וימים טובים -

רבונו של עולם הריני מודה וסולה לכל מי שהכעיס והקניט אותי או שחטא כנגדי. בין בגופי בין בממוני בין בכבודי בין בכל אשר לי. כי באנס בין ברחוץ בין בשוגג בין במזיד

תנועתו של צדיק

טוב הקדוש. ולא זו בלבד - הרבי הניח את ידו הימנית על לוח לבי. ומאותו יום ועד עתה חש אני מין חם מיוחד, האופף את כל איברי - ומהם זה נובעת התלהבותי היתרה".

"אכן", המשיך ה"סבא" משפולי, "אפלו תנועה קלה של צדיק עולם, כבעל שם טוב, יש בכוחה להשפיע למשך שנים רבות, ואפלו לכל החיים..."

גם אם לא נראה לנו שזנזכה לכו, נמשיך לעשות את שלנו, ונשגן לעצמנו תמיד את הסיסמא "לעשות רצונך א-להי חפצתי ותורתך בתוך מעי" (תהלים מ, ט) ונבקש מאבינו שבשמים "לב טהור ברא לי א-להים ורוח נכון חדש בקרבי" (תהלים נא, יב) וכפי שנתמיד בכה, בודאי ישמע ה' את תפלתנו ויתן לנו את בקשתנו, שזנזכה לעשות נחת רוח לבורא יתברך!

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! א-ל מלך נאמן, שמע ישראל...

לילה טוב ילדים חמודים!

חשוב מאוד להיות בקרבת איש צדיק מפינו שהנשמה שלנו משפעת לטובה בעקבות הקרבה לצדיקים שמוראים לנו את הדרך הנכונה בעבודת ה', זאת בתנאי שאנו משתדלים לעשות את תפקידנו בעולם כרצון ה'.

בכל מעשה מומעשיו, בכל פעלה מפעלותיו ובכל תנועה מתנועותיו גלה ה"סבא" משפולי התלהבות עצומה - התלהבות שכל כלה לשם שמים, ונדוע ה"סבא" בקרב החסידים בזכות התלהבותו המפלגת.

כשבקר ה"סבא" משפולי אצל האדמו"ר רבי שניאור זלמן מלאדי בעל התניא, שאלו בעל התניא: "יאמר נא לי - מנין נובעת התלהבותו הבלתי מצויה, זו הנובעת והשופעת ממנו תמיד תמיד?"

על כך היתה תשובה פני ה"סבא": "בהיותי פעוט בן שלוש שנים זכיתי לחזות בזיו פניו של הבעל שם

שחלק מחכמתו ליראיו

לילה טוב, ילדים חביבים!

מה יכול לעשות אדם שמאימים על חיו שיעבר על חקי התורה וכתוצאה מכך יקשלו רבים? באו ונראה כיצד עונה מרן החיד"א לשאלה זו:

היה זה באחד ממסעותיו של רבי חיים יוסף דוד אזולאי זצ"ל - מרן החיד"א הקדוש, כאשר בספינה בה נסע הובל מטען עצום של גבינה שאינה כשרה.

כאשר הבין סוחר הגבינות, שזקק להקשר מתאים בעבור תוצרתו, כי ראש רבני ארץ ישראל עמו בספינה, שש ושמוח מאוד. הוא מהר להתיצב לפניו ולבקשו כי יואיל לכתב כתב פשרות למרקלתו.

בתחלה סרב החיד"א להכשיר את הגבינה האסורה, אולם אז שלף הסוחר, שהיה אלים וגברתו, ספין מחיקו, ואים לרצח בה את הרב אם לא יעתר לבקשתו.

פקוח נפש דוחה הכל, ובלית ברירה התישב החיד"א וכתב כך: "בס"ד הריני לאשר וכי, החותם לסדר, מתניכס חגרים בספר שמו"ת", ואז חתם את שמו.

נטל הסוחר את כתב הכשרות בחדוה, ומשעגנה הספינה בעיר הקרובה, מהר אל ביתו של הרב המקומי והציג בפניו את התעודה. אלא שהשורה האחרונה שבאגרתו של החיד"א העלתה את חשדו של הרב. מדוע מצוין החיד"א את ספר שמות, דבר שכל ילד יודע שיציאת מצרים כתובה בחמש שמות? וזה גם לא מתאים לתאריך שגרשם בראש המקתב.

הסתגר הרב בחדרו ופתח את החמש, הבין הרב כי כנראה התפונ החיד"א במלה שמו"ת לשנים מקרא ואחד תרגום. ואכן, את המלים "מתניכס חגרים", תרגם אונקלוס כך: "חרציון והון אסיריו". או אז הבין הרב, את פגנת החיד"א שרצה לרמוז שחריצי הגבינה אסורים באכילה! כלומר, אונקלוס תרגם אמנם לארמית, "חרציון" - מתניכס, אבל החיד"א השתמש במלה "חרציון" - במובן העברי

שלה, חריצי גבינה!

נהרה התפשטה על פניו בהבינו את חכמתו העמוקה של החיד"א. ובמצותו השלך הסוחר הסוחר אל תא המעצר של הקהלה וכל סחורתו האסורה החרמה.

נודה לקב"ה על שחולק מחכמתו ליראיו חכמי ישראל שבכל דור, ואף אנו מבקשים כל יום בברכת השכיבו "ותקננו בעצה טובה - מלפניך" שנדע שכל פעם שיש לנו לתת עצה טובה או רעיון מבריק שכלם מתפעלים - שנדע שהארה זו באה מלפניך ונזכר להודות לך על כך.

כפי שנפנים את הידיעה הזאת בלבנו שהכל ממנו יתברך כך נשמר על עצמנו מהארה הסרוחה ונזכה לעשות נחת רוח לבורא יתברך!

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! א-ל מלך נאמן, שמע ישראל...

שמע ישראל, יי א-להינו, יי אחד:

(בלחש) ברנה, שם כבוד מלכותו, לעולם ועד:

ואהבת את יי א-להיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך: ושננתם לבניך ודברתם בשבתך בביתך ובכל בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יי א-להיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם: ונתת

מטר-ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנה ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב בשדה לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם: וחרה אף יי בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר יי נתן לכם: ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר עם בשבתך בביתך ובכל בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יי לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ:

במחשבה תחלקה

לילה טוב ילדים צדיקים!

פיצד תראה תגובתנו אם בחזרתנו מבית הפנסת בשבת בבקר, פוגע בנו כדור שהשלף במהלך משחק על ידי נערים שלא זכו לאור התורה ואינם מרגישים את קדשת השבת? בואו נראה, פיצד הגיב מרן הרב **עובדיה יוסף** זצ"ל במקרה כזה ומה היו התוצאות?

קבוצת הנערים ששחקה בכדור במגרש הסמוך לבית הכנסת, לא התחשבה כלל במתפללים שהיו שקועים בתפלת מוסף של שבת. הנערים התעלמו מכך במפגן, והמשיכו במשחקם, תוך כדי שהם משמיעים צהלות גיל.

והנה, הסתיימה לה תפלת מוסף והמתפללים יצאו החוצה בזה אחר זה, כשהם מברכים איש את רעהו ב"שבת שלום".

ולפתע ארע הדבר. אחד הנערים, יעקב שמו, בעט בכדור בעצמה רבה, והכדור פגע במגבעתו ההדורה של אחד המתפללים. המגבעת נשמטה ארצה והתמלאה אבק.

יעקב נבהל מעט, אולם מיד עטה על פניו הבעה קשוחה, כך שאף אחד לא ראה על פניו הקשוחות את החיים האמללים שעבר שגרמו לו להיות אדיש לסביבתו. בביתו שררו עני ודלות. בגדיו היו מרפטים, ושערו מגדל. הוא היה בטוח כי המתפלל, שהרים בינתים את המגבעת והשיבה לראשו, יגש אליו ויגער בו.

אף לא. אותו מתפלל, שלא היה אלא מרן רבנו עובדיה

יוסף זצ"ל, נגש אליו ושאל בנעם: "האם אכלת סעודת שבת?" יעקב היה המום. לזאת לא צפה. שמישהו יתענין בו, ובבטנו המקרקרת! הוא נענע בראשו לשלילה, ומרן אחז בכף ידו בחמימות. "בוא, בוא לביתי ותסעד על שלחני", אמר.

יעקב היה כחולם. הוא לא האמין למשמע אָזְנוֹ. אולם הוא היה רעב. ומכיון שפך נלוה למרן אל ביתו. בני הבית קבלו את פניו בחמימות ומרן הושיבו לצדו, כאורח כבוד. מפל מנה הגש לו בשפע, ואיש לא דחק בו להתנהג בדרך ארץ.

"בוא לביתי במוצאי שבת", לחש מרן ליעקב באָזְנוֹ לאחר סעודת הבקר, ובפרד ממנו לשלום.

ובמוצאי השבת, ישב מרן עם יעקב ושוחח עמו בחבה. יעקב ספר בדמעות על חייו הקשים, ומרן הבטיח להיות לו לאב ולאם. הוא הוציא מכיסו סכום כסף, מסר אותו ליעקב, כדי שירכש לעצמו בגדים ומזון, ועודד אותו להפנס ללמד בישיבה.

ואכן, יעקב נרשם לישיבה, ובעדודו הצמוד של מרן, שהיה לו כאב וכאם, עלה ונתעלה בתורה, עד שזכה והפך לתלמיד חכם חשוב.

ובזכות אהבת ישראל ובזכות מדת הסבלנות זכה הרב להציל נפש יהודית מבאר שחת וזכה אותו הנער לשנות כוון בחייו ולהיות תלמיד חכם.

נלמד לדון כל אדם לכף זכות ולהאיר פנים לכל אחד מעם ישראל, וכך נזכה לעשות נחת רוח לבורא יתברך!

ועכשו בלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! א-ל מלך נאמן, שמע ישראל...

פח השמחה

לילה טוב ילדים נפלאים!

השמחה היא תכונה מרפזית בעבודת ה'. אדם עצוב, אין ביכולתו להתחבר לבורא עולם וכפי שאומרים לנו חז"ל: "אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה". וודאי שקשה לו להשפיע שפע טוב על הסובבים אותו. בספור שלפנינו נלמד על כוחה של בשורה טובה.

נכדו הבכור של הצדיק **רבי יצחק איזיק מזידיטשוב** חלה פעם במחלה מסכנת. אביו של הילד, **ר' סנדר-ליפא**, שהיה בנו הבכור של הצדיק, הזכיר את בנו החולה לפני אביו - אף המחלה לא רפתה.

באחד הימים בא אל הצדיק שליח מיחד ובפיו הודעה, כי החולה הגיע

עד שערי מות. היתה זו שעת ליל מאחרת, שעה שבה נוהג הרבי לעסק בעבודת הקדש בחדרו ואיש אינו רשאי להפנס פנימה בזו העת, אף לא בניו!

נאספו בניו של הצדיק וחקכו בדעתם מי ילך להודיע לאביהם על מצבו הקמור של הנכד. לבסוף החלט לשלח אליו נכד אחר, את הילד יהודה-צבי, שלמים היה **הרבי מדולינא**, ידעו בני הצדיק, כי אביהם מחבב מאוד את הילד הזה.

כשבגדיו פנס טפס הילד יהודה-צבי במדרגות המוליכות לחדר התבודדותו של סבו הצדיק. בהגיעו לפתח, השתעל.

לקול השעול קם הצדיק ממקומו, ופתח את הדלת ושאל: "נו?!"

הילד הקטן, שהצטן בפקחות מרבה, השיב: "באתי לבשר לך, סבא,

ויאמר יי אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם ודרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תקלת: והיה להם ציצת וראיתם אתם וזכרתם את כלי מצות יי ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כלי מצותי והייתם קדשים לא-להיכם: אני יי א-להיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לא-להים אני יי א-להיכם: (תנ"ך ואומר) יי א-להיכם אמת.

קריאה שמענו

יעלזו חסידים בכבוד, יתנו על משכבותם: רוממות א-5 בגרונם, וחרב פסיות בידם: **הנה** משתו שש'שמה ששים גברים סביב לה, מגברי ישראל: כלם אחזי הרב מלמד מלחמה, איש חרבו על ירכו מפחד בליאות: (יחזרו מפסוק "הנה משתו" שלוש פעמים) **יברכה** יי וישמרה: יאר יי פניו אליה ויחנה: ישא יי פניו אליה וישם לה שלום: **ישב** בסתר עניו, בצל ש-די יתלונן: אמר יי מחסי ומצודתי, א-היו אבטח בו: כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות: באברתו יסך לך ותחת כנפיו תחסה, צנה וסתרך אמתו: לא תירא מפחד יליה, מחץ ועוף יומם: מדבר באפס ילה, מקטב ישוד צהרים: יפל מצדה אף ורכבה מימינה, אליה לא יגש: רק בעיניך תביט, ושקמת רשעים תראה: כי אתה יי מחסי:

מצוות קטנות

לילה טוב ולדים יקרים וחרוצים!

לפעמים האדם עושה מצוה בפעולה קטנה וכמעט בלתי מרגשת ואינו יודע עד כמה המצוות הקטנות הללו יקרות בשמים ומצילות אותו מכל מיני גזרות. מדי פעם אנו זוכים לשמוע על מקרים שבהם התגלה משמנים עד כמה המצוות האלו הצילו אותו. כך היה עם התנא הקדוש **רבי יצחק**.

פעם אחת כשהלך רבי יצחק בבקר לבית הפנסות, פגש באיש עני שבקש ממנו: "רחם נא, רבי, והחיה את נפשי ונפש בני ובנותי! אנחנו כל כך רעבים ואין לנו מה לאכל".

הצטער רבי יצחק מאוד שלא יוכל לעזור לאיש המוסכן וענה: "מה אעשה? איך אחיה את נפשתיכם, ואין בידי אלא מטבע קטנה של חצי מעה ולא עוד?"

פתח העני את ידו ואמר: "גם לי יש חצי מעה. אם תתן לי את חצי המעה שלך, תהיה לי מעה שלמה, וזה מספיק כדי לקנות כפר לחם".

נתן לו רבי יצחק את חצי המעה אשר לו, והעני שמח על שיוכל להביא הביתה כפר לחם להשביע את רעבונם של ילדיו.

בלילה שאחרי המעשה הזה חלם רבי יצחק חלום מבהיל. ראה, והנה הוא עומד על שפת הים הגדול ואוֹיִבִים באים ורוצים להשליך אותו לתוך המים. ועוד ראה בחלמו, שרבו, **רבי שמעון בר יוחאי**, עומד מרחוק ומושיט אליו את ידיו להצילו מן האויבים, אך אינו יכול להגיע אליו. כבר תפסו אותו האויבים והשליכו אותו לים וכמעט טבע, ואז בא אותו עני, שלו נתן בבקר את חצי המעה, הוציא אותו מן המים והביא

עני על המיטה

ביום שלא אומרים תחנון - לא אומרים וידוי.

אנא יי-א-להינו וא-להי אבותינו. תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם מלכנו מתחנונתנו. שאין אנחנו עוי פנים וקשה ערף לומר לפניך יי-א-להינו וא-להי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו. אבל חטאנו. עוינו. פשענו. אנחנו ואבותינו ואנשי ביתנו:

אשמנו. בגדנו. גזלנו. דברנו דפי ולישון הרע. העוינו. והרשענו. ודנו. חמסנו. טפלנו שקר ומרמה. יצענו עצות רעות. כזבנו. כעסנו. רצנו. מרדנו. מרינו דבריה. נאצנו. נאפנו. סרדנו. עוינו. פשענו. פגמנו. צרדנו. צערנו אב ואם. קשינו ערף. רשענו. שחתנו. תעבנו. תעינו ותעתענו. וסרנו ממצוותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו. ואתה צדיק על כל הבא עלינו. כי אמת עשית. ואנחנו הרשענו:

יש לקרוא את הנוסח המלא של "אנא בכח" כולו מידי לילה, ולאחר מכן לחזור על הפסוק של אותו יום 3 פעמים. שימו לב, יום ראשון בלילה נחשב כיום שני, יום שני בלילה נחשב כיום שלישי וכו' הלאה.

- יום ראשון (לקרוא במוצ"ש) אנא בכח, גדלת ימינה תתיר צדורה.
- יום שני (לקרוא בראשון בלילה) קבל רנת, עמה. שגבנו, טהרנו נורא.
- יום שלישי (לקרוא בשני בלילה) נא גבור, דוך שי יחודה ככבת שמרם.
- יום רביעי (לקרוא בשלישי בלילה) כרם טהרם, רחמי צדקתה תמיד גמלם.
- יום חמישי (לקרוא ברביעי בלילה) חסין קדוש, ברב טובה, נהל עדתה.
- יום שישי (לקרוא בחמישי בלילה) יחיד גאה, לעמך פנה, זוכרי קדשתה.
- יום שבת (לקרוא בשישי בלילה) שוענתנו קבל, ושמע צעקתנו, יודע תעלומות. (בדחש) ברנה, שם כבוד מלכותו, יעולם ועד.

אתה תקום תרחם ציון, כי עת לחנה מי בא מועד:
בידך אפקיד רוחי, פדיתה אותי יי-א-ל אמת:

ת'עבדו את ה' בשמחה! תל'.

הוכיחו הצדיק ואמר: "עליך ללמוד פרק בהלכות חסידות אצל נכדי הקטן, יהודה-צבי. בעוד אתה הוספת לי צער על צערי, השפיל פעוט זה להחיות את נפשי בבשורה טובה, והודות לך נחה עלי הרוח להביא לחולה רפואה שלמה!"

בזכות השמחה ששרתה על הצדיק יכול היה להשפיע רפואה לנכדו וברכתו התקימה ונכדו התרפא מחליו.
נזכר תמיד שהשמחה פותחת את השערים לעבודת ה', נתרחק מהעצבות ונשמח בעבודת ה' תמיד, וכך נזכה לעשות נחת רוח לבורא יתברך!
ועכשו פלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! א-ל מלך נאמן, שמע ישראל...

אותו אל רבי שמעון בר יוחאי.

התעורר רבי יצחק, כלו רועד מפחד, והנה - היה זה חלום. אז הבין, כי ספנה גדולה היתה צפויה לו, ומן השמים הראו לו, מה גדול שכרו של מי שעוזר לעני. אפלו רבו הגדול לא היה יכול להצילו מן הספנה הזאת, ורק בזכות הצדקה שנתן לאותו עני נצל.

נלמד מכאן לא נזלזל במצוות "קטנות" ובכל פעם שתזדמן לידנו אפשרות לעשות דבר שיעשה נחת רוח אפילו קטנה לאבינו שבשמים לא נתעצל, אלא נעשה מה שיש ביכלתנו להאיר פנים לכל אחד, לתת מילה טובה לשני ולגרם לו לחיך וכך ישפע על כלנו שפע טוב, ונזכה לעשות נחת רוח לבורא יתברך!

ועכשו פלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! א-ל מלך נאמן, שמע ישראל...

ברכת המזון

עם פירוש כוונת הרלב

(נוסח עדות המזרח)

לפני מים אחרונים יאמר "לשם יחוד" זה שחובא בלשון חכמים.
לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה, בדחילו ורחימו ורחימו ורחילו, לתקדא שם אות יו"ד באות ה"א ואות ה"א באות ה"א בשם כל-ישראל, הרי אנטנו באים לקים מצוות עשה דאורייתא לברך ברכת המזון, ככתוב בתורה: "ואכלת ושבעת וברכת את א-לויך", לתקן שרש מצוה זו במקום עליו.
ויהי רצון מלפניך, יי א-להינו וא-לוי אבותינו, שתהיה חשובה ומקבלת לפניך ברכה ראשונה וברכה שנייה וברכה שלישית אשר נברך עתה על המזון. ותתן לנו כח ויכולת ועזר וסיוע להעלות מיון וקפיו ולהמשיך ארבעת המוחין לישראל ורחל [הגדולה]. וגם תהיה חשובה ומקבלת ורצויה לפניך, ברכה רביעית אשר נברך עתה. ותתן לנו כח ויכולת ועזר וסיוע להעלות מיון וקפיו, ולהמשיך ארבעת המוחין לעקב ורחל. ויעלה לפניך כאלו כנו בלשון המנוגות הראויות לכוון בארבע ברכות אלו של המזון. ויהי נעם א-דני א-להינו עלינו. ומעשה ידינו נוננה עלינו. ומעשה ידינו נוננה:

ועל הפל

על כל המצוות הללו יי א-להינו אנטנו מודים לך ומברכים את שמך, כאמור: ואכלת ושבעת, וברכת מים ליון שבכוס ברכת המזון את יי א-להיך, על הארץ הטובה ישראל המלאה בכל טוב אשר נתן לך לאכול ולשבע מנוחה: ברוך אתה יי א-להיך על הארץ ועל המזון:

ג. בגין ירושלים-יכניס צער גדול בלבנו על עם ישראל הנמצא בגלות המרה, ועל שבית המקדש עדין עומד בהר הבית. שהרי זו הסבה לכך שאין יום שאין בו קללה ואין יורד משמים השפע והברכה כמקדם (יסוה"ט).

רחם יי א-להינו עלינו ועל ישראל עמך

כבוד שתכבדנו ותמאלנו, ועל ירושלים עירך שתבנה במהרה בימינו, ועל הר ציון משכן מקום שכית כבודך, ועל היכלך האולם וקודש הקודשים, ועל בית המקדש מעונך, ועל דבירך קודש הקודשים, ועל הבית הגדול והקדוש, שנקרא שמך עליו שיבנה במהרה. אבינו! רענו ותנונו כנאמר ראובן, זוננו וזן אותנו, פרונסנו, כלכלנו כשאר ברכים, הרניחנו תולנו בירוח, הרנוח לנו חלצנו מהרה מקל-צרותינו, ונא, אל תצריכנו שלא נדוקק יי א-להינו, לידי קבלת מתנות וברכות של בשר ודם, ולא לידי הלוואתם, אלא רק לידך המלאה בכל טוב והרחבה הריבה, העשירה שלא חסרה לעולם והפתוחה שתמיד מוכנה לתת, יהי רצון שלא נבוש בעולם הזה כשנדרוק למתנות והלוואות של בני אדם, ולא נכלם לעולם הבא אם לא נפרע חובותינו, ומלכות בית דוד משיחך תחזירנה למקומה במהרה בימינו שנתה לראות בבתדושה:

ברשת קודש מוספים:

רצה והחליצנו יהי רצון מלפניך שתרוננו יי א-להינו במצותיך כמיום מצותך (בבלל), ובמצות יום השביעי, השבת הגדולה החשובה והקדושה הזה כפרס, כי יום גדול וקדוש הוא מלפניך. נשבת בו מלאכה וננוח בו מנוחת מרובע ונתענג בו במאכלים ערבים ובלימוד תורה ומצוות חקי רצונך, ואל תהי צרה רבר רע ונגון צער פנימי ביום מנוחתנו. והראנו תוכנו לראות בחמת ציון במהרה בימינו, כי אתה הוא בעל הנחמות. והגם למות שאכלנו ושתינו, חרבן ביתך הגדול והקדוש לא שכתנו. אל תשפחנו לנצח לימו רב, ואל תגוננו אל תתעלם ממנו לצד, כי א-ל מלך גדול וקדוש אתה ויבדך להושיענו:

טעה ולא אמר "רצה והחליצנו" בשבת ברכת המזון של סעודה ראשונה ושנייה, אם נזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה' כדי לחתום בונה ירושלים", ואמר "למנוי תוקיך" ויחזור לומר "רצה והחליצנו", ובסעודה שלישית אינו חוזר.

בראש חודש, ביום טוב ובחול המועד אומרים כאן "יעלה יבוא", ואם שכח אינו חוזר, ויכול לאומרו בהרחקו, חוץ מליל א' של פסח וליל א' של סוכות שאם שכח והתחיל ברכת הטוב והמטיב, חוזר לראש ברכת המזון.

א-להינו

וא-להי אבותינו, יעלה ויורנו השמים ויבא ויגיע ויראה לפניך וירצה ותקבל ברכון וישמע בקיע ויפקד ויזכר וזכרוננו וזכרון מעשי אבותינו, וזכרון ירושלים עירך תחריב והמבונה, וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון כל-עמך בית ישראל יעלה (ומנוגות אלו) לפניך, לפליטה לחבילה, לטובה, לחן, לחסד ולרחמים, לחיים טובים ולשלום, ביום:

בראש חודש: ראש [ה]חדש הזה, בפסח: חג המצות הזה, ביום (ביום טוב: טוב) מקרא קדש הזה, בסוכות: חג הסוכות הזה, ביום (ביום טוב: טוב) מקרא קדש הזה, בשמיני עצרת: שמיני חג עצרת הזה, ביום טוב מקרא קדש הזה, בראש השנה: הזכרון הזה, ביום טוב מקרא קדש הזה, בשבועות: חג השבועות הזה, ביום טוב מקרא קדש הזה,

לרחם בו עלינו ולהושיענו. וזכרנו יי א-להינו בו ביום הזה לטובה, ופקדנו בו לברכה, והושיענו בו לחיים טובים, בדבר כבודך של לשועה ורחמים. חוס ורחמינו וחמל ורחם עלינו והושיענו, כי אלך בשואות עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ושולחנו ערוך לכל...

ונא אל תצריכנו ה' א-להינו לידי מתנות בשר ודם

יטול מים אחרונים על אצבעותיו וינגבם, ויאמר:

למנוצח בנגינת מזמור שיר: א-להים יחנונו ויברכנו וארפניו אתנו סלה: לדעת בארץ דרךך בכל גוים ושועתך: יודוך עמים א-להים יודוך עמים כלם: ישמחו וירננו לאמים כי תשפט עמים מישור ולאמים בארץ תנחם סלה: יודוך עמים א-להים יודוך עמים כלם: ארץ נתנה ובלוה וברכנו א-להים א-להינו: וברכנו א-להים ויראו אתו כל אפסי ארץ:

אברכה את יי בכל עת, תמיד תהלתו בפני סוף דבר הכל נשמע, את הא-להים ורא את מצותיו שמור, כי זה כל האדם: תהלת יי דבר פי, ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד: ואנחנו נברך יי-ה מעתה ועד-עולם הללו-ה: ונדבר אלי, זה השלחן אשר לפני יי:

אם מברכים בוימון המזון אומר: הב לן ונברין למלא עלאה קדישא: עונים: שמים: המזון אומר: ברשות מלא עלאה קדישא (בשבת: וברשות שבת מלכתא), (ביום טוב: וברשות יומא טבא אשפיא קדישא) (בסוכות: וברשות שבעה אשפיא עלאי קדישין) וברשות מורי ורבותי וברשותכם נברך (בעשרה: א-להינו) שאכלנו משלו: עונים: ברוך (בעשרה: א-להינו) שאכלנו משלו ובטובו חיינו: המזון חוזר: ברוך (בעשרה: א-להינו) שאכלנו משלו ובטובו חיינו:

בסעודת חתן המזון: נברך (בעשרה: א-להינו) שהשמחה במעוננו, שאכלנו משלו: ועונים: ברוך (בעשרה: א-להינו) שהשמחה במעוננו, שאכלנו משלו ובטובו חיינו: (המזון חוזר)

א. ברכת הן-יתן הודאה בשמחה לבווא ית', על שן את כל העולם בחדשו (יסוה"ט).

ברוך אתה יי א-להינו

הזן אותנו ואת העולם כלו בטובו וברחמים רבים ונתן לחם לכול בשר, כי לעולם קיים ונשמך חסדו: ובטובו במידת חסדו הגדול תמיד לעולם לא חסר לנו ומופרנס לכל, ואל יחסר לנו מזון תמיד לעולם ועד, כי הוא א-ל ומופרנס לכל, ושלחנו ערוך מכוון לכל, והתקין הבין מבעוד יום מחיה ומזון לכל בריותיו אשר ברא, ברחמי וברב חסדיו, כאמור: פותח את-ידך להודיר שפע לעולם (בפסוק זה פירשים בפרטים כלפי מעלה) ויציר למון מאוד בפסוק זה כי בו עיקר הפרנסה, ויבין שהש"ת זן ומופרנס לכל, ובטוב בו שיפרנס כבודו ומשביע לכל-חי רצון כפי רצונו וצורכו: ברוך אתה יי א-להינו, הזן את הכל חסדו:

ב. ברכת הארץ-חיוב גמור עלינו לתן הודאה עצומה לה, על שהנחיל לנו באהבתו ארץ חמדה לנחלה וירשה עולמית, לקים בכל עת ובכל רגע את מצות העשה הגדולה של ישיבת ארץ ישראל, ויגיל וישמח מאד במצותו התדירה חו.

נודה לך יי א-להינו על שהנחלת לנו

הארץ הטובה ורחבת הימים, טובה ורחבה תרבות וירושלם, על שהוצאתנו מארץ מצרים, ופדיתנו מבית עבדים, ועל בריתך ברית המילה שחתמת בבשרנו, ועל תורתך שלמדדתנו, ועל חקי רצונך המצוות שהודעתנו, ועל חיים שחוננתנו ומזון שאתה בעצמך זן ומפרנס אותנו:

בתנוכה ובפורים אומרים "ועל הנסים":

ועל הנסים ועל הפרך ועל הגבורות ועל התשועות ועל הנפלאות ועל הנחמות שעשית לאבותינו במים ההם בארון הזה:

בתוכה אומר: בימי מותתה בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו לשעמדה מלכות זן ורשעה על עמך ישראל לשקחם תורתך ולהעבירם מן ארץ רצונך ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם רבת את ריבם דנת את דנים נקמת את נקמתם מסרת גבורים ביד חלשים וריבם ביד מעטים ומטאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים וידיים ביד עוסקי תורתך לך עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקו כמים הזה ואחר כך באו בניך לדביר ביתך ופני את היכלך וטהרת את מקדשך והדליקו נרות בחצרות קדשך וקבעו שמונת ימי חנכה אלו בתלל גמור ובהודאה, ועשית עמכם נסים ונפלאות ונדתה לשמך הגדול סלה:

הזן אותנו ואת העולם כולו

פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון

ארץ חמדה טובה ורחבה

ותבנה ירושלים עירך במהרה בימינו

ברוך אתה יי אלהינו ה' אלהינו, בונה ירושלים. (בלחש: אמן) אמנת הרב ר' יצחק יוסף בביישוב.

- אם שבת לומר "רצה והחליצנו" בשבת, אם נזכר כאן, או קודם שהגיעו בברכה הבאה ללכת, לומר: **אמר:** **ברוך אתה יי א-להינו מלך העולם, אשר נתן לנו טובים לעמו ישראל, את יום החרון הזה, את יום טוב מקרא קודש הזה, ברוך אתה יי מלך על כל הארץ, מקדש ישראל ויום החרון, ואם התחיל "הטוב והמטיב", אינו חוזר.**
- אם שבת לומר "יעלה יובא" ביום טוב, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", אמר: **ברוך אתה יי א-להינו מלך העולם, אשר נתן לנו טובים לעמו ישראל לששון ולשמחה, את יום המצות הזה, (בסוכות) חג המצות הזה, (בסוכות) חג הסוכות הזה, (בסוכות) חג עצרת הזה, את יום טוב מקרא קודש הזה, ברוך אתה יי מלך ישראל והמטיב, אינו חוזר.**
- אם שבת לומר "יעלה יובא" ביום טוב, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", אמר: **ברוך אתה יי א-להינו מלך העולם, אשר נתן לנו טובים לעמו ישראל לששון ולשמחה, את יום המצות הזה, (בסוכות) חג המצות הזה, (בסוכות) חג הסוכות הזה, (בסוכות) חג עצרת הזה, את יום טוב מקרא קודש הזה, ברוך אתה יי מלך ישראל והמטיב, אינו חוזר.**
- אם שבת לומר "רצה והחליצנו" וגם "יעלה יובא" בשבת ור"ח, ונזכר לאחר שחתם "בונה ירושלים", אמר: **ברוך אתה יי א-להינו מלך העולם, אשר נתן לנו טובים לעמו ישראל, את יום החרון הזה, את יום טוב מקרא קודש הזה, ברוך אתה יי מלך על כל הארץ, מקדש ישראל ויום החרון, ואם התחיל "הטוב והמטיב", אינו חוזר.**

ד. הטוב והמטיב - ברכת הטוב והמטיב נתקנה על הנס שנעשה להרוגי ביתר, שכאשר נתנו לקבורה אחרי זמן רב ראו שגופותיהם שלמות שלא הסרירו, ואף עוף השמים לא נגע בהם.

ברוך אתה יי אלהינו - א-להינו מלך העולם, לעד הא-ל ויחזיקנו בחייה, אבינו, מלכנו, אדירנו, בוראנו, גואלנו, קדושנו, קדוש יעקב, קדוש שלם ישראל, רוענו מנצחנו, רועה ישראל, המלך הטוב והמטיב, המעשה טובות, לכל שבכל יום ויום הוא היטיב לנו, הוא מיטיב לנו בחייה, הוא ייטיב לנו בעתיד, הוא גמלנו שילם לנו שכרנו בעבר, הוא גומלנו בחייה, הוא גמלנו בעתיד לעד חן נעים ומישר לבבות וחסד ורחמים ורחוק ברכה בשפע והצלחה, מכל רע וכל טוב שבטובים: ועושים: אמן.

הרחמן הוא ישתבח ויהיה משוכח בשבתו על כסא כבודו. **הרחמן** הוא ישתבח בשמים ובארץ. **הרחמן** הוא ישתבח בנו לדר דורים בימות שנבחרו, **הרחמן** הוא קרן ישיעה לעמו ירים. **הרחמן** הוא יתפאר בנו לנצח נצחים. **הרחמן** הוא יפרנסנו בכבוד ולא בזיון, [בהתר ולא באסור], בנחת ולא בצער. **הרחמן** הוא יתן שלום בינינו. **הרחמן** הוא ישלח ברכה רוחה והצלחה בכל מעשה ידינו. **הרחמן** הוא יצליח את דרכינו. **הרחמן** הוא ישבר על גלות מהרה מעל צוארנו. **הרחמן** הוא יוליכנו מהרה קוממיות בקומה וקופה לארצנו. **הרחמן** הוא ירפאנו רפואה שלמה [רפואת הנפש ורפואת הגוף]. **הרחמן** הוא יפתח לנו את ידו הרחבה. **הרחמן** הוא יברך כל אדם ואדם ממנו בשמו הגדול, כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב, בכל, מכל, כל, פן יברך אותנו יחד את מולת ברכה שלמה מושלמת, וכן יהי רצון ונאמר אמן. **הרחמן** הוא יפרש יסודו ועלנו יי סכת שלומו.

בשבת: הרחמן הוא יחילנו עולם שלום ומונחה לחיי העולמים. **בראש חודש: הרחמן** הוא יחדש עלינו את החדש הזה לטובה ולברכה. **ביום טוב: הרחמן** הוא יחילנו יום שלום טוב. **בראש השנה: הרחמן** הוא יחדש עלינו את השנה הזאת לטובה ולברכה. **במועדים: הרחמן** הוא יגיענו למועדים אחרים הבאים לקראתנו לשלום. **בסוכות: הרחמן** הוא יזכנו לישב בסכת עורו של ליתן. **הרחמן** הוא ישפיע עלינו שפע קדשה וטהרה משבעה אושפיזין עלאין קדישין, וכותם תהא מגן וצנה עלינו. **הרחמן** הוא יקים לנו את סכת דוד הנופלת.

הרחמן הוא יטע יקבע את תורתו ואהבתו בלבנו, ותהיה ראתו על פנינו לבלתי נחטא, ויהיו כל מעשיו לשם שמים ולא לשם כבודו.

ברכת האור: הרחמן הוא יברך את השלחן הזה שאכלנו עליו, ויסדר בו כל מעדני עולם, ויהיה קשחוננו של אברהם אבינו (עליו השלום), כל רעב ממנו יאכל, וכל צמא ממנו ישתה, ואל יחסר ממנו כל טוב לעד ולעולמי עולמים.

הרחמן הוא יברך את בעל הבית הזה ובעל הסעודה הזאת, הוא ובניו ואשתו וכל אשר לו, בגנים שיחיו, ובנכסים שירבו, ברך יי חילו ופעל ידיו תרצה, ויהי נכסיו ונכסיו מצלחים וקרובים לעיר שנוכל לראות את צורכייה, ואל יזדקק יקלע לפניו ולא לפניו שום דבר חטא וחרון עון ובוש בעולם הזה, בחורקו לתנות בשר ודם ולא יקלע לעולם וכבוד, מעתה ועד עולם, לא יבוש בעולם הזה, בחורקו לתנות בשר ודם ולא יקלע לעולם הנא מחמת עונות, אמן פן יהי רצון.

בסעות חתן: הרחמן הוא יברך את החתן והפלה, בגנים זכרים של קימא, לעבודתו יתברך: **הרחמן** הוא יברך את כל המסבין בשלחן הזה, ויתן לנו הקדוש ברוך הוא, כל משאלות לבנו לטובה.

בסעות מילה: הרחמן הוא יברך את בעל הבית הזה אבי הבן, הוא ואשתו היולדת, מעתה ועד עולם: **הרחמן** הוא יברך את הילד הנולד, וכשם שזכרו הקדוש ברוך הוא למילה, כך יזכרו לתורה ולחפה, ולמצות ולמעשים טובים, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

הרחמן הוא יברך את מעלת הסנדק והמהול ושאר המשתדלים במצוה, הם וכל אשר להם, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

הרחמן הוא יחינו וזכנו ויקרבנו לימות המשיח ולבנין בית המקדש ולחיי העולם הבא.

מגדיל (שבת, יום טוב, חול המועד וראש חודש יאמר: מגדול) לעשות עז ומבצר של ישועות עד עולם.

מלכו מלכו מלכו המשיח, ועשה חסד למשיחו-לדוד ולזרעו עד עולם. כפירים רשו ורעבו בני אדם שמוחם רב כאריות תרוששו והניעו לרע, ודרשי יי לענות את מבקשיה לא יחסרו כל טוב. נער הייתי גם יקנתי, ולא ראיתי צדיק יעזב, וזרעו מבקשי לחם: אלא כלי היום חונו ומלוה נותן מתנות חיים ומלווה לוולת, ולכן וזרעו יייה לברכה: מה שאכלנו יהיה לשבעה, ומה ששתינו יהיה לרפואה, ומה שהותרנו יהיה לברכה, כדכתיב על גס אלישע: ויתן משרת אלישע לתלמידים לפניו, ויתברך הלחם ויאכלו מאה התלמידים ויתרו כדבר יי: ברזים תרו אתם ליי, עשה שמים וארץ: ברוך הגבר אשר יבטח ביי, והיה עקבו יי מבטחו: יי עז לעמו יתן, יי יברך את עמו בשלום:

עשה שלום במרומוי בעולמיים הוא ברחמיו יעשה ישכון שלום עליו, ועל כלי עמו ישראל, ואמר אמן:

אם מברכים על הכוס אומרים: כוס ישועות אשא. ובשם יי אקרא: סברי מרגן: ועושים: לחיים: **ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, בורא פרי הגפן:** כל דבר שצריך כוס, צריך לשלוח ממנו מלא לוגמיו שהוא רוב רביעית, ומצוה לשלוח רביעית שלם, ואם שנת רביעית בדרך אחריו ברכה מעין שלוש.

ברכת מעין שרוש ברוך אתה יי א-להינו מלך העולם,

אם אכל מזונות יאמר:	אם שתה יין יאמר:	אם אכל פרות משבעת המינים יאמר:
על המחיה ועל הפלפלה	על הגפן ועל פרי הגפן	על העץ ועל פרי העץ
ועל תנובת השדה, ועל ארץ המדה, טובה ורחבה, שרצית והחלת לאבותינו, לאכול מפריה, ולשבע מטובה. רחם יי א-להינו עלינו, ועל ישראל עמו, ועל ירושלים עירה, ועל הר ציון משכן כבודך, ועל מבתך ועל היכלך, ובנה ירושלים עיר הקודש, במהרה בימינו, והעלנו לתוכה, ושמתנו בבנינה, ויברך עליה בקדשה ובטהרה.		
בשבת: ורצה	בראש חודש: בפסח:	בשבעות: בראש השנה: בסוכות: בשמיני עצרת:
והחליצנו ונקרנו לטובה ושמתנו ביום ושמחנו ביום ושמחנו ביום	ביום השבת: ביום ראש חודש	ביום המצות: חג המצות
ביום השבת: חג הסוכות	ביום ראש חודש: חג המצות	ביום המצות: חג הסוכות
ביום השבת: חג המצות	ביום ראש חודש: חג המצות	ביום המצות: חג הסוכות
ביום השבת: חג המצות	ביום ראש חודש: חג המצות	ביום המצות: חג הסוכות

מי אתה טוב ומטיב לכל, ונודה לך [יי א-להינו] על הארץ ועל

אם אכל מזונות:	אם שתה יין:	אם שתה יין:
המחיה ועל הפלפלה.	פרי הגפן.	פירות שבעת המינים:
של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:
מחיה ועל הפלפלה.	פרי גפנה.	פרותיה.

ברוך אתה יי על הארץ ועל

אם אכל מזונות: המחיה.	אם שתה יין: פרי הגפן.	פירות שבעת המינים: הפרות.
של ארץ ישראל: מחיתיה.	של ארץ ישראל: פרי גפנה.	של ארץ ישראל: פרותיה.

ברכת בורא נפשות לאחר האכילה - על פרות האילן (חזן מזו מינים), על פרות האדמה, ועל דבר שאין גידולו מן הארץ (חזן מן היין), אם אכל כזית בכדי אכילת פרים (4 דקות, וי"א 8 דקות), או שנתה רביעית בבת אחת, מברך:

ברוך אתה יי א-להינו מלך העולם, בורא נפשות רבות, וחסרונן על כל מה שבראת, להחיות בהם נפש כל חי, ברוך חי העולמים.

הא-ל אבינו מלכנו אדירנו

לא תראה לא תאמר לא תשבע לא תעבד לא תשחט לא תשחט לא תשחט לא תשחט

כאמור: ואכלת ושבעת וברכת את ה' א-להיך

רחם ה' א-להינו עלינו ועל ישראל עמך ועל ירושלים עירך

ברית ותורה, חיים ומזון

משכן שילדה

61 משכן שילדה

המרחם על-כל-בריותיו, הוא יחוס ויהמול וירחם

יום שני - ט"ז טבת

דניאל
בן מנחם טסה ז"ל

יום שבת - י"ד טבת

שמעון עובדיה
בן סוליקה ז"ל
במלואת 12 חודש לפטירתו
הוקדש ע"י משפחת דבוש הי"ו

יום שני - ט"ז טבת

אליהו חיימוב
בן דחל ז"ל

יום שבת - י"ד טבת

רוזט שושן
בת חביבה ז"ל
הוקדש ע"י פולט אביטל הי"ו

יום שלישי - י"ז טבת

ניסים זהבה
בן דחל ז"ל

יום שבת - י"ד טבת

רבקה קדילקד
בת יהודית ז"ל

יום שלישי - י"ז טבת

בן ציון מלאקד
בן שמחה ויחזקאל ז"ל
הוקדש ע"י משפחתו הי"ו

יום ראשון - ט"ו טבת

עמוס הסן
בן עסילה ז"ל

יום רביעי - י"ח טבת

אשד אנגל קדופינסקי
בן חנה ז"ל
הוקדש ע"י שירלי גמליאל הי"ו

יום שני - ט"ז טבת

מזל וענונו
בת איזה ז"ל
הוקדש ע"י המשפחה הי"ו

יום רביעי - י"ח טבת

רבי אליהו כהן
בן סעדה ז"ל
הוקדש ע"י ציון כהן הי"ו

יום שני - ט"ז טבת

אברהם שושן
בן מודים ז"ל
הוקדש ע"י אורלי אביטל הי"ו

משנה אותיות נשמה!

המעוניינים להצטרף לפרוייקט לימוד המשניות החדשי

מוזמנים ליצור קשר: **073-222-4-999**

למצטרפים תינתן אפשרות לפרסם הקדשה אחת לעילוי נשמת יקריהם
וכך בשבת האזכרה ילמדו משניות גם לעילוי נשמת יקריהם.

זכות הלימוד בגיליון
מוקדשת להצלחת:
רבי יעקב
בן פרחיה
ומשפחתו הי"ו

זכות הלימוד בגיליון
מוקדשת להצלחת:
מאיר בן רחל
ומשפחתו הי"ו

זכות הלימוד בגיליון
מוקדשת
להצלחת ורפואת:
הודיה נועה
בת רוזה הי"ו

זכות הלימוד בגיליון
מוקדשת
להצלחת ורפואת:
תהילה דגנית
בת רות ברכה
הי"ו

זכות הלימוד בגיליון
מוקדשת להצלחת:
דרך הנולד
נהודאי סיארי
בן רבי דוד ורות הי"ו

זכות המשניות
הנלמדות מידי חודש
מוקדשת לעילוי נשמת
הנפטרים.
להקדשות:
073-222-4-999
יש להתקשר חודשיים לפני האזכרה

על נפש רוח וגשמה של הנפטרים בשם טוב מן העולם:

זכות הלימוד בגיליון
מוקדשת לעילוי נשמת:
יונה קוריאל
בת שרה-זוהרה
וזכריה כהן ז"ל

זכות הלימוד בגיליון
מוקדשת לעילוי נשמת:
פתחיה רב נזיחוף
בן חיים יהודה ז"ל
נלב"ע א' טבת זאת הנזכה

זכות הלימוד בגיליון
מוקדשת לעילוי נשמת:
אסתר בכורה
בת ר' יעקב ז"ל
נלב"ע כ"ג חשוון ה'תשפ"ג

זכות הלימוד בגיליון
מוקדשת לעילוי נשמת:
לאה
בת סולטנה ז"ל
נלב"ע ט' טבת

זכות הלימוד בגיליון
מוקדשת לעילוי נשמת:
אמנו אודה (נוד)
מעטוף בת חסן זצ"ל
נלב"ע ג' טבת ה'תש"פ

זכות לימוד התורה
בגיליון 'משכן שילה'
מוקדשת לעילוי נשמת
הנפטרים.
להקדשות:
073-222-4-999
יש להתקשר חודשיים לפני האזכרה

יום שישי - כ' טבת
מודכי אליאס
בן רחל ז"ל
הוקדש ע"י ציפורה בת רחל הי"ו

יום רביעי - י"ח טבת
דאובן צדק
בן חטון ז"ל
הוקדש ע"י נתן עוזרי הי"ו

יום שישי - כ' טבת
שלמה וקנין
בן תמוז ז"ל
הוקדש ע"י אלבו שילה וכלנית הי"ו

יום רביעי - י"ח טבת
סימה אסוס ז"ל
בת זהרי הי"ו
הוקדש ע"י משפחתה הי"ו

יום שישי - כ' טבת
דוד טויטן
בן מסעוד ודזולה ז"ל
הוקדש ע"י אליעזר חומרי הי"ו

יום חמישי - י"ט טבת
שלמה בנאי בן שמעון
זחממה (יונה) ז"ל
הוקדש ע"י רקפת קרא ומשפחתה הי"ו

יום שישי - כ' טבת
יונה היה
בת נוד ומודי חסן סעיד ז"ל
במלואת שנה לפטירתה

יום חמישי - י"ט טבת
שרה חזן
בת קלרה ז"ל

להקדשות:
073-222-4-999
יש להתקשר חודשיים לפני האזכרה

יום שישי - כ' טבת
אהרון חי כהן
בן סוזנה ז"ל
הוקדש ע"י ילדיו הי"ו

להקדשות:
073-222-4-999
יש להתקשר חודשיים לפני האזכרה

יום שישי - כ' טבת
דבי יוסף
בן חיים נהרי ז"ל

**יום השנה לפטירת הוריהם או יקיריהם מתקרב?
זוהי חובתכם להחזיר להם טובה ונחת... פעם בשנה!!!**

הקדישו את הגיליון לעילוי נשמתם

וזכו אותם שבשבת האזכרה ילמדו תורה לזכותם כ-90,000 משפחות מעמך ישראל
בגיליון 'משכן שילה' ובנוסף זכות הלימוד החדשי של המשניות
תעמוד להם לעילוי נשמתם!
תנצב"ה

ברכות השחר

מקורות הלכות והנהגות לסידור התפילה

מאת הרה"ג פנחס רז שליט"א, מחבר הספר "פתח שערי שמיים" ו' הלקים

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם, פּוֹקֵחַ עֵינֵינוּ, שֶׁהָן כַּעֲיוֹרוֹת בּוֹמֵן הַשִּׁינָה:

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם, מְתִיר אֲסוּרִים נוֹתֵן לָנוּ יְכוּלַת תְּנוּעָה בְּאִיבְרֵי הַגּוֹף, שֶׁהֵיוּ כַּכּוֹתִים וְאֲסוּרִים בְּמִשְׁךְ הַשִּׁינָה:

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם, זּוֹקֵף כְּפוּפִים נוֹתֵן לָנוּ יְכוּלַת לְזַקּוֹף קוֹמַת הַגּוֹף, שֶׁהִייתָה כְּפוּפָה בּוֹמֵן הַשִּׁינָה:

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם, מְלַבֵּשׁ עֲרָמִים מְמַצֵּא לָנוּ בְּגָדִים נְאִים לְכִיסוּי הַגּוֹף:

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם, הַנּוֹתֵן לְיַעֲקֹב פֶּתַח מַחֲדָשׁ אֶת כּוֹחַ הַגּוֹף וְהַנְּשֵׁמָה עַל יַדֵּי הַשִּׁינָה:

אם לבש בגד חדש וכו' "שהחינו", טוב שיכוון בברכת "מלביש ערומים" על הבגד החדש (לצאת לדעת השולחן ערוך סימן רכג סעיף ז).

על דרך הסוד נתקנה הברכה גם על מלבושי הנפש, שיש אדם המאבד בחטאותיו את לבושו נפשו לגמרי, והקב"ה בחסדו נותן לו לבוש חדש.

הבקשה שבברכת "מלביש ערומים"

מעט לעת יוסיף כוונה בברכה זו כדלהלן: כמו שהלבישנו בגדי ישע אמנות תורתו התמימה, כן יהי רצון שלא נמוש מאמנותו כל ימינו, ויסיר מעלינו הבגדים הצואים ממחשבות רעות והרהורים קשים, שנלך לפניו בלבושים נאים ומתוקנים ולא ירחיק אותנו מאת פניו.

ישן בבגדיו

מי שישן בבגדיו, מברך ברכה זו על הלבוש העליון שלבוש בצאתו, כמו חליפה וכדומה. ואם ישן גם במלבוש העליון או אינו לובש מלבוש עליון כלל, באנו למחלוקת הפוסקים אם רשאי לברך ברכות השחר כשלא נהנה, והמנהג לברך על סדרו של עולם, ועל כן רשאי לברך.

ברכת "הנותן לייעף כח"

מנהג ראשונים לברך ברכת "הנותן לייעף כח", ולא מזכרה ברכה זו בתלמוד, ומכאן יש שערערו שלא לאומרה, והסכים לדבריהם מרן השולחן ערוך. אולם הרמ"א הורה לברכה כפי המנהג, וכן הורה רבינו האר"י. וכבר פשט המנהג אף אצל הספרדים לאומרה על פי תקנת הקדמונים, ובמקום מנהג אין אומרים ספק ברכות להקל.

ברכת "הנותן לייעף כח" נתקנה להודות לה' יתברך על התחדשות כח הגוף על ידי השינה. ועל דרך הסוד נתקנה גם על התחדשות הנשמה המתחדשת בעלותה לעולם העליון בלילה, בחסד ה' על האדם לעוררו, שנתחדש לטובה השכם בבוקר.

הבקשה שבברכת "הנותן לייעף כח"

מעט לעת יוסיף כוונה בברכה זו כדלהלן: שייתן בנו כח ואזירות חיל לעסוק בתורה ובמצווה כדת וכשורה, ולא נעצור חיל מעשות כל הבא לידינו להפיק רצון שמיים.

הבקשה שבברכת "מתיר אסורים"

מעט לעת יוסיף כוונה בברכה זו כדלהלן: כמו שהתיר מאסרו לאחר שהיה מוטל על ערשו כמת ומנסר ביד הטומאה השולטת עליו, כן יתיר מאסרו אשר הוא אסור בויקים ביד יצרו הרע, המבקש ממנו טענות ותואנות לעבור על רצון קונו.

ברכת "זוקף כפופים"

ברכת "זוקף כפופים" נתקנה להודות לה' על היכולת לזקוף את קומת הגוף, שהייתה כפופה בשעת השכיבה. ועוד הודאה יש בברכת "זוקף כפופים", על מעלת האדם, ההולך בקומה זקופה, שלא כשאר בעלי החיים שהליכתם כפופה.

הבקשה שבברכת "זוקף כפופים"

מעט לעת יוסיף כוונה בברכה זו כדלהלן: כמו שהוא הזוקף כפופים, משפיל ומרים, הוא יזקוף כפיפת קומתנו בין פרס וישמעאל, וירם אותנו במעלת תורתנו וקיום מצוותיו ויתקדש שמו בעולם.

הפך את הסדר

מן הטעם שנתבאר בתקנת ברכות אלו, יש להקפיד לברך ברכת "מתיר אסורים" תחילה, ואחריה "זוקף כפופים", שכך סדר עמידת האדם - מזוין את עצמותיו כדי לשבת, ואחר כך זוקף. ואם הקדים לברך "זוקף כפופים" אינו רשאי לברך אחר כך "מתיר אסורים", וטוב שיברך בלי שם ומלכות או ישמע הברכה מאחר. פתח את הברכה על דעת לומר "זוקף כפופים" ומזכר שלא בירך ברכת "מתיר אסורים", יסיים "מתיר אסורים", כדי שלא יפסיד את אמירתה.

ברכת "מלביש ערומים"

ברכת "מלביש ערומים" נתקנה להודות לה' על הבגדים שהמציא לאדם ועל התועלת שיש לו בהיותו לבוש בהם. הברכה היא הן על הבגד המכסה את הגוף והן על הבגד העליון.

בזמן החורף יכלול בהודאה זו הודאה מיוחדת על בגדים חמים ובגד עליון עבה. ובשבת וביום טוב יכלול בה הודאה על מלבושי הכבוד של שבת ושל יום טוב.

ברכת "פוקח עיוורים"

ברכת "פוקח עיוורים" נתקנה להודות לה' יתברך על פקירת העיניים, אחרי שהיו עצמות בומן השינה. מטעם זה סידרו אותה בראש הברכות, כי פקירת העיניים היא הפעולה הראשונה הנעשית בהתעוררות מן השינה.

יש מהראשונים שתלו ברכה זו במנהג המתעורר משנתו לשפשף את עיניו כדי לפוקחן יפה, ולדעתם אפשר שצריך להקדים לה ברכת "מלביש ערומים", כי בבוקר לא ניתן לשפשף את העיניים אלא על ידי בגד, משום רוח רעה השורה על הידיים, ולכן יש להקדים את ברכת הבגדים. וכסברה זו נוהגים בני אשכנז. אולם מנהג בני ספרד לברך תחילה ברכת "פוקח עיוורים", שסוברים שאין הברכה תלויה בשפשוף העיניים, אלא היא הודאה על עצם פקירתן.

הבקשה שבברכת "פוקח עיוורים"

מעט לעת יוסיף כוונה בברכה זו כדלהלן: כמו שפקח את עיניו לראות ולעשות את כל צרכיו מתוקנים ומיושרים כדת וכשורה, כן יהי רצון שיפקח עיניו - בין עיני השכל, בין עיני היראות - לראות כל דבר הנאות לו לראות, ויעביר עיניו מראות ברע.

סומא

מעיקר הדין יכול גם הסומא (עיוור) לברך ברכה זו על סדרו של עולם, אבל מכיוון שיש סוברים שלא יברך כי אין לו שייכות בברכה, על כן אם בא לשאול יש להורות לו שלא יברך.

מצא אבירתו

מי שנעלם ממנו חפץ לפי שעה ואחר כך מצא אותו, טוב שיודה לה' ויאמר "ברוך פוקח עיוורים" בלי שם ומלכות. וזאת על דרך שאמרו חכמינו (בראשית רבה נג, ד): אמר רבי בנימין, הכול בחזקת סומין, עד שהקב"ה מאיר את עיניהם.

ברכת "מתיר אסורים"

ברכת "מתיר אסורים" נתקנה להודות לה' יתברך על יכולת התנועה שנתן בנו, להניע את איברי הגוף שהיו ככפותים ואסורים במשך השינה.

ביאורים והתעוררות

הרגשת חסד ה'

סיפר הגאון רבי אליהו פנחסי זצ"ל: אחד ממשותפי השיעור קיבל דלקת קשה בעיניו, ולצורך הטיפול בדלקת חבשו את שתי עיניו למשך שלושה שבועות, שבהם לא יכול היה לראות כלום והתהלך כעיוור באפלה. בסיום תקופת הטיפול הסירו לו את התחבושות, ובחסד ה' חזר לראות

הודאה על המשקפיים

בספר עולת תמיד (פרק ט) כתב: אם אתה נושא בתי עיניים (משקפיים), יתן בברכת "פוקח עיוורים" הודאה גם על זה החסד הגדול, שעור ה' יתברך

